

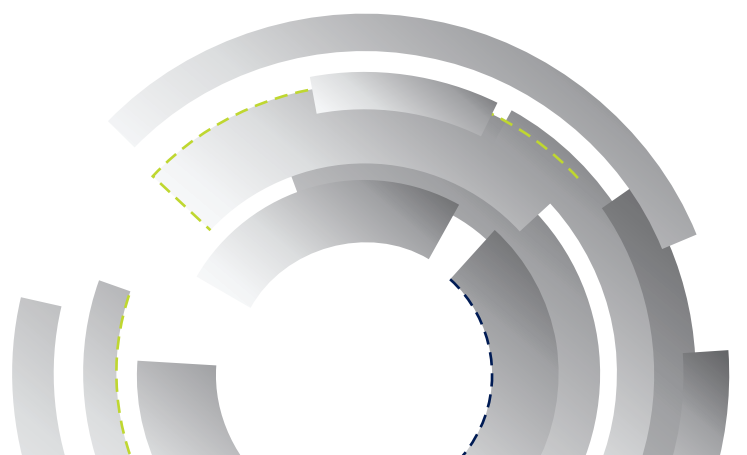
letno
poročilo
družbe
borzen
za leto

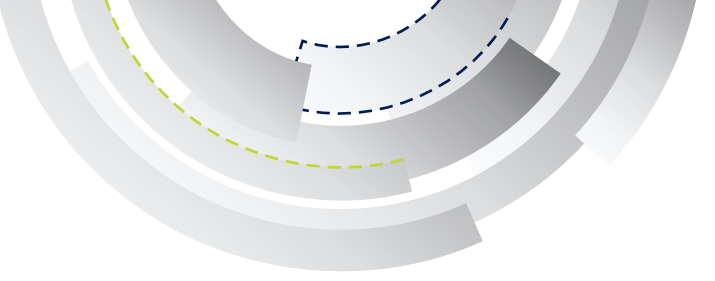
20 **2023**

Borzen

Organizator trga z električno energijo, d.o.o.

kazalo

NAGOVOR DIREKTORJA	9
POROČILO O DELU NADZORNEGA SVETA	11
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU DRUŽBE	12
POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2012	14
POMEMBNEJŠI DOGODKI PO ZAKLJUČKU POSLOVNEGA LETA 2012	16
I. POSLOVNO POROČILO	17
1. POSLOVANJE DRUŽBE V LETU 2012	18
1.1 Predstavitev družbe	18
1.2 Strategija poslovanja in načrti družbe	20
1.3 Upravljanje družbe	23
1.4 Upravljanje s tveganji	26
2. ORGANIZIRANJE TRGA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V SLOVENIJI	30
2.1 Evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter priprava okvirnega obratovalnega voznega reda prenosnega in distribucijskega omrežja	30
2.2 Bilančni obračun	34
2.3 Bilančna shema	37
2.4 Finančna poravnava bilančnega obračuna	40
2.5 Izravnalni trg	41
3. CENTER ZA PODPORE	42
3.1 Sistem podpor	42
3.2 Podporna shema za proizvodnjo električne energije iz OVE in SPTE	43
3.2.1 Elektrarne v sistemu podpor	43
3.2.2. Eko sklep	44
3.2.3 Izplačila podpor	44
3.3 Druge dejavnosti Centra za podpore	47
3.3.1 Programi za varčevanje z električno energijo	47
3.3.2 Zanesljiva oskrba z električno energijo z uporabo domačih primarnih virov energije	47
3.3.3 Register potrdil o izvoru	48
3.3.4 Upravljanje z energijo bilančne skupine Centra za podpore	49
3.3.5 Informiranje in osveščanje o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije	52
3.4 Finančni podatki Centra za podpore	53
3.4.1 Financiranje podporne sheme in prispevki	54

4. TRAJNOSTNI RAZVOJ	55
4.1 Zaposleni	55
4.2 Odgovornost do širše družbene skupnosti	59
4.3 Odgovornost do naravnega okolja	61
4.4 Raziskave in razvoj	62
4.5 Investicije	64
II. RAČUNOVODSKO POROČILO	67
1. REVIZORJEVO POROČILO	68
2. IZKAZI POSLOVANJA	69
2.1 Bilanca stanja	69
2.2 Izkazi poslovnega izida	70
2.3 Izkazi denarnih tokov (različica I)	71
2.4 Razporeditev čistega dobička poslovnega leta	72
2.5. Izkaz gibanja kapitala	73
3. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	74
3.1 Pojasnila postavk v bilanci stanja	74
3.2 Pojasnila postavk v izkazu poslovnega izida (različica I)	82
3.3. Dodatna razkritja na podlagi SRS	88
IZJAVA POSLOVODSTVA	93
POMEMBNEJŠI ENERGETSKI PREDPISI	94
KODEKS IN PRIPOROČILA	95
STIKI Z BORZENOM	96
SLOVARČEK	97

nagovor direktorja

Leto 2012 je bilo na Borzenu v marsičem rekordno leto; dobiček družbe je bil ne le višji od načrtovanega, temveč celo najvišji v zgodovini družbe in je znašal 1,67 mio EUR. Rekordno in najvišje v zgodovini družbe je bilo tudi število in količina evidentiranih pogodb, ki je prvič preseгла mejo 100.000 pogodb, količinsko pa 81,5 TWh električne energije. Število udeležencev podporne sheme je v primerjavi z letom 2011 poraslo za skoraj 70 odstotkov in je ob koncu leta štelo že 2.543 proizvodnih enot.

Seštevek števil preteklega leta $2+0+1+2 = 5$, pet pa je odlična ocena. In takšno je bilo tudi poslovno leto Borzena. Zadani cilji so bili doseženi, nekateri celo preseženi, s tem pa poplačan trud in pridobljen nov elan vseh nas na Borzenu, ki smo stremeli in si prizadevali za to.

V naši družbi s ponosom opravljamo poslanstvo gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo in verjamemo v razvoj energetskega trga. Pomemben doprinos k temu je zagotovo izravnalni trg, ki smo ga vzpostavili v oktobru 2012 in je praktično čez noč zelo dobro zaživel.

Hkrati je 2012 leto, ki se ga bomo vsi sodelavci na Borzenu spominjali kot leto burnih dogodkov na področju podporne sheme: zgodba o povišanju prispevka za obnovljive vire in visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije, ki je bilo tako nujno potrebno za zagotovitev izplačil vsem proizvodnim enotam vključenim v sistem podpor in je prišlo nekoliko prepozno, je burila duhove splošne in strokovne javnosti. Z vso skrbnostjo in odgovornostjo smo poskrbeli, da so kljub finančno neugodni situaciji, proizvajalci bili poplačani. Istočasno pa je situacija jasno pokazala, da je potrebna prevetritev in posodobitev sistema podpor, ki ga od zakonodajalca pričakujemo v 2013. Želimo, da naša država s pomočjo podporne sheme in ljudi, investitorjev, ki verjamejo v zeleno prihodnost, doseže zastavljene cilje EU direktive na tem področju.

Pomembno mesto v preteklem letu zagotovo zaseda tudi pripravljena 5-letna strategija naše družbe, ki prinaša sveže razmišljanje o prihodnosti Borzena. Zavedamo se odgovornosti naše vloge na energetske trgu, zato želimo premišljeno in načrtno graditi prihodnost z novimi idejami, priložnostmi, znanji in sodelovanji. Želimo graditi prihodnost, ki bo dodana vrednost za celoten energetski trg.

Naša prihodnost pa vključuje tudi našo še močnejšo zavezo trajnostnemu razvoju, tako v samem jedru naših dejavnosti, organiziranja trga z električno energijo in Centra za podpore, kot tudi na ravni prenašanja in komuniciranja dobrih praks.

Zaupam v naše izkušnje in znanje, zaupam v svoj kolektiv in našo motivacijo. Zaupam v naše partnerje in lastnike. Zaupam v Borzen. Zaupam v prihodnost.

Iskreno,

mag. Karol Peter Peršolja
Direktor

poročilo o delu nadzornega sveta

Dejanja povedo več kot tisoč besed in tako zgovorni so rezultati družbe Borzen v letu 2012. Kljub časom, ki so razburkali gospodarstvo in prinašajo nekoliko negotovo prihodnost, je bilo poslovno leto Borzena uspešno. Ne le, da je bilo finančno gledano najuspešnejše v zgodovini družbe, zaključeni so bili tudi nekateri pomembni projekti, ki bodo pozitivno vplivali na slovenski trg z električno energijo, družbi pa so bile s strani zakonodajalca zaupane nove odgovorne naloge. Vsi člani Nadzornega sveta se zavedamo svoje odgovornosti in skupaj s poslovodstvom družbe, s trajnostno zavezo in optimizmom, stopamo v leto, ki je pred nami.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA

Sestava Nadzornega sveta se v letu 2012 ni spremenila. Nadzorni svet so sestavljali trije člani: predsednik mag. Vekoslav Korošec, namestnik predsednika g. Janko Kramžar in član mag. Tomaž Fatur.

SODELOVANJE S POSLOVODSTVOM DRUŽBE

Nadzorni svet in poslovodstvo sta skozi vse leto tvorno sodelovala. Poslovodstvo je pravočasno zagotavljalo vse potrebne informacije, ki so Nadzornemu svetu omogočale tekoče spremljanje poslovanja in kompetentno odločanje pri izvajanju nadzora. V letu 2012 je kot produkt dobrega sodelovanja med Nadzornim svetom in poslovodstvom nastal tudi predlog Strategije družbe Borzen za obdobje od 2013 do 2017, ki je bil posredovan družbeniku v sprejem. Nadzorni svet ocenjuje, da je bilo sodelovanje s poslovodstvom uspešno.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2012 redno spremljal in nadzoroval delo poslovodstva družbe. Sestal se je na šestih rednih sejah in sklical eno korespondenčno sejo. Vsi člani so polno sodelovali in bili prisotni na vseh sejah. Na vseh sejah je bilo prisotno tudi poslovodstvo, s katerim je predsednik Nadzornega sveta v okviru svojih pristojnosti sodeloval tudi v času med rednimi sejami. Glede na velikost družbe ter sestavo in strukturo Nadzornega sveta je Nadzorni svet ocenil, da za njegovo poslovanje ni potrebno imenovati nobene komisije.

Nadzorni svet je obravnaval zadeve skladno z veljavno zakonodajo, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in Poslovníkom o delu nadzornega sveta. Seznanjal se je s četrletnimi poročili poslovodstva in natančno spremljal problematiko financiranja dejavnosti Centra za podpore. Uvedel je tudi redno poročanje poslovodstva o sklenjenih poslih družbe, katerih vrednost presega 10.000 EUR. V mesecu maju je obravnaval revidirano letno poročilo družbe za leto 2011 in o tem sprejel obrazloženo mnenje. Nadzorni svet je podprl predlog poslovodstva, da se bilančni dobiček deloma nameni družbeniku, deloma razporedi v druge rezerve iz dobička. Ves čas je budno spremljal tudi poslovanje podjetja BSP Regionalne energetske borze d.o.o., v kateri je družba Borzen, d.o.o. kapitalsko udeležena v višini 50 odstotkov. Nadzorni svet je v drugi polovici leta s poslovodstvom sodeloval pri oblikovanju Strategije družbe Borzen, d.o.o. za obdobje od 2013 do 2017 in sprejel poslovni načrt družbe za obdobje od 2012 do 2014. Vseskozi je nadziral poslovanje družbe tudi v smislu spoštovanja Kodeksa upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države in priporočil Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije. Leto 2012 je zaključil z izvedbo postopka vrednotenja učinkovitosti svojega dela in sprejel posebno poročilo z akcijskim načrtom.

mag. Vekoslav Korošec
Predsednik Nadzornega sveta Borzen

pomembnejši podatki o poslovanju družbe

Družba Borzen je poslovno leto 2012 zaključila s čistim dobičkom v višini 1,67 mio EUR. V tem obdobju smo v družbi Borzen ustvarili za 4,35 mio EUR celotnih prihodkov, kar je 6 odstotkov nad načrtovanimi vrednostmi in v okviru vrednosti predhodnega leta. Celotni odhodki družbe so znašali 2,32 mio EUR in so bili v okviru načrtovanih vrednosti ter vrednosti predhodnega leta.

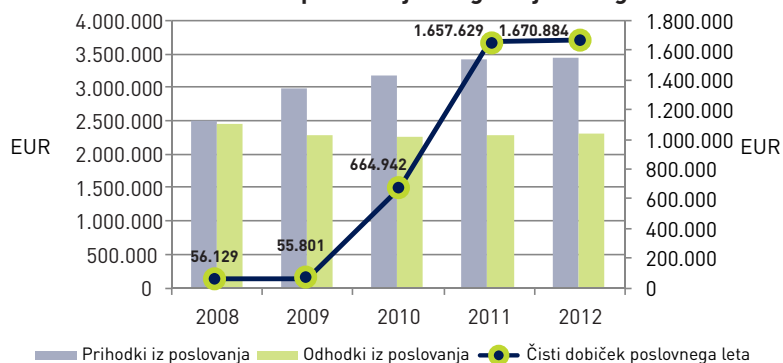
Bilančna vsota družbe Borzen je na dan 31. december 2012 znašala 19,68 mio EUR in se je v primerjavi s predhodnim letom zmanjšala za 66 odstotkov zaradi znižanja obsega sredstev iz naslova presežkov Centra za podpore. Družba na dan 31. december 2012 izkazuje 4,35 mio EUR kapitala, ki je za 2 odstotka višji kot v predhodnem letu.

v EUR

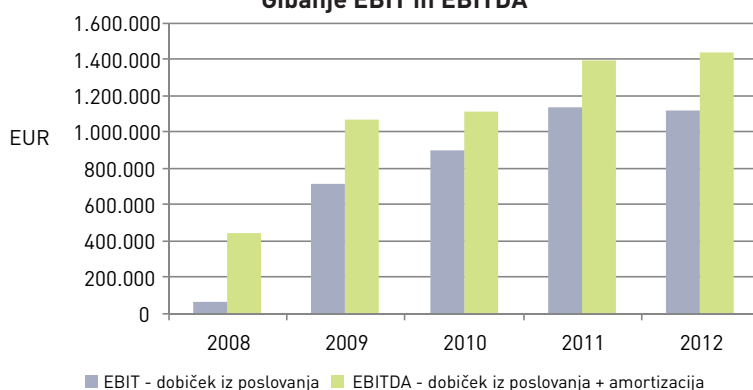
KAZALCI	leto 2008	leto 2009	leto 2010	leto 2011	PN 2012	leto 2012
IZ BILANCE STANJA na dan 31.12.						
Sredstva	2.573.676	22.514.614	58.981.682	58.059.206	34.986.255	19.680.184
Kapital	2.407.785	2.427.653	3.092.594	4.250.223	4.960.436	4.346.359
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA						
Prihodki iz poslovanja	2.517.532	3.006.223	3.188.061	3.442.490	3.324.400	3.446.257
Odhodki iz poslovanja	2.460.819	2.285.735	2.282.256	2.303.883	2.348.700	2.319.155
Celotni prihodki	2.546.669	3.146.509	3.631.440	4.369.641	4.094.400	4.352.606
Celotni odhodki	2.460.825	2.980.711	2.742.690	2.303.931	2.348.700	2.319.194
Čisti dobiček poslovnega leta	56.129	55.801	664.942	1.657.629	1.396.560	1.670.884
EBIT - dobiček iz poslovanja	56.713	720.488	905.805	1.138.607	975.700	1.127.102
EBITDA - dobiček iz poslovanja + amortizacija	444.705	1.067.476	1.113.080	1.400.307	1.305.400	1.443.180
Investicije	162.319	166.205	1.255.653	723.562	745.000	636.946
KAZALNIKI POSLOVANJA						
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	2,4%	2,3%	24,1%	45,1%	30,3%	38,9%
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	2,2%	0,4%	1,6%	2,8%	3,0%	4,3%
Gospodarnost poslovanja	102,3%	131,5%	139,7%	149,4%	141,5%	148,6%
Dodana vrednost na zaposlenega	56.967	89.210	82.337	89.445	84.347	92.094
ŠTEVILO ZAPOSLENIH na dan 31.12.	22	26	29	29	30	30

* PN - Poslovni načrt

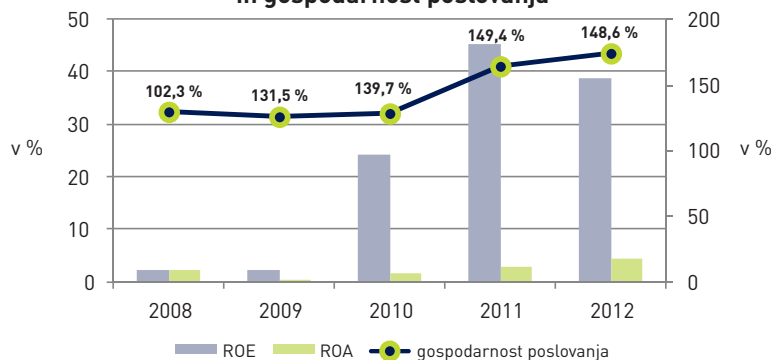
Prihodki in odhodki iz poslovanja ter gibanje čistega dobička

Gibanje EBIT in EBITDA

Donosnost sredstev (ROA), lastniškega kapitala (ROE) in gospodarnost poslovanja

KOLIČINE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ EVIDENTIRANIH ZAPRTIH POGODB IN OBRATOVALNIH NAPOVEDI	2012	81.505.102 MWh
	2011	73.114.379 MWh

ŠTEVILO EVIDENTIRANIH ZAPRTIH POGODB IN OBRATOVALNIH NAPOVEDI	2012	100.291
	2011	93.958

KOLIČINA PROIZVEDENE ELEKTRIČNE ENERGIJE PROIZVODNIH NAPRAV VKLJUČENIH V PODPORNO SHEMO	2012	653.969 MWh
	2011	943.254 MWh

ŠTEVILO PROIZVODNIH NAPRAV VKLJUČENIH V PODPORNO SHEMO	2012	2.543
	2011	1.522

pomembnejši dogodki v letu 2012

SPREJEM NOVELE ENERGETSKEGA ZAKONA

Z 11. januarjem je pričela veljati novela Energetskega zakona EZ-E, ki Borzenu v okviru nalog gospodarske javne službe nalaga nove pristojnosti v sklopu delovanja Centra za podpore. Nove pristojnosti zajemajo predvsem naloge povezane z informiranjem, ozaveščanjem, usposabljanjem in objavo informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije.

SPREJEM IN OBJAVA PRAVIL O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVIL ZA DELOVANJE ORGANIZIRANEGA TRGA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

S 1. januarjem so stopila v veljavo Pravila o spremembah in dopolnitvah Pravil za delovanje organiziranega trga z električno energijo, ki jih je Borzen v skladu z Energetskim zakonom v mesecu decembru predhodnega leta objavil v Uradnem listu RS, št. 97/2011. Spremembe so se nanašale predvsem na način izračuna osnovnih cen za odstopanja v okviru bilančnega obračuna.

IZDAJA PRIROČNIKA »KORISTNI NASVETI ZA IZGRADNJO MANJŠIH ELEKTRARN«

Borzen je v sodelovanju s SODO, d.o.o. izdal tretjo, posodobljeno verzijo priročnika "Koristni nasveti za izgradnjo manjših elektrarn za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in s sproizvodnjo toplote in električne energije", s katero želi vsem potencialnim investitorjem olajšati dostop do relevantnih informacij. Ena izmed bistvenih novosti ponatisnjene priročnika je shema, ki na preprost in pregleden način prikazuje osnovne korake pri izgradnji manjših elektrarn, vse od pridobitve lokacijske informacije do začetka obratovanja proizvodne enote v podporni shemi. Priročnik je bil izdan v slovenskem in angleškem jeziku.

IZRAVNALNI TRG

Borzen je 16. oktobra odprl izravnalni trg z električno energijo, kjer se zbirajo ponudbe udeležencev trga za prodajo oziroma nakup električne energije, v času tik pred izmenjavo električne energije, za namene izravnave odstopanj v elektroenergetskem sistemu. Izravnalni trg urejajo Pravila za izvajanje izravnalnega trga z električno energijo, ki so bila v Uradnem listu RS objavljena dne 28. septembra 2012. Vzpostavitev izravnalnega trga je korak v smeri večje preglednosti in ekonomske učinkovitosti trga z električno energijo.

INFORMIRANJE IN OZAVEŠČANJE O OBNOVLJIVIH VIRIH IN UČINKOVITI RABI ENERGIJE

Skladno z novo pridobljenimi nalogami z EZ-E, ki zajemajo predvsem informiranje, ozaveščanje, usposabljanje in objavo informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije, smo med drugim na to temo objavili samostojne vsebinske sklope na izpostavljenem mestu spletne strani naše družbe.

DRAŽBA ZA TERMINSKO PRODAJO DELA ELEKTRIČNE ENERGIJE CENTRA ZA PODPORE

Sredi decembra je bila izvedena dražba za del energije Centra za podpore. Na dražbi se je prodajala pasovna električna energija iz bilančne skupine Centra za podpore (Eko skupina) za leto 2013. Predmet dražbe je bila pasovna energija za obdobje od 1.1.2013 00:00 do 31.12.2013 24:00, razdeljena v lote. Prodajalo se je 7 lotov pasovne energije.

ANALIZA ZADOVOLJSTVA DELEŽNIKOV

Borzen je z neodvisnim zunanjim izvajalcem izvedel raziskavo zadovoljstva svojih deležnikov, natančneje uporabnikov storitev Centra za podpore ter članov bilančnih skupin in podskupin, ki so uporabniki storitev organiziranja trga. Rezultati obeh raziskav so izredno pozitivni in spodbudni, hkrati pa smo na ta način pridobili nekaj dragocenih informacij, ki jih bomo lahko uporabili pri našem nadaljnjem delu.

PETLETNA STRATEGIJA DRUŽBE

V preteklem letu smo v družbi intenzivno pripravljali novo strategijo družbe, ki bo zaznamovala naslednje petletno obdobje njenega delovanja. Prevetrili smo vizijo in poslanstvo družbe, ter načrtali nove cilje. Petletna strategija družbe je bila potrjena s strani Nadzornega sveta in posredovana v potrditev družbeniku.

VSEEVROPSKI PROJEKT E-BADGE

Borzen skupaj s še 13 podjetji iz 5 evropskih držav igra aktivno vlogo v projektu 'e-BADGE'. Namen projekta je predlagati učinkovit pan-evropski inteligentni mehanizem za integracijo obnovljivih virov ter virtualnih elektrarn v čezmejni izravnalni trg na primeru trilateralne Slovenija – Italija – Avstrija. Vloga Borzena je predvsem v strokovni podpori presoje posameznih arhitekturnih alternativ postavitve takšnega mehanizma. Projekt predstavlja pozitiven doprinos k učinkovitejšemu upravljanju z električno energijo, tako na področju prenosa, kot tudi distribucije, predvsem v smeri večje optimizacije, nadzora in varnosti na trgu z električno energijo.

ZELENA PISARNA

Na Borzeno želimo izboljšati tako delovno okolje kot širše družbeno in naravno okolje in vpeljati dobre zelene prakse, ki bodo rezultirale v boljši klimi zaposlenih na Borzenu, dvigovale ugled družbe, postavljale zgled v širšem okolju in se ne nazadnje odražale v zmanjševanju stroškov družbe na področju porabe energije in materiala. Projekt predstavlja aktivno delovanje družbe skladno s svetovnimi smernicami trajnostnega razvoja.

pomembnejši dogodki po zaključku poslovnega leta 2012

POVIŠANJE PRISPEVKA ZA ZAGOTAVLJANJE PODPOR

V začetku januarja 2013 je Vlada Republike Slovenije podala soglasje k Aktu o določitvi prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije, ki je bil objavljen dne 18. 1. 2013 (Uradni list RS, št. 4/2013). Čeprav uveljavljen z zamudo, bo nujno potrebni dvig prispevka omogočal nemoteno delovanje podporne sheme Centra za podpore v letu 2013.

PODATKOVNI CENTER NA NOVI ODDALJENI LOKACIJI

V začetku leta 2013 smo preselili oddaljeni podatkovni center na novo lokacijo. Novi ponudnik oziroma gostovanje v njegovem podatkovnem centru je podprto z visokimi standardi informacijske varnosti, podporo za neprekinjeno poslovanje in protipožarno varnostjo, kar je ključno za optimalno poslovanje naše družbe.

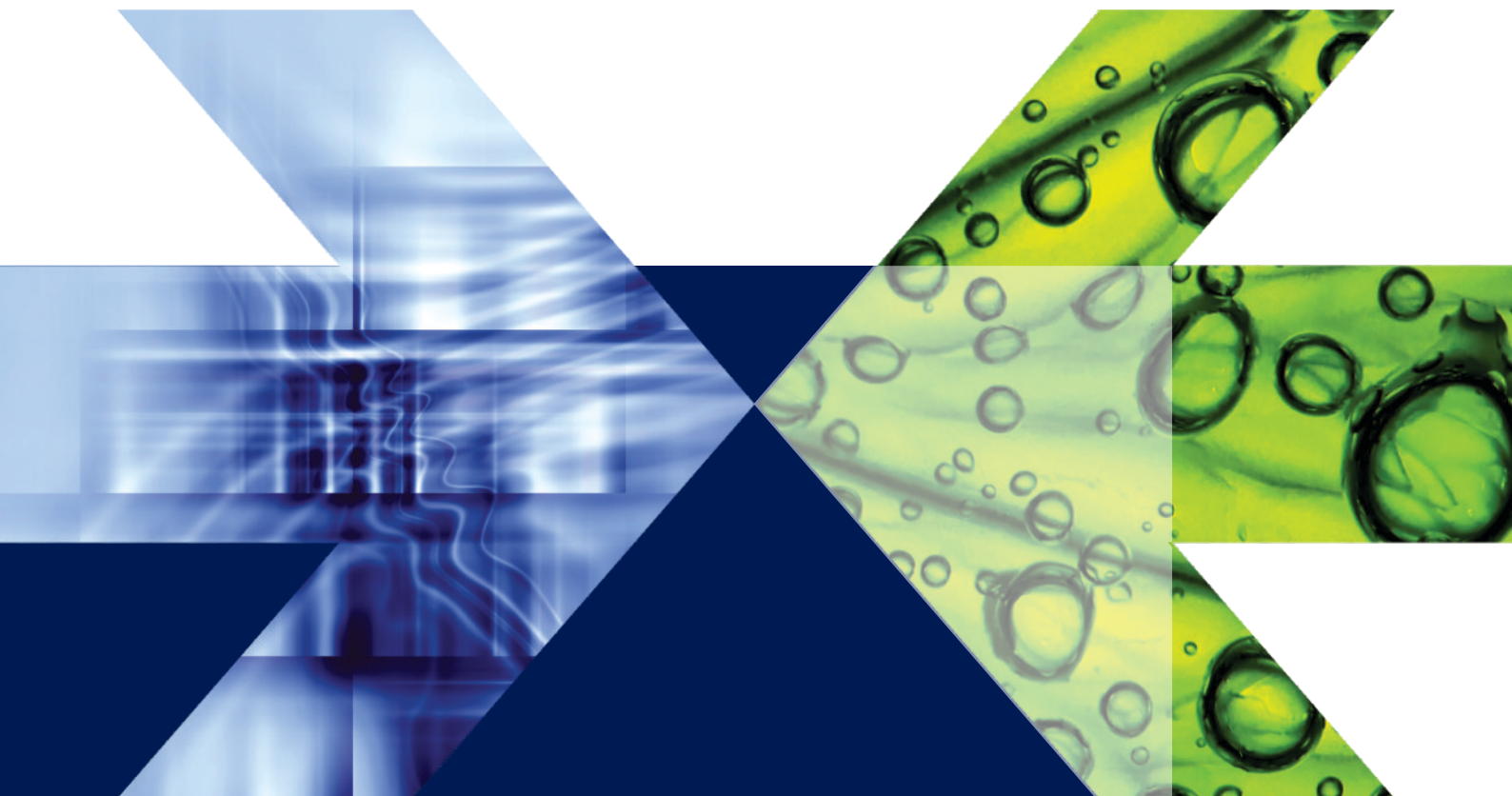
TRAJNOSTNO POROČILO

Na Borzenu smo se v duhu trajnostnega razvoja in trajnostnega komuniciranja zavezali k pripravi rednih letnih trajnostnih poročil, v skladu s svetovnimi smernicami Global Initiative Reporting. Prvo takšno poročilo obsega leto 2012 in zajema vse teme in kazalnike, ki izražajo pomembne ekonomske, upravljaljske, družbene in okoljske vplive naše družbe.

ZAGOTOVITEV IZPLAČIL UPRAVIČENCEM PODPORNE SCHEME

Zaradi zamika uveljavitve nove višine prispevka OVE+SPTA in posledično primanjkljaja finančnih sredstev podporne sheme, smo na Borzenu izvedli ukrepe za premostitev likvidnostnih težav podporne sheme. Na podlagi pridobljenega soglasja družbenika smo izvedli javno naročilo za najem okvirnega kredita v višini 9,3 mio EUR z ročnostjo do 31. decembra 2013. Na ta način smo zagotovili sredstva za pravočasno in celotno izplačilo vsem upravičencem podporne sheme.

poslovno poročilo

17

letno poročilo družbe **borzen** za leto 2012

1. poslovanje družbe v letu 2012

1.1 Predstavitev družbe

O DRUŽBI

Družba Borzen je bila ustanovljena 28. marca 2001. Ustanovitev Organizatorja trga je bila ena od obveznosti Energetskega zakona in hkrati eden temeljnih pogojev za odprtje notranjega trga z električno energijo v Sloveniji.

Osnovna dejavnost družbe je izvajanje gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo, ki obsega organiziranje trga z električno energijo v ožjem pomenu besede in dejavnost Centra za podpore – izvajanje podporne sheme za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov in visoko učinkovite soproizvodnje toplote in električne energije.

Gospodarska javna služba organiziranja trga z električno energijo

Organiziranja trga	Center za podpore
Vodenje bilančne sheme (vstop na trg)	Podporna shema OVE in SPTE
Evidentiranje zaprtih pogodb	Zanesljiva oskrba z EE z uporabo DVE
Evidentiranje obratovalnih napovedi	Zagotavljanje zadostnih proizvodnih zmogljivosti EE
Izdelava okvirnega voznega reda	Izvajanje programov za varčevanje z EE
Bilančni obračun	Register potrdil o izvoru
Izravnalni trg	Osveščanje ter izobraževanje o OVE in URE
Obračun in finančna poravnava	

Slika 1: Naloge gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo

Gospodarska javna služba organiziranja trga z električno energijo, ki jo na podlagi koncesije v skladu z Uredbo o načinu izvajanja gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 8/2009) izvaja Borzen, obsega naslednje naloge:

- upravljanje bilančne sheme organiziranega trga z električno energijo,
- evidentiranje pogodb o članstvu v bilančni shemi, odprtih in zaprtih pogodb,
- izvajanje bilančnega obračuna,
- izvajanje izravnalnega trga z električno energijo,
- izvajanje dejavnosti Centra za podpore,
- zbiranje in objava podatkov za zagotavljanje preglednosti delovanja organiziranega trga z električno energijo in
- izvajanje obračuna in finančne poravnave.

Poleg nalog gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo družba opravlja tudi storitve obračuna in finančne poravnave poslov in informacijske storitve za podjetje BSP Regionalna energetska borza d.o.o.

OSEBNA IZKAZNICA

POLNO IME PODJETJA	Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o.
SKRAJŠANO IME PODJETJA	Borzen, d.o.o.
NASLOV	Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana, Slovenija
TELEFON	01 620 76 00
TELEFAKS	01 620 76 01
E-POŠTA	info@borzen.si
SPLETNA STRAN	www.borzen.si
OSNOVNA DEJAVNOST	66.110 Upravljanje finančnih trgov
MATIČNA ŠTEVILKA	1613383000
DAVČNA ŠTEVILKA	27799468
ŠTEVILKA VPISA V SODNI REGISTER	1/34438/00
DATUM VPISA V SODNI REGISTER	28. marec 2001
KRAJ VPISA V SODNI REGISTER	Okrožno sodišče v Ljubljani
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	1.963.279 EUR
DIREKTOR DRUŽBE	mag. Karol Peter Peršolja
PRESEDNIK NADZORNEGA SVETA	mag. Vekoslav Korošec

1.2 Strategija poslovanja in načrti družbe

POS LANSTVO IN VIZIJA

Borzen je družba naravnana v rast, razvoj in odličnost.

KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE

- poslovna rast v smislu umestitve Borzena kot stičišča dejavnosti na slovenskem trgu z energijo,
- prizadevanje za sistemsko urejen, pregleden, učinkovit in konkurenčen slovenski trg z električno energijo ter za njegovo nadaljnjo integracijo v evropski notranji trg,
- spodbujanje in zagotavljanje podpornih mehanizmov na področju izrabe obnovljivih virov energije, s čimer bomo pripomogli k večji izrabi obnovljivih virov energije ter varovanju okolja ter posredno tudi k doseganju slovenskih zavez v mednarodnem okolju,
- optimalno upravljanje z Eko bilančno skupino Centra za podpore, kar vključuje transparentno prodajo električne energije ter stremljenje k zniževanju stroškov odstopanj bilančne skupine,
- ohranjanje lastniškega deleža v podjetju BSP ter soustvarjanje pogojev za njen nadaljnji razvoj,
- učinkovito obvladovanje regulatornih tveganj s spremljanjem zakonodajnopравnih procesov in soustvarjanjem pravnega okvira za uspešno izvajanje nalog Organizatorja trga,
- zagotavljanje nemotene trgovanja z izravnalno energijo na izravnalnem trgu,
- zagotavljanje optimalne kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti podjetja,
- prizadevanje za izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih ter spodbujanje zaposlenih k pridobivanju novih znanj in vseživljenjskemu učenju,
- delovanje družbe v duhu trajnostnega razvoja in bivanja, kar ima pozitivne posledice na zaposlene in širše družbeno okolje. Z odgovornim obnašanjem ohranjamo ter dodatno krepimo zaupanje v uspešno in stabilno poslovanje družbe.

VPLIV GOSPODARSKIH IN ZAKONODAJNIH RAZMER NA POSLOVANJE IN URESNIČEVANJE RAZVOJNE STRATEGIJE V LETU 2012

V letu 2012 so se gospodarske razmere v primerjavi z letom 2011 še dodatno poslabšale. Za razliko od predhodnega leta je upadla tudi poraba električne energije, ki je bila leta 2012¹ za nekaj manj kot 1 odstotek manjša kot leta 2011. Padec porabe električne energije je neposredno vplival na zmanjšanje prihodkov družbe iz dodatka k omrežnici, ki so se ravno tako zmanjšali za slab odstotek.

Trend povečanih investicij v obnovljive vire energije, s ciljem doseganja minimalnih deležev določenih z Direktivo 2009/28/ES, se je preteklo leto v Sloveniji nadaljevalo, medtem ko je marsikje v Evropi že prišlo do krča investicij zaradi težav s financiranjem. Do prilagajanj, predvsem na področju sončnih elektrarn, je prišlo tudi v Sloveniji, saj so nižjim investicijskim stroškom sledile nižje podpore. Kljub vsemu je še v zadnjem kvartalu leta² priključenih na omrežje kar preko 20 MW novih sončnih elektrarn, kar pomeni prirast več kot 10 odstotkov glede na stanje konec tretjega kvartala. V kratkoročnem do srednjeročnem obdobju se tako še vedno obeta zahteva po dodatnih virih za financiranje podporne sheme.

Nadaljnja integracija evropskega trga z energijo je kot ena pomembnejših nalog Evropske Unije zaznamovala tudi preteklo leto. Pri aktivnostih usmerjenih v integracijo notranjega evropskega trga je bila dejavna tudi Slovenija, saj je v letu 2012 dodobra zaživelo spajanje dnevnega trga z električno energijo med Slovenijo in Italijo, začeli pa so se projekti vzpostavitve sorodnih mehanizmov tudi na severni ter južni meji, kjer v strokovnem smislu sodeluje tudi naša družba.

Poslovno leto 2012 pa je v slovenski energetiki ponovno minilo tudi v pričakovanju nove energetske zakonodaje, s katero bi naša država v svoj pravni red prenesla tretji evropski energetski paket. Ministrstvo, pristojno za energijo, je oktobra 2012 v javno obravnavo posredovalo novelo energetskega zakona EZ – F, ki pa v letu 2012 ni bila sprejeta.

¹ Po podatkih Statističnega urada RS.

² Po podatkih SODO, sistemski operater distribucijskega omrežja.

Zastavljanje in uresničevanje ciljev družbe Borzen je tako močno prepleteno z evropskimi in slovenskimi zakonodajnimi razmerami ter situacijo in trendi na energetskih trgih, kar se je odražalo v poslovanju preteklega leta.

DOSEŽENI STRATEŠKI IN LETNI NAČRTI V LETU 2012

Premišljeno zastavljena strategija družbe, v njenem okviru pa konkretni letni načrti, ki smo si jih zastavili za leto 2012, so bili v preteklem letu izpolnjeni, nekateri celo preseženi, kot izhaja tudi iz predstavljenih finančnih podatkov na strani 12.

Vsebinsko pa smo ponosni, da so bili v preteklem letu izpolnjeni cilji, ki zasledujejo dolgoročno strategijo naše družbe:

- vzpostavitev izravnalnega trga z električno energijo,
- vzpostavitev sistema celovitega obvladovanja tveganj v družbi,
- učinkovitost delovanja slovenskega trga z električno energijo,
- učinkovito izvajanje podporne sheme za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov,
- integracija slovenskega trga z električno energijo v notranji evropski trg,
- učinkovitost notranjih poslovnih procesov družbe,
- spodbujanje izobraževanja zaposlenih,
- ugled in prepoznavnost Borzena,
- optimizacija storitev in odnosov z deležniki,
- optimizacija pogojev za nadaljnji razvoj povezanega podjetja BSP Regionalna energetska borza.

PRIČAKOVANE RAZMERE IN KLJUČNI CILJI DRUŽBE ZA LETO 2013

Na poslovanje Borzena bodo tudi v letu 2013 vplivale razmere tako na slovenskem, kot tudi mednarodnem energetskem trgu, ki so posledica zakonodajnih okvirov in splošnih gospodarskih razmer. Predvidevamo, da bodo na eni strani podobne kot v letu 2012, po drugi strani pa v pričakovanju nove novele Energetskega zakona in prenove podporne sheme pričakujemo določene spremembe. Nestabilne gospodarske razmere in finančna kriza, lahko v primeru, da se poglobita, skozi aktivnost udeležencev energetskega trga vplivata na poslovanje naše družbe.

V nadaljevanju je strnjenih nekaj ključnih ciljev, ki jih bo družba zasledovala v letu 2013 in so del kontinuiranega izvajanja dolgoročne strategije družbe:

- doseganje ciljnega kazalnika ROA 4,1% do leta 2015,
- doseganje ciljnega kazalnika ROE 15,1% do leta 2015,
- doseganje dobička v višini nad 800.000 EUR,
- za investicije bomo namenili 472.000 EUR,
- sodelovanje v razvojnih slovenskih in mednarodnih projektih energetskega trga,
- razvoj storitev Centra za podpore,
- pozornost in prijaznost do deležnikov,
- trajnostni razvoj,
- optimizacija poslovnih procesov in kakovosti poslovanja.

→ → → 1.3 Upravljanje družbe

IZJAVA O UPRAVLJANJU

Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe skladno s 70. členom Zakonom o gospodarskih družbah in 73. točko Kodeksa o upravljanju družb s kapitalskimi naložbami države podajata izjavo o upravljanju.

Izjava o upravljanju skladno s Kodeksom o upravljanju družb s kapitalskimi naložbami države, Smernicami poročanja družb s kapitalskimi naložbami države in Priporočili Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije smiselno podaja vsebine, kot jih zahteva 70. člen Zakona o gospodarskih družbah za javne delniške družbe.

1. Sistem upravljanja družbe

Družba Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o. ima dvotirni sistem upravljanja. Organi upravljanja družbe so: poslovodstvo, nadzorni svet in družbenik.

POSLOVODSTVO DRUŽBE

Poslovodstvo družbe je enočlanski organ - direktor, ki ga imenuje nadzorni svet za obdobje petih let. Direktor, od 1. januarja 2010 je to mag. Karol Peter Peršolja, vodi poslovanje ter zastopa in predstavlja družbo.

Direktor družbe je bil imenovan tudi na položaj člana Nadzornega sveta v drugi nepovezani družbi, družbi Casino Kobarid d.d.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača) in sprejemljivega plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost). Natančneje so prejemki opredeljeni v računovodskem poročilu.

NADZORNI SVET DRUŽBE

Nadzorni svet družbe ima skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. tri člane, ki jih imenuje družbenik za obdobje petih let.

Člani Nadzornega sveta so bili prvič imenovani dne 16. 4. 2009. Sestava Nadzornega sveta se je v poslovnem letu 2011 spremenila. Do 19. avgusta 2011 je Nadzorni svet deloval v sestavi dveh članov, s čimer je bila zagotovljena potrebna sklepčnost. Nadzorni svet je vodil predsednik mag. Vekoslav Korošec, kot članica pa je delovala ga. Mojca Kert Kos. Z 19. avgustom 2011 je družbenik odpoklical članico go. Mojco Kert Kos, imenoval pa nadomestna člana. Od tega dne je Nadzorni svet družbe deloval v naslednji sestavi:

- predsednik nadzornega sveta: mag. Vekoslav Korošec,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: g. Janko Kramžar,
- član nadzornega sveta: mag. Tomaž Fatur.

Članom Nadzornega sveta se mandat izteče dne 16. 4. 2014.

Vsi člani Nadzornega sveta so se izrekli za neodvisne in v zvezi s tem podpisali posebno izjavo.

Pristojnosti Nadzornega sveta so skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. naslednje:

- imenovanje in odpoklic direktorja,
- sprejem letnega načrta poslovanja,
- izdaja obrazloženega mnenja k letnemu poročilu in načrtu razvoja družbe,
- sklepanje pogodbe o zaposlitvi z direktorjem ter potrjevanje vsebine ostalih pogodb, ki jih družba sklene z direktorjem ali prokuristom,
- izdaja soglasja direktorju k imenovanju člana nadzornega oziroma upravnega organa pravne osebe, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,

- izdaja soglasja direktorju za razpolaganje z delnicami oziroma deležem v pravni osebi, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,
- podati zahtevo direktorju za kakršnokoli informacijo, potrebno za izvajanje nadzora v družbi in odvisnih oziroma podrejenih družbah.

Nadzorni svet se skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in Poslovníkom o delu nadzornega sveta sestaja najmanj enkrat na četrletje. V poslovnem letu 2012 je opravil šest rednih sej in eno korespondenčno sejo. Nadzorni svet za potrebe svojega delovanja ni ustanovil nobene posebne komisije. Konec leta 2012 so člani Nadzornega sveta izvedli tudi postopek vrednotenja učinkovitosti svojega dela skladno s Kodeksom upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države z dne 18. 1. 2011.

Člani Nadzornega sveta zasedajo položaje tudi v drugih družbah, ki niso povezane z družbo Borzen:

- mag. Vekoslav Korošec: /
- Janko Kramžar: direktor družbe Snaga d.o.o.
- mag. Tomaž Fatur: /

Člani Nadzornega sveta so bili v letu 2012 upravičeni do prejemkov za svojo funkcijo na podlagi veljavnega sklepa družbenika in so podrobneje opredeljeni v računovodskem poročilu.

DRUŽBENIK

Edini družbenik družbe Borzen, d.o.o. je Republika Slovenija. Z uveljavitvijo Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/2012) dne 28. 12. 2012 je bila ukinjena Agencija za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije. Pravice družbenika od dne 28. 12. 2012 tako izvršuje Slovenska odškodninska družba d.d. vse do njenega preoblikovanja v Slovenski državni holding, d.d.

Družbenik odloča o vseh zadevah iz njegove pristojnosti samostojno. Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. družbenik odloča o naslednjih zadevah:

- imenovanju revizorja,
- sprejemu letnega poročila in načrta razvoja družbe,
- uporabi bilančnega dobička ter pokrivanju bilančne izgube,
- podelitvi razrešnice poslovodstvu,
- imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta,
- podelitvi razrešnice članom nadzornega sveta,
- ukrepah za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala,
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- soglasju direktorju k najemu kreditov družbe,
- zastopanju družbe v sodnih postopkih zoper člane nadzornega sveta,
- prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju,
- drugih zadevah, ki jih določa zakon in niso prenesene na nadzorni svet.

Družbenik običajno enkrat letno zaseda na skupščini. V poslovnem letu 2012 je bila skupščina sklicana dne 21. 12. 2012, na kateri je družbenik:

- sprejel Letno poročilo družbe Borzen, d.o.o. za leto 2011 v predloženem besedilu z mnenjem pooblaščenega revizorja in obrazloženim mnenjem Nadzornega sveta,
- odločil o delitvi bilančnega dobička in ga v celoti namenil družbeniku,
- ni podelil razrešnice direktorju niti članom Nadzornega sveta za delo v poslovnem letu 2011,

- za revidiranje računovodskih izkazov družbe za poslovna leta 2012 – 2014 imenoval BM Veritas Revizija d.o.o. ter
- sprejel spremembe Akta o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o.

2. Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa o upravljanju družb s kapitalskimi naložbami države

Poslovodstvo in Nadzorni svet družbe Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o. izjavljata, da družba pri svojem delu in poslovanju spoštuje določbe Kodeksa upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države, Smernice poročanja družb s kapitalskimi naložbami države in posamična Priporočila Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije.

Navedeni kodeks, smernice in priporočila so dostopni na spletni strani nekdanje Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki je prenehala delovati dne 28. 12. 2012 in čigar naloge je skladno s Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 105/2012) prevzela Slovenska odškodninska družba d.d. vse do njenega preoblikovanja v Slovenski državni holding, d.d.

3. Sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj družbe

V družbi izvajamo sistem notranjih kontrol. V letu 2012 smo vzpostavili nov sistem upravljanja tveganj, kot je podrobneje opisano v posebnem poglavju letnega poročila.

4. Povezane družbe

Podjetje BSP Regionalna Energetska Borza d.o.o. Borzen obvladuje skupaj z družbo Eles, d.o.o., vsak v višini 50 odstotkov poslovnega deleža.

BSP Regionalna Energetska Borza d.o.o. udeležencem trga zagotavlja visokokakovostne in celovite storitve likvidnega, konkurenčnega in preglednega organiziranega trgovanja z električno energijo na slovenskem trgu. Razvoj dnevnega trgovanja predstavlja pomemben tržni signal za vse udeležence trga in krepi zaupanje v transparentnost delovanja tržnih akterjev.

Rezultati družbe so, po uspešno opravljenem prestrukturiranju družbe konec leta 2010, v letu 2012 presegli pričakovanja, saj je družba poslovala s pozitivnim rezultatom in že skoraj v celoti pokrila bilančno izgubo iz preteklih let. Na pozitiven rezultat sta vplivala predvsem uspešno izvajanje projekta spajanje trgov na slovensko-italijanski meji in vzpostavitev znotraj - dnevnega in izravnalnega trga.

1.2 Upravljanje s tveganji

RAZMERE, KI SO VPLIVALE NA TVEGANJA IN UPRAVLJANJE Z NJIMI

Za uspešno poslovanje je pomembno, da tveganja kar najučinkoviteje prepoznamo in jih uspešno upravljamo. Borzen je družba, ki opravlja dejavnost gospodarske javne službe, kar posledično pomeni, da smo prvenstveno vezani na naše zakonodajno okolje, ki močno vpliva na vse kategorije zaznanih tveganj, ki jih podrobneje opisujemo v nadaljevanju. Gospodarskim in političnim razmeram je sledilo tudi zakonodajno okolje, kjer je bil nepravčasno zvišan prispevek za OVE in SPTE, kar je v veliki meri zaznamovalo upravljanje s tveganji naše družbe v preteklem letu, o čemer več pišemo v nadaljevanju.

CELOSTNO UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Prenovljen sistem celovitega obvladovanja tveganj smo v začetku leta 2012 nadgradili z novim registrom tveganj, kjer pod cilj razumemo prepoznavanja tveganj kot identificiranje vseh možnih tveganj, ki lahko vplivajo na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev družbe.

Prepoznavanje tveganj poteka ob pripravi poslovnega načrta družbe, pripravi oziroma reviziji strateškega poslovnega načrta, ob vsaki večji poslovni odločitvi, projektu ali bistveni spremembi na trgu oziroma relevantni zakonodaji. Prepoznana tveganja se podrobno analizirajo, pri čemer se določi pomembnost tveganja in določi potrebne ukrepe za obvladovanje.

Glede na opravljene ocene tveganj ter tehtanja stroškov in koristi smo postavili prioritete in izbrali najprimernejši način obvladovanja tveganj, ki bo zagotovil, da bo tveganje po izvedenih ukrepih na ravni želene izpostavljenosti tveganju. Pri tem smo se odločali med strategijami izogibanja tveganju, zmanjšanja tveganja, prenosu tveganja na tretjo osebo oziroma sprejem tveganja.

KLJUČNA ZAZNANA TVEGANJA

Glede na dejavnost in velikost družbe, število zaposlenih, nastopanje na trgu in zakonodajni okvir, ki omejuje in zavezuje delovanje družbe, smo tveganja v fazi prepoznave sistemizirali v štiri skupine, in sicer:

- Strateška / poslovna tveganja
- Operativna tveganja
- Finančna / tržna tveganja
- Tveganje skladnosti s predpisi – zakonodajna

V nadaljevanju predstavljamo ključna zaznana tveganja v okviru zgoraj sistemiziranih skupin tveganj, za katera ocenjujemo, da jim bomo izpostavljeni tudi v naslednjem obdobju.

STRATEŠKA / POSLOVNA TVEGANJA

Strateška oziroma poslovna tveganja so povezana z uspešnim uresničevanjem strategije in zastavljenih strateških ciljev družbe, s sposobnostjo zagotavljanja kratkoročnega in dolgoročnega ustvarjanja poslovnih prihodkov ter z ohranjanjem vrednosti premoženja in ugleda družbe. Omenjena tveganja so povezana s spremembami zakonskih in podzakonskih predpisov ter vplivov okolja ter v odvisnosti od tega organizacija družbe, dejavnosti, ki jih izvaja ter omejitve poslovanja.

Med strateška tveganja štejemo tudi naložbeno tveganje, ki je povezano z naložbo v podjetje BSP Regionalna Energetska Borza d.o.o., v kateri ima Borzen 50-odstotni lastniški delež. Gre predvsem za tveganje povezano z upravljanjem naložbe, kar družbenika rešujeta z medsebojnim usklajevanjem glede upravljanja in nadaljnega

razvoja družbe. Tveganje je povezano z ne uresničevanjem poslovnega načrta, zato preko predstavnikov v nadzornem svetu posvečamo pomembno vlogo spremljanju poslovanja in pridobivanja informacij od uprave.

Med druga poslovna tveganja uvrščamo še tveganje investicij in postopkov javnega naročanja, ki jih obvladujemo s stalnim izboljševanjem kakovosti priprave, izvedbe, aktiviranja in spremljanja investicij.

OPERATIVNA TVEGANJA

Operativna tveganja so povezana s škodo, ki bi jo povzročili neustrezno izvedeni notranji procesi, nepravilna ravnanja zaposlenih, napake v informacijski tehnologiji ter nekakovostno opravljene storitve zunanjih izvajalcev. Prepoznavanje in upravljanje operativnih tveganj je izrednega pomena za uspešno poslovanje družbe, saj učinkoviti notranji procesi, strokovno usposobljeni, izkušeni in motivirani zaposleni predstavljajo zagotovilo za preprečevanje operativnih tveganj ter pravilne in učinkovite prilagoditve poslovanja v vseh gospodarskih razmerah.

Med tveganji v informacijskem sistemu so pomembna tveganja morebitnih motenj v delovanju aplikativne in systemske programske opreme, strojne opreme ter komunikacijskih in omrežnih povezav v sistemu, posebno pozornost pa posvečamo tudi tveganjem, povezanim z informacijsko varnostjo. Tveganja zmanjšujemo predvsem z redundantnima neodvisnima optičnima povezavama med lokacijama, sinhrono replikacijo in varnostnim kopiranjem podatkov. V prihodnje bomo tveganja zmanjšali še s centralnim nadzornim sistemom.

Tveganja na področju človeških virov so za Borzen še posebej pomembna zaradi izvajanja različnih dejavnosti organiziranja trga in specifičnosti dodeljenih nalog. Dodatne naloge, ki jih Borzen pridobiva vsako leto, zahtevajo od zaposlenih stalno nadgrajevanje obstoječega in pridobivanje novega znanja, fleksibilnost ter kakovostno timsko delo. Za družbo predstavlja največje tveganje na področju kadrov morebitna izguba ključnih zaposlenih, zato posvečamo posebno pozornost socialnemu dialogu, dodatnemu strokovnemu usposabljanju kadrov, motiviranju zaposlenih ter zagotavljanju stimulativnih delovnih pogojev in okolja.

Procesi predstavljajo pomembno operativno tveganje, zato smo konec leta s pomočjo zunanjega izvajalca popisali vse procese v družbi in na podlagi popisa pripravili usklajeno matriko procesov z evidentiranjem lastnikov procesov. V prihodnje bomo procese v družbi ustrezno optimirali.

Ostala operativna tveganja družba omejuje z jasno opredeljenimi postopki, nedvoumno določenimi vlogami, odgovornostmi in pooblastili zaposlenih ter sprejetimi pravilniki.

FINANČNA/TRŽNA TVEGANJA

Posledice finančne krize se med drugim odražajo na prezadolženosti podjetji, plačilni nesposobnosti in zamudah pri plačilih. Naloga Organizatorja trga je obvladovanje takšnih razmer in prizadevnost za kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost ter izvedbo poslovanja skladno s Pravili, ki Organizatorju trga narekujejo roke in obveznosti glede izvedbe plačil. Z obvladovanjem finančnih tveganj zasledujemo cilje stabilnega poslovanja, obvladovanja finančnih odhodkov v načrtovanih okvirih in dolgoročno plačilno sposobnost.

Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti je tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila finančnih obveznosti v skladu s pogodbenimi določili. Upravljanje teh tveganj je pomembno za zagotavljanje boljše likvidnosti in usklajenosti finančnih tokov med prilivi in odlivi. Ocena tveganja je zmerna. Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti je v veliki meri prisotno predvsem pri izvajanju finančne poravnave bilančnega obračuna. Borzen je zato

že v sama Pravila za delovanje organiziranega trga z električno energijo vključil sistem obvladovanja tovrstnih tveganj. Preverjanje bodočih članov bilančne sheme poteka ob podani vlogi za članstvo, s skrbno preverbo bonitete ter v nadaljevanju spremljanje njihovega poslovanja. Člani so pred vstopom v bilančno shemo dolžni predložiti ustrezna finančna kritja v obliki denarnega depozita ali bančne garancije na prvi poziv. Proces obvladovanja tveganj neizpolnitve finančnih obveznosti zajema izračunavanje ustreznih gibljivih finančnih kritij ob pristopu v bilančno shemo v primeru odstopanj. Povečanje gibljivih finančnih kritij nastopi na podlagi napovedanih odstopanj (na dnevnem nivoju) ali ob vsakokratni izdaji računov za odstopanja, če so ta višja od že predloženih kritij. V primeru, da udeleženci finančne poravnave ne poravnajo svojih finančnih obveznosti, Borzen koristi finančna kritja neizpolnjevalca in v skrajnem primeru člana bilančne sheme izključi iz članstva. Člani bilančne sheme svoje obveznosti poravnajo v roku, zato finančnih kritij iz tega naslova v letu 2012 ni bilo potrebno koristiti.

Likvidnostno tveganje opredeljuje sposobnost zagotavljanja zadostnih denarnih sredstev za sprotno poravnavanje zapadlih obveznosti. Najvišjo možno finančno likvidnost zagotavlja Borzen tako, da vselej razpolaga z zadostnimi likvidnimi sredstvi za poravnavanje zapadlih obveznosti v roku. Družba na dnevni ravni načrtuje kratkoročno plačilno sposobnost z ažurnim spremljanjem denarnih tokov ter s skrbnim načrtovanjem prilivov in odlivov na mesečnem / tedenskem nivoju. V družbi imamo vzpostavljen tudi sistem upravljanja in optimiranja kratkoročnih viškov denarnih sredstev. Obenem skrbimo za razpršenost finančnih naložb, usklajevanje ročnosti terjatev in obveznosti ter njihovo dosledno izterjavo.

V letu 2012 smo bili izpostavljeni večjemu tveganju pri zagotavljanju zadostnih sredstev za izplačila podpor OVE in SPTE. Glede na to, da v okviru dejavnosti Centra za podpore upravljamo s sredstvi podporne sheme, v okviru katere višino prispevka določa Javna agencija za energijo, prav tako pa tudi ne moremo vplivati na odlive sredstev iz podpore sheme (število upravičencev, količine proizvedene energije), ocenjujemo za likvidnostno tveganje visoko stopnjo tveganja. Kljub večkratnemu in sprotnemu opozarjanju pristojnih, ki je temeljilo na konkretnih analizah in kalkulacijah, se prispevek za OVE in SPTE, ni pravočasno zvišal. Posledično se je stopnja verjetnosti nastanka negativnih posledic, zlasti nezmožnosti izplačevanja podpor, bistveno povečala, zaradi česar smo morali precej naporov vložiti v reševanje situacije s primanjkljajem sredstev. Skladno z našimi pristojnostmi smo tako na podlagi določil Pravil o delovanju Centra za podpore zamejili izplačila upravičencem na 115 odstotkov napovedane proizvodnje. Drugih neposrednih vzvodov pa nismo imeli.

Z namenom zagotovitve pravočasnih in celotnih izplačil upravičencem podporne sheme smo v začetku leta 2013 sprožili postopek javnega naročila za najem okvirnega kredita v višini 9.3 mio EUR.

Poleg zgoraj navedenih tveganj spremljamo tudi valutna in obrestna tveganja, ki niso bila izrazita in zato niso terjala posebnega upravljanja. V okviru poslovanja s tujino tako obračuni kot tudi finančna poravnava za različne segmente poslovanja namreč potekata v evrih. Obrestno tveganje pa je povezano z nepričakovano rastjo stroškov financiranja zaradi spremembe višine obrestne mere na trgu. Ker družba v letu 2012 in predhodnih letih ni najemala kreditov in izkazuje 100-odstotni delež lastnega kapitala, so tudi ta tveganja za družbo zanemarljiva in ne zahtevajo ukrepov za obvladovanje tveganj.

ZAKONODAJNA TVEGANJA / SKLADNOST S PRAVILI

Regulatorno tveganje je tveganje, ki je povezano s spremembami in nedorečenostjo predpisov, na katere družba nima vplivov. Izpostavljenost družbe Borzen regulatornim tveganjem je velika, saj je temeljna dejavnost družbe kot republiška gospodarska javna služba regulirana dejavnost. Pri tem je potrebno še posebej izpostaviti, da je vir financiranja gospodarske javne službe prav tako reguliran.

Regulatorna tveganja, ki so povezana s škodo zaradi kršenja ali nepravilnega upoštevanja zakonodaje in podzakonskih predpisov, upravljamo predvsem s tekočim spremljanjem in aktivnim sodelovanjem pri pripravi predpisov in zažurnim prilagajanjem poslovanja.

Regulatorno tveganje obvladujemo tudi s čim bolj natančnimi in nedvoumnimi predpisi, ki jih Borzen za izvajanje poverjene mu gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo, izdaja na podlagi javnega pooblastila in posledično čim bolj definiranimi pogodbenimi določili.

Zoper Borzen v letu 2012 ni bila vložena nobena tožba, bil pa je sprožen splošni upravni postopek pred Javno agencijo RS za energijo v zvezi s postopkom bilančnega obračuna za mesec januar 2012. Tekom postopka se je izkazalo, da družba Borzen ni nasprotna stranka, zato je prvostopni organ postopek zoper družbo Borzen kot nasprotno stranko ustavil.

2. organiziranje trga z električno energijo v Sloveniji

2.1 Evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter priprava okvirnega obratovalnega voznega reda prenosnega in distribucijskega omrežja

Energetski zakon Organizatorju trga nalaga evidentiranje pogodb o članstvu v bilančni shemi, odprtih in zaprtih pogodb. Evidentira se vse pogodbeno dogovorjene obveznosti, v katerih se električna energija kupi ali proda v Sloveniji, oziroma s katerimi se energija prenese preko regulacijskega območja. Zaprte pogodbe in obratovalne napovedi se evidentirajo na dnevnem nivoju vseh sedem dni v tednu. Vsakodnevno Organizator trga izdela okvirni obratovalni vozni red prenosnega in distribucijskega omrežja, ki ga posreduje sistemskemu operaterju prenosnega omrežja ELES. V primeru sprememb prijavljenih količin zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi, ki se lahko v skladu s Pravili za delovanje organiziranega trga z električno energijo prijavijo zaradi trgovanja med dnevom (»intra-day« trgovanje), se pripravi tudi popravek voznega reda.

V letu 2012 je bilo skupaj evidentiranih 100.291 zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v okviru odprtih pogodb, kar je za 6,7 odstotka več kot v letu 2011.

EVIDENTIRANE ZAPRTE POGODBE IN OBRATOVALNE NAPOVEDI

V letu 2012 je bilo skupaj evidentiranih 100.291 zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v okviru odprtih pogodb in skupni količini 81.505.102,3 MWh. V primerjavi s predhodnim letom je bilo število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v enakem obdobju višje za 6,7 odstotka, skupna količina energije iz pogodb pa za 11,5 odstotka.

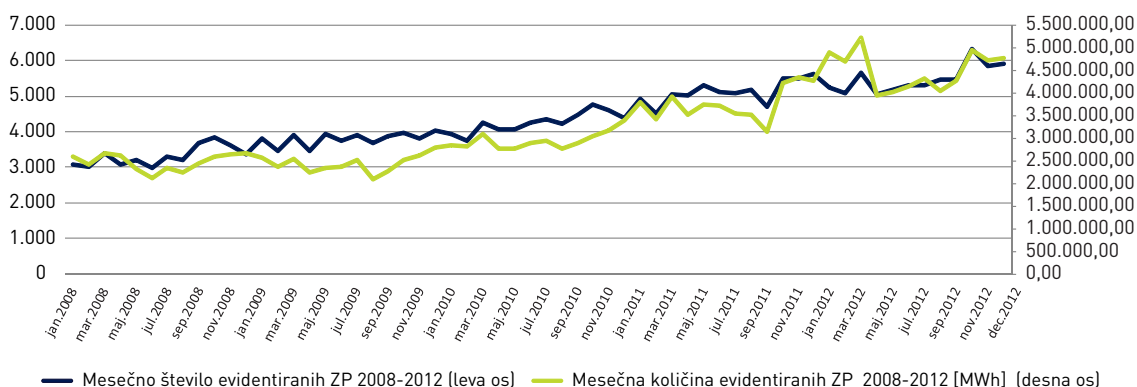
Mesec	Zaprte pogodbe (v MWh)	Obratovalne napovedi (v MWh)	Število ZP in ON
Januar	4.907.952	2.339.811	8.097
Februar	4.703.145	2.250.980	7.750
Marec	5.232.896	2.220.642	8.541
April	3.942.883	1.894.166	7.885
Maj	4.026.575	1.844.032	8.095
Junij	4.149.299	2.260.520	8.133
Julij	4.319.990	2.402.378	8.271
Avgust	4.048.881	2.288.932	8.383
September	4.267.662	2.347.381	8.300
Oktober	4.959.177	2.504.864	9.233
November	4.731.702	2.581.219	8.728
December	4.775.811	2.504.206	8.875
Skupaj	54.065.973	27.439.131	100.291

Tabela 1: Mesečne količine prodane oziroma kupljene električne energije preko zaprtih pogodb (ZP) in preko obratovalnih napovedi (ON) ter število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi na organiziranem trgu v Sloveniji v letu 2012

V tabeli 1 lahko vidimo količine prodane oziroma kupljene električne energije preko zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi. V primerjavi z letom 2011 je količina električne energije iz zaprtih pogodb višja za 19,4 odstotka, količina, ki je bila evidentirana preko obratovalnih napovedi, pa je nižja za 1,4 odstotka. To pomeni, da se je aktivnost trgovanja med udeleženci povečala za skoraj petino, medtem, ko sta se odjem in proizvodnja le malo spremenila.

Slovenija je bila neto uvoznica električne energije tudi v letu 2012. Uvoz je znašal 13,4 odstotka porabe električne energije v Sloveniji.

Iz primerjave števila evidentiranih zaprtih pogodb in količin električne energije iz evidentiranih zaprtih pogodb v zadnjih petih letih (od 2008 do 2012) je razvidno, da je bil porast količin in števila pogodb v letu 2011 najvišji. Podatki kažejo na povečano dejavnost udeležencev trga, predvsem v zadnjih treh letih. Za razliko od količin energije, je število evidentiranih pogodb v zadnjih štirih letih naraščalo dokaj enakomerno, a z visokim odstotkom.

Slika 3: Mesečne količine prodane oziroma kupljene električne energije preko zaprtih pogodb (ZP) in obratovalnih napovedi (ON) ter število evidentiranih ZP in ON na organiziranem trgu v Sloveniji v letih 2008-2012

Podatki o trendu rasti v zadnjih petih letih so prikazani tudi v naslednji tabeli.

Leto	Letna količina evidentiranih ZP [MWh]	Povečanje količin ZP v odstotkih glede na preteklo leto	Letno število evidentiranih ZP	Povečanje števila ZP v odstotkih glede na preteklo leto
2008	29.686.083		39.737	
2009	29.275.292	-1,38%	45.606	14,77%
2010	35.393.791	20,90%	51.169	12,20%
2011	45.288.986	27,82%	61.541	20,27%
2012	54.065.973	19,38%	65.904	7,09%

Tabela 2: Letne količine prodane oziroma kupljene električne energije preko zaprtih pogodb (ZP) in obratovalnih napovedi (ON) ter število evidentiranih ZP in ON na organiziranem trgu v Sloveniji v letih 2008-2012

Od leta 2008 do leta 2012 je tako prišlo do skupno 82,1 odstotnega povečanja količin prijavljene električne energije v zaprtih pogodbah in obratovalnih napovedih ter 65,9 odstotnega povečanja števila evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi na trgu v Sloveniji.

PRENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE NA MEJAH SLOVENSKEGA REGULACIJSKEGA OBMOČJA

Neto izmenjava električne energije na mejah slovenskega regulacijskega območja je znašala v letu 2012 909.874 MWh, kar pomeni, da je bilo v Sloveniji za 7,14 odstotkov presežka električne energije, v primerjavi s porabo električne energije. Vendar, ker je 2.616.582 MWh električne energije iz hrvaškega deleža Nuklearne elektrarne Krško (NEK) pripadalo hrvaškemu omrežju, je bila Slovenija v letu 2012 neto uvoznik električne energije. Neto uvoz je znašal 1.706.708 MWh, kar predstavlja 13,4 odstotkov slovenskega konzuma.

Mesec	Izvoz	Izvoz z NEK	Uvoz	Neto pozicija	Neto poz. brez NEK
Januar	683.125	940.314	952.327	-12.013	-269.202
Februar	622.207	859.615	918.478	-58.863	-296.271
Marec	711.356	966.061	993.873	-27.812	-282.517
April	550.050	655.928	838.534	-182.606	-288.484
Maj	573.182	597.329	911.176	-313.847	-337.994
Junij	714.378	961.275	838.537	122.738	-124.159
Julij	824.402	1.074.649	866.671	207.978	-42.269
Avgust	742.605	989.533	834.374	155.159	-91.769
September	804.733	1.051.588	829.954	221.604	-25.221
Oktober	984.409	1.222.609	932.364	290.245	52.045
November	922.043	1.171.139	834.302	336.837	87.741
December	841.129	1.100.191	929.737	170.454	-88.608
Skupaj	8.973.619	11.590.201	10.680.327	909.874	-1.706.708

Tabela 3: Skupni uvoz in izvoz električne energije na mejah slovenskega regulacijskega območja v letu 2012 v MWh

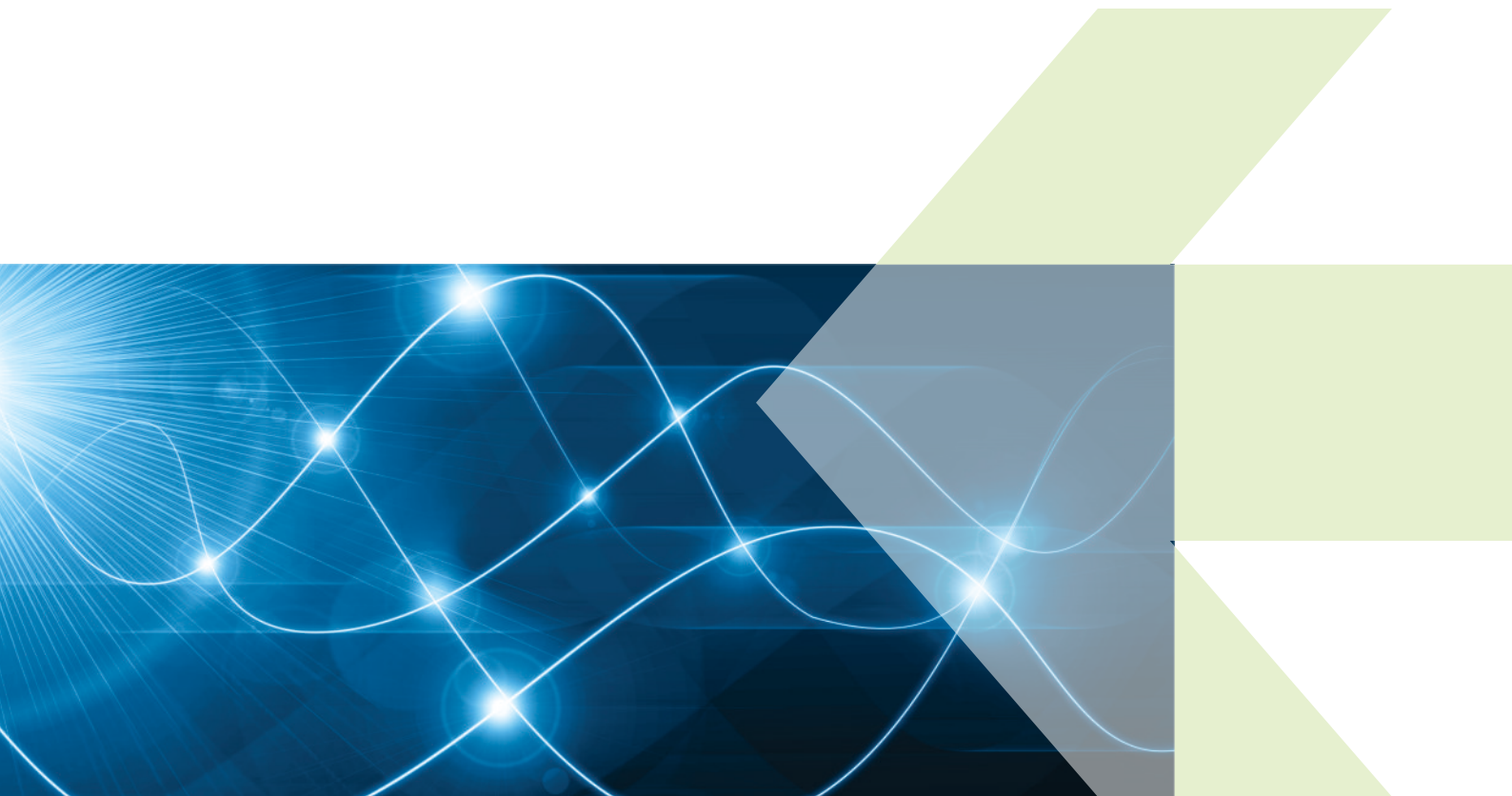
Izvoz električne energije brez upoštevanja energije, pridobljene iz hrvaškega dela NEK, je v primerjavi z letom 2011 višji za 2,6 odstotka in je znašal 8.973.619 MWh, uvoz pa je bil v enakem obdobju višji za 2,0 odstotka in je znašal 10.680.327 MWh.

Izvoz na avstrijski meji v letu 2012 je bil v primerjavi z letom 2011 nižji kar za 58,3 odstotka in je znašal 944.503 MWh, višji pa je bil uvoz, in sicer za 26,7 odstotka in je znašal 7.549.853 MWh.

Na hrvaški meji beležimo za 25,4 odstotka višji izvoz z upoštevanjem proizvodnje hrvaškega dela NEK kot v letu 2011 in je znašal 6.817.849 MWh. Uvoz je bil v enakem obdobju nižji za 32,4 odstotka in je znašal 3.011.196 MWh. Celotna proizvodnja v NEK je bila za 12,5 odstotka nižja kot v letu 2011 in je znašala 5.233.164 MWh.

Na italijanski meji je bil izvoz v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 nižji za 5,1 odstotka, količine uvoza pa so bile v enakem obdobju zelo nizke in so znašale le 119.278 MWh.

V nadaljevanju so v tabeli 4 prikazani podatki o evidentiranih zaprtih pogodbah po mejah za uvoz in izvoz električne energije v letu 2012.

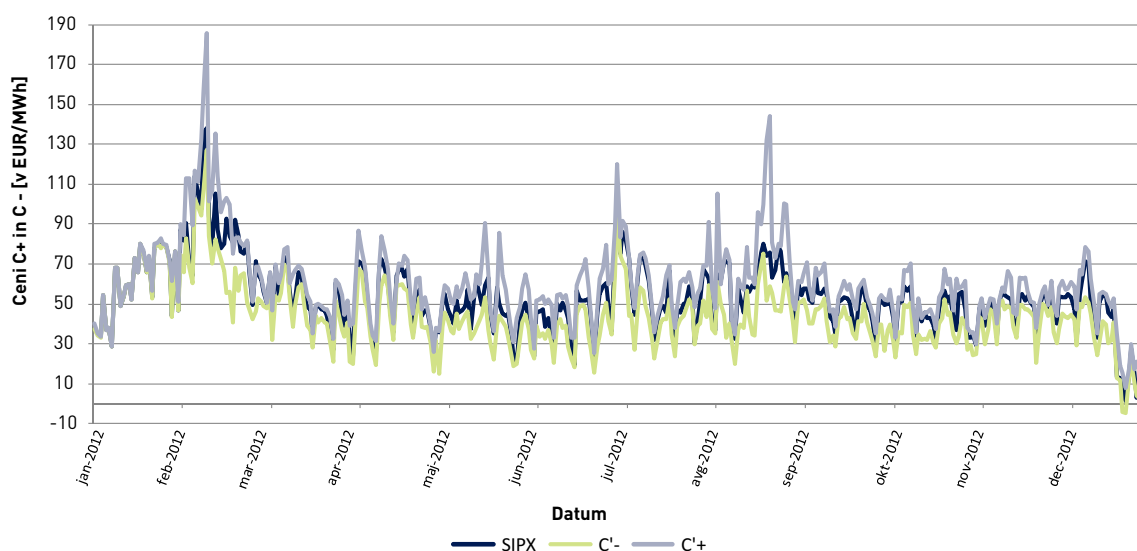
Meja	AVSTRIJA		ITALIJA		HRVAŠKA		
Mesec	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz z NEK	Uvoz	Izvoz NEK
Januar	25.812	671.929	328.363	29.710	586.139	250.688	257.189
Februar	13.839	611.248	286.761	42.586	559.015	264.644	237.408
Marec	33.808	662.502	401.248	1.650	531.005	329.721	254.705
April	72.726	571.613	281.131	14.077	302.071	252.844	105.878
Maj	39.026	666.708	279.578	2.257	278.725	242.211	24.147
Junij	69.046	623.387	277.574	80	614.655	215.070	246.897
Julij	44.082	669.435	311.990	2.601	718.577	194.635	250.247
Avgust	12.626	647.278	201.283	10.427	775.624	176.669	246.928
September	78.493	620.673	318.977	1.544	654.088	207.737	246.825
Oktober	152.914	617.811	433.070	7.354	636.625	307.199	238.200
November	195.035	587.549	377.493	3.364	598.611	243.389	249.096
December	207.096	599.720	330.381	3.628	562.714	326.389	259.062
Skupaj	944.503	7.549.853	3.827.849	119.278	6.817.849	3.011.196	2.616.582

Tabela 4: Evidentirane zaprte pogodbe po mejah za uvoz in izvoz električne energije v letu 2012 v MWh

2.2 Bilančni obračun

V poročilu je zajeto obračunsko obdobje v letu 2012, ki vsebuje zaključene bilančne obračune od meseca januarja do meseca decembra. Rezultate predstavljajo besedilo in slike v nadaljevanju.

Slika 4: Povprečne dnevne vrednosti izpeljanih cen odstopanj C+ in C- ter indeksa SIPX v letu 2012 [EUR/MWh]

Z začetkom leta 2012 so začele veljati spremembe Pravil za delovanje organiziranega trga z električno energijo. Spremembe so v okviru bilančnega obračuna najboljčutneje vplivale na način izračuna osnovnih cen za odstopanja. Po novem se v vsakem mesecu opravi korekcijo osnovnih cen za odstopanja na način, da prihodki in odhodki iz naslova bilančnih obračunov bilančnih skupin, brez upoštevanja penalizacije, pokrijejo vse stroške, ki nastanejo z izravnavo odstopanj na strani systemskega operaterja prenosnega omrežja.

Korekcijo izračunanih cen se izvede tako v primeru presežka kot v primeru primanjkljaja. V letošnjem letu je bil meseca februarja, junija, avgusta, oktobra in december zabeležen primanjkljaj, v preostalih mesecih pa presežek. Korekcijo se izvede v toliko obračunskih intervalih, kolikor je potrebno, da so stroški, ki jih ima systemski operater prenosnega omrežja z izravnavo odstopanj sistema v obračunskem obdobju, pokriti. Korekcijo cen odstopanj se izračuna brez upoštevanja penalizacije odstopanj ter napovedanih odstopanj. Izračun penalizacije se opravi po opravljeni korekciji cen, kar pomeni, da izvirajo presežki bilančnega obračuna le iz naslova penalizacije odstopanj bilančnih skupin.

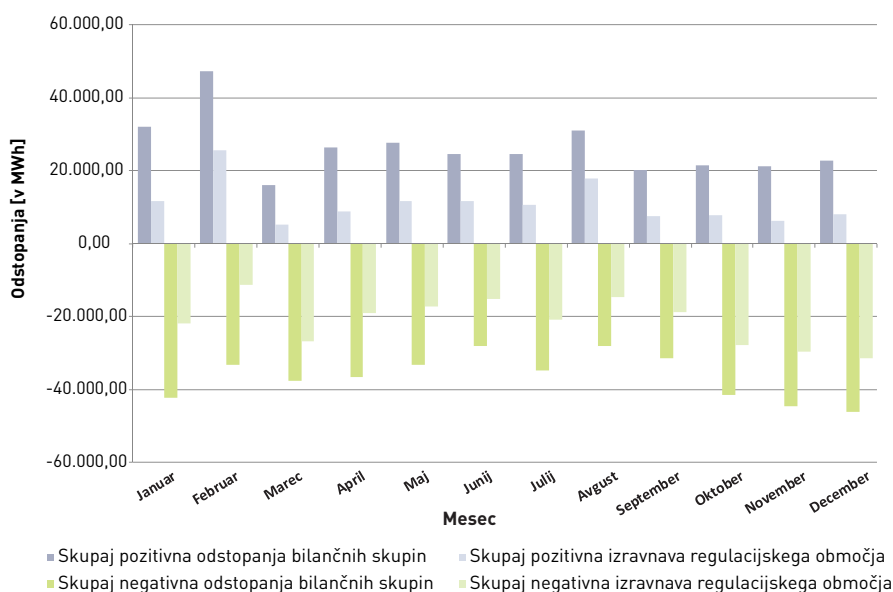
Tako je bila v obdobju od januarja do decembra povprečna vrednost izpeljane cene za pozitivna odstopanja C⁺ 60,41 EUR/MWh ter za negativna odstopanja C⁻ 44,35 EUR/MWh. Najvišja vrednost cene C⁺ je v tem obdobju znašala 481,88 EUR/MWh, najnižja pa 0,00 EUR/MWh. Najvišja cena C⁺ se je pojavila 23. avgusta v 21. urnem bloku, najnižja pa v večjih intervalih na koncu meseca decembra. Najvišja vrednost cene C⁻ je znašala 217,28 EUR/MWh in se je pojavila 10. februarja v 19. urnem bloku, najnižja vrednost -121,56 EUR/MWh pa se pojavi 25. decembra v 4. urnem bloku.

Po novih Pravilih se za izračun osnovnih cen za odstopanja C⁺ in C⁻ ter posledično tudi za izračun izpeljanih cen odstopanj C⁺ in C⁻, uporablja indeks SIPX. Povprečna vrednost indeksa SIPX je v tem obdobju znašala 53,15 EUR/MWh. Najvišja vrednost SIPX se je pojavila 10. februarja v 19. urnem bloku in je znašala 224 EUR/MWh, najnižja vrednost SIPX 0,00 EUR/MWh pa se je pojavila v več intervalih v mesecu decembru.

Vrednost C⁺ je bila v povprečju od indeksa SIPX večja za 7,25 EUR, medtem ko je bila vrednost C⁻ v povprečju za 8,80 EUR nižja od indeksa SIPX.

Na sliki 5 so prikazana skupna pozitivna in negativna odstopanja vseh bilančnih skupin v Sloveniji v letu 2012. V mesecu februarju smo zabeležili najvišja pozitivna odstopanja v iznosu 47.349,87 MWh. Najvišja negativna odstopanja pa smo zabeležili v mesecu decembru in sicer 46.169,12 MWh.

Odstopanja v pozitivno smer pomenijo primanjkljaj električne energije v elektroenergetskem sistemu, odstopanja v negativno smer pa višek električne energije v elektroenergetskem sistemu Slovenije.

Slika 5: Mesečna odstopanja slovenskega omrežja v letu 2012 [MWh]

Izravnalno energijo za izravnavo pozitivnih in negativnih odstopanj v elektroenergetskem sistemu Slovenije zagotavlja Sistemski operater prenosnega omrežja ELES. V letu 2012 je bilo porabljenih energije za izravnavo pozitivnih odstopanj 132.575,98 MWh, za izravnavo negativnih odstopanj pa 255.047,05 MWh.

V letu 2010 in 2011, kot tudi v letu 2012, so bile bilančne skupine raje dolge, saj so skupna negativna odstopanja za 38,8 odstotkov višja od pozitivnih. S tem so se bilančne skupine izognile plačevanju visokih cen za odstopanja, in so raje tvegale s predvidenim viškom energije, za katerega so prejele plačilo z nižjo ceno za odstopanja, kot je tržna cena elektrike na trgu pri trgovanju za dan v naprej. To pomeni, da udeleženci trga z električno energijo v Republiki Sloveniji uporabljajo podobno strategijo, kot so pokazale analize za udeležence na tujih trgih, na primer na nemškem in nizozemskem trgu.

Leto	Skupna pozitivna odstopanja BS [MWh]	Skupna negativna odstopanja BS [MWh]
2010	326.710	-424.619
2011	326.247	-398.217
2012	314.933	-437.407

Tabela 5: Skupna pozitivna in negativna odstopanja v letih 2010, 2011 in 2012

PORAČUN

Ker se v bilančnem obračunu za določitev realizacije odjemnih mest brez četrtturnih meritev uporablja t.i. analitični postopek, je njihov odjem med letom v bilančnem obračunu ocenjen na podlagi preostalega odjema distribucijskega območja. Razlike, ki nastanejo med količinami pridobljenimi na podlagi analitičnega postopka in dejanskimi realiziranimi količinami, se poračunajo v okviru letnega poračuna. Ta se opravi enkrat letno, po zaključku vseh bilančnih obračunov.

V letu 2012 je bil opravljen letni poračun za leto 2011. Prerazporeditev razlik med bilančnimi skupinami se opravi na podlagi izračunanih količin razlik in povprečne letne cene, ki je enaka letnemu povprečju C+ in C- in je znašala 56,36 EUR/MWh. V letnem poračunu za 2011 je bilo prerazporejenih 96.748,50 MWh električne energije, kar je skupaj znašalo 5.452.745,64 EUR.

PRERAZPOREDITEV PRESEŽKA BILANČNEGA OBRAČUNA ZA LETO 2011

V letu 2012 je Borzen opravil tudi razporeditev presežkov prihodkov nad odhodki iz naslova bilančnega obračuna za leto 2011. Skladno s 25.d členom Energetskega zakona je Javna agencija RS za energijo izvedla postopek ugotavljanja in razporejanja presežkov in naložila Borzenu, da izvede prerazporeditev presežka za leto 2011 med bilančne skupine, ki so bile v obravnavanem obračunskem letu udeležene v bilančnem obračunu. Med bilančne skupine je bil razporejen celoten presežek iz leta 2011, ki je znašal 3.772.004,74 EUR.

→ → → 2.3 Bilančna shema

Organizirani trg z električno energijo je hierarhično urejen v bilančno shemo. Vsaka pravna ali fizična oseba, ki želi aktivno poslovati na trgu z električno energijo mora postati član bilančne sheme. Članstvo in struktura bilančne sheme sta določeni z bilančnimi pogodbami sklenjenimi z Organizatorjem trga ter s pogodbami o izravnavi, sklenjenimi s člani bilančne sheme. Organizator trga, ki predstavlja vrh bilančne sheme, zagotavlja preko bilančnih pogodb dobavo izravnalne energije bilančnim skupinam. Fizično izravnavo elektroenergetskega sistema izvaja sistemski operater prenosnega omrežja. Organizator trga vodi evidenco pogodb o članstvu v bilančni shemi, jo sproti posodablja in javno objavlja na svoji spletni strani.

V letu 2012 je bilo v bilančno shemo na novo vključenih 10 družb. Iz bilančne sheme je v enakem obdobju izstopilo 6 družb. Skupaj je bilo v Republiki Sloveniji na dan 31. 12. 2012 registriranih 49 bilančnih skupin (31 tujih in 18 slovenskih družb) in 17 bilančnih podskupin (5 tujih in 12 slovenskih družb). Leto 2012 smo zaključili s 66 člani bilančne sheme.

Št.	Bilančne skupine	Bilančne podskupine	Bilančne podskupine
1	Axpo Trading AG		
2	A2A Trading S.r.l.		
3	ALPIQ ENERGY SE		
4	B.E.K. GROUP s.r.o.		
5	Borzen, d.o.o. - Center za podpore (Eko skupina)		
6	BSP d.o.o.		
7	C & G zastopanje, svetovanje in inženiring d. o. o.		
8	Danske Commodities A/S		
9	DB Energy Commodities Limited		
10	e&t Energiehandelsgesellschaft m.b.H		
11	Edelweiss Energia S.p.A.		
12	EDF Trading Limited		
13	Edison Trading S.p.A.		
14	Electrabel S.A.		
15	Electrade S.p.A		
16	ELEKTRIČNI FINANČNI TIM d.o.o.	Energy Financing Team (Switzerland) AG	
17	ELEKTRIKA CENEJE d.o.o.		
18	ELEKTRO ENERGIJA d.o.o.	SODO d.o.o., (za distribucijska območja: Elektro Celje, Elektro Primorska, Elektro Maribor, Elektro Gorenjska)	
19	ELEKTRO PRODAJA E.U. d.o.o.		
20	ELES, d.o.o., Ljubljana		
21	ENEL TRADE S.p.A.		
22	Energi Danmark A/S		
23	Energieallianz Austria GmbH		
24	E.ON Energy Trading SE		
25	Europe Energy S.p.A.		
26	Ezpada s.r.o.		
27	Gazprom Marketing & Trading Limited		
28	Gala S.p.A.		
29	GEN-I, d.o.o.	GEN energija d.o.o. GORENJSKE ELEKTRARNE, d.o.o. UNI energija, družba za upravljanje d.o.o	

Št.	Bilančne skupine	Bilančne podskupine	Bilančne podskupine
30	HEP - TRGOVINA d.o.o.		
31	HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.	E 3, d.o.o. ELEKTRO CELJE ENERGIJA d.o.o. ELEKTRO GORENJSKA PRODAJA d.o.o. ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS d.o.o. PETROL ENERGETIKA, d.o.o. TALUM d.d. Kidričevo SODO d.o.o., (za distribucijsko območje: Elektro Ljubljana)	ACRONI, d.o.o.
32	Interenergo d.o.o.		
33	JAS Budapest Zrt.	JAS Energy Trading s.r.o.	
34	KTG Swiss SA		
35	Merrill Lynch Commodities (Europe) Limited		
36	Morgan Stanley Capital Group Energy Europe Limited, trgovanje z energijo		
37	MVM Partner Energija, družba za energijo, d.o.o.		
38	PETROL d.d., Ljubljana		
39	REPOWER Trading Češka republika s.r.o.	Rezia Energia Italia S.p.A.	
40	RUDNAP ENERGY GmbH		
41	RUDNAP ENERGY LIMITED		
42	RWE Supply & Trading GmbH		
43	SODO d.o.o.		
44	Statkraft Markets GmbH		
45	TE-TOL, d.o.o., Ljubljana		
46	Vattenfall Energy Trading GmbH		
47	VERBUND AG		
48	Virtuse Energija d.o.o.	Virtuse Energy sp. z o.o. Virtuse Wealth Management, a. s.	
49	Vitol Gas & Power B.V.		

Tabela 6: Seznam bilančnih skupin in podskupin na dan 31.12.2012

2.4 Finančna poravnava bilančnega obračuna

Borzen kot klirinški agent zagotavlja finančno poravnavo obveznosti udeležencev finančne poravnave, ki izhajajo iz bilančnega obračuna. Predmet finančne poravnave so vsi dokončni bilančni obračuni posamezne bilančne skupine v določenem časovnem obdobju.

V nadaljevanju so v tabeli 7 predstavljeni vrednostni podatki, ki izhajajo iz finančne poravnave bilančnega obračuna za leto 2012.

vrednost v EUR brez DDV

Mesec	Bilančni obračun	Stroški izravnave	Presežek
Januar	384.242	-19.379	364.863
Februar	2.602.677	-2.303.585	299.092
Marec	-570.940	624.338	53.398
April	171.271	-14.099	157.172
Maj	457.582	-370.390	87.192
Junij	255.424	-250.054	5.370
Julij	324.355	-271.897	52.458
Avgust	971.686	-905.623	66.063
September	-129.237	138.463	9.226
Oktober	-303.974	335.806	31.832
November	-635.918	665.828	29.910
December	-175.689	235.794	60.105
Skupaj	3.351.479	-2.134.798	1.216.681

Tabela 7: Vrednostni pregled bilančnega obračuna za leto 2012

Postavka bilančnega obračuna predstavlja netirano vrednost dokončnih bilančnih obračunov bilančnih skupin po posameznih mesecih. Stroški oziroma prihodki izravnave nastanejo z nakupom oziroma prodajo električne energije za namene izravnave odstopanj elektroenergetskega sistema Republike Slovenije. Finančna poravnava izravnave stroškov odstopanj se izvaja med Sistemskim operaterjem prenosnega omrežja in Organizatorjem trga. Negativne vrednosti v zgornji tabeli predstavljajo odliv za Borzen, pozitivne vrednosti pa priliv.

Presežki prihodkov nad odhodki iz naslova bilančnega obračuna so namenjeni upravljanju s tveganji neizpolnitve finančnih obveznosti oz. zamude pri plačilih in se vodijo na posebnem računu za vodenje presežkov bilančnega obračuna. Višina presežka bilančnega obračuna za leto 2012 je 1.216.681 EUR.

2.5 Izravnalni trg

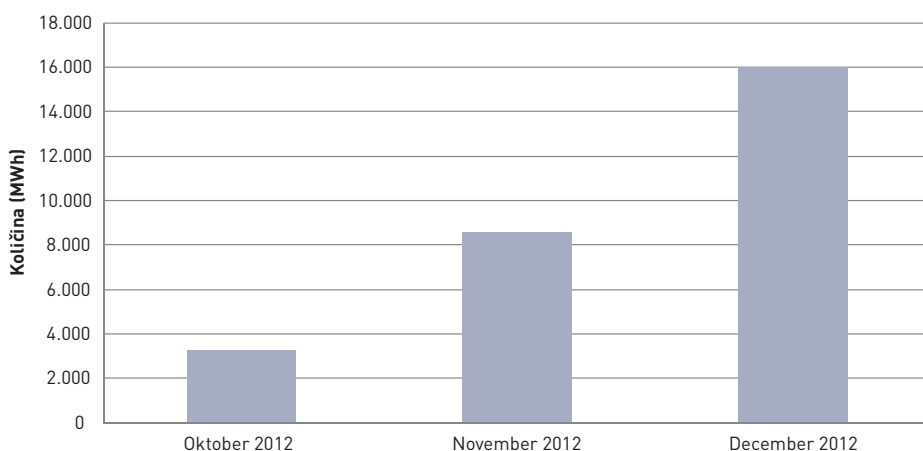
S 16. oktobrom 2012 smo vzpostavili izravnalni trg z električno energijo, kjer je na enotni trgovni platformi vsem članom slovenske bilančne sheme omogočeno trgovanje na izravnalnem trgu z električno energijo, v sodelovanju s podjetjem BSP d.o.o. pa tudi trgovanje znotraj dneva. Skupno izvajanje obeh storitev na enem mestu prinaša številne pozitivne učinke, med drugim je prijaznejše do članov ter zagotavlja večjo likvidnost obeh trgov.

Trgovanje na izravnalnem trgu se izvaja preko platforme za zbiranje ponudb za nakup in prodajo električne energije, preko katere Sistemski operater prenosnega omrežja (ELES) kupuje in prodaja energijo namenjeno izravnavi odstopanj elektroenergetskega sistema. Trgovanje na izravnalnem trgu se izvaja v kombinaciji s trgovanjem znotraj dneva, in sicer še eno uro po zaprtju slednjega ter do fizične dobave produkta. Pri trgovanju lahko sodelujejo vsa podjetja, ki so vključena v bilančno shemo trga z električno energijo in so pristopila k trgovanju na izravnalnem trgu in trgovanju znotraj dneva. Za izvajanje storitev na področju izravnalnega trga, ki med drugim zajema tudi upravljanje trgovne platforme in obračun ter finančno poravnavo poslov, smo s podjetjem BSP d.o.o. sklenili pogodbo o izvajanju teh storitev.

Po izvedeni javni obravnavi smo konec septembra v Uradnem listu RS objavili Pravila za izvajanje izravnalnega trga z električno energijo, ki pomembno vplivajo na zanesljivo in nemoteno delovanje elektroenergetskega trga.

Od odprtja izravnalnega trga do konca decembra je bilo sklenjenih 191 poslov v skupni količini 27.779 MWh. Največ poslov, skupaj 99, je bilo sklenjenih z blok produkti v skupni količini 24.234 MWh. V istem obdobju je bilo sklenjenih 90 poslov z urnimi produkti v skupni količini 3.540 MWh in 2 posla s 15 – minutnima produktoma v skupni količini 5 MWh.

V posle je bilo udeleženih 7 članov izravnalnega trga. Izravnalni trg je konec meseca decembra štel 29 članov.

Slika 6: Količina sklenjenih poslov na izravnalnem trgu z električno energijo v letu 2012

3. center za podpore

3.1 Sistem podpor

Center za podpore je skladno z energetskega zakona operativni izvajalec podporne sheme za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije. Podporne sheme so instrument državne pomoči (subvencij), potrjen s strani Evropske Unije, ki z višjimi odkupnimi cenami omogoča realizacijo investicij v obnovljive vire energije (OVE) in visoko učinkovito soproizvodnjo toplote in električne energije (SPTe), potrebnih za doseg državnih ciljev glede deleža uporabe obnovljivih virov v končni porabi energije.

UPRAVIČENCI DO PODPOR

Vstop v sistem prejetja podpor (t.i. nova podpora shema) je omogočen SPTe enotam, ki se delijo na skupino mikro in male (<1MW moči) in ostale (do največ 200MW), ter OVE enotam, ki se delijo na skupino do 5MW moči in ostale (do največ 125MW). V sistem podpor lahko vstopijo proizvodne naprave, ki niso starejše od 10 let (SPTe) oziroma 15 let (OVE). V kolikor je naprava starejša od navedenega, vendar je bila v tem času izvedena obnova ali rekonstrukcija naprave, se vseeno lahko vloži vloga za odločbo o dodelitvi podpore pri Javni Agenciji RS za energijo, ki presodi, ali je bila rekonstrukcija izvedena tako, da ustreza pogojem v relevantnih predpisih in se naprava kot »obnovljena naprava« lahko ponovno vključi v sistem podpor.

V podporni shemi je bilo konec leta 2012 skupaj 2.543 elektrarn s skupno močjo 375 MW, kar predstavlja približno 11 odstotkov instaliranih zmogljivosti v Republiki Sloveniji. To predstavlja skoraj 70 odstotni porast glede števila v primerjavi z letom 2011.

VRSTE PODPOR

SPTe enote z močjo manjšo od 1MW ter OVE enote z močjo manjšo od 5MW lahko izbirajo med dvema tipoma podpor – zagotovljeni odkup in obratovalna podpora. Večje enote lahko prejemajo le obratovalno podporo in torej nimajo možnosti zagotovljenega odkupa. Za SPTe enote je podpora omejena do starosti naprave 10 let, za OVE naprave pa je meja 15 let od začetka obratovanja.

Zagotovljeni odkup električne energije: pri zagotovljenem odkupu Center za podpore prevzema električno energijo in jo plačuje po ceni, ki je določena v odločbi. Naprava je uvrščena v posebno bilančno skupino oziroma podskupino, ki jo oblikuje Center za podpore [»Eko skupina«]. Napravam, ki imajo to vrsto podpore, Center za podpore ureja izravnava razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo (t.j. kritje »odstopanj«).

Obratovalna podpora (ali »finančna pomoč za tekoče poslovanje«): pri obratovalni podpori Center za podpore ne prevzema in ne plačuje električne energije, temveč na podlagi proizvedenih neto količin električne energije le izplačuje obratovalno podporo, ki je namenjena temu, da proizvodni enoti nadomesti razliko med proizvodnimi stroški in tržno ceno, ki jo enota iztrži na prostem trgu. Proizvodne enote, ki prejemajo ta tip podpore, si morajo same urediti izravnava razlik med napovedano in realizirano proizvodnjo in bilančno pripadnost oziroma jim to uredi dobavitelj, s katerim imajo sklenjeno odprto pogodbo za prodajo električne energije.

V primerjavi z letom 2011 je izrazito porasel delež sončnih elektrarn, ki predstavljajo že 43 odstotkov izplačanih podpor ob približno 19 odstotnem deležu proizvedene energije. Pri ostalih vrstah bistvenih sprememb ni, upad hidroelektrarn je deloma posledica majhnega pripada novih hidro enot kot tudi slabših hidroloških razmer.

3.2 Podporna shema za proizvodnjo električne energije iz OVE in SPTE

3.2.1 Elektrarne v sistemu podpor

V podporni shemi je bilo konec leta 2012 2.543 elektrarn s skupno močjo 375 MW, kar predstavlja približno 11 odstotkov instaliranih zmogljivosti³ v Republiki Sloveniji. To predstavlja nekaj manj kot 70 odstotni porast glede števila v primerjavi z letom 2011. Dejstvo, da je porast mnogo večji glede števila, kot glede moči lahko pojasnimo s tem, da je velik del prirasta vezan na sončne elektrarne, ki so v povprečju nekoliko manjših moči.

Dlež enot, ki v okviru podporne sheme samostojno prodajajo električno energijo na trgu (in torej prejemajo podporo v obliki obratovalne podpore), se je glede na leto 2011 povečal. Konec leta 2011 je namreč znašal 53 odstotkov, konec leta 2012 pa nekaj manj kot 60 odstotkov. Bolj nazorno sliko dogajanja v letu 2012 prikazuje podatek, da je kar 64 odstotkov vseh enot, ki so vstopile v podporno shemo v aktualnem letu, izbralo obratovalno podporo. To je posledica ugodnih pogojev ob odkupu elektrike na trgu.

Vir po novem sistemu	Moč v kW	Število
Bioplin iz odpadkov do 1 MW	1.195	2
Bioplin iz biomase do 1 MW	16.941	19
Bioplin iz biomase nad 1 do 10 MW	9.992	3
Hidroelektrarne do 50 kW	814	34
Hidroelektrarne nad 50 kW do 1MW	16.201	63
Hidroelektrarne nad 1 MW do 10MW	8.523	5
Odlagališčni plin do 1 MW	625	1
Odlagališčni plin nad 1 MW do 10MW	4.371	2
Vetrne elektrarne do 50 kW	24	4
Sončne elektrarne – na stavbah do 50 kW	62.158	1.997
Sončne elektrarne – na stavbah nad 50 kW do 1 MW	68.033	269
Sončne elektrarne – ostale do 50 kW	501	22
Sončne elektrarne – ostale nad 50 kW do 1 MW	13.720	25
SPTE na fosilna goriva do 4000 ur, do 50 kW	1.688	56
SPTE na fosilna goriva do 4000 ur, nad 50 kW do 1 MW	9.366	18
SPTE na fosilna goriva do 4000 ur, nad 1 MW do 5 MW	13.398	6
SPTE na fosilna goriva do 4000 ur, nad 5 MW do 25 MW	17.338	2
SPTE na fosilna goriva nad 4000 ur, nad 50 kW do 1MW	2.540	4
SPTE na fosilna goriva nad 4000 ur, nad 1 MW do 5 MW	5.816	2
SPTE na fosilna goriva nad 4000 ur, do 50kW	55	2
SPTE na lesno biomaso do 4000 ur, nad 50 kW do 1 MW	1.104	2
Elektrarne na lesno biomaso, nad 50 kW do 1 MW	550	1
Elektrarne na lesno biomaso, nad 1 MW do 10 MW	6.150	1
Sosežig lesne biomase >5%, nad 1MW do 10 MW	113.000	1
Elektrarna na plin iz čistilnih naprav, nad 50 kW do 1 MW	450	1
Individualna obravnava	930	1
SKUPAJ	375.481	2.543

Tabela 8: Elektrarne v novem sistemu podpor - stanje na dan 31.12. 2012

3 Po podatkih Javne Agencije RS za energijo [Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2010] je instalirana zmogljivost na pragu v Sloveniji znašala 3.363 MW.

3.2.2. Eko sklep

Na podlagi določil novele EZ-D lahko proizvajalci električne energije iz novih proizvodnih naprav na obnovljive vire z nazivno močjo do 5 MW in novih mikro in malih proizvodnih naprav s soproizvodnjo z visokim izkoristkom, ki nimajo urejene bilančne pripadnosti in sklenjene odprte pogodbe ter podajo vlogo za pridobitev deklaracije za proizvodno napravo in vlogo za odločbo o dodelitvi podpore kot zagotovljeni odkup, od začetka obratovanja nove proizvodne naprave do začetka zagotavljanja podpore na podlagi pogodbe o zagotovljenem odkupu (vendar ne dlje kot osem mesecev), proizvedeno električno energijo, na podlagi posebnega sklepa Centra za podpore (t.i. Eko sklep), prodajajo Centru za podpore po referenčni tržni ceni.

V letu 2012 je bilo izdanih 323 sklepov, kar predstavlja 9 odstotni porast glede na leto 2011, ko jih je bilo izdanih 296. Podrobnosti so prikazane v spodnji tabeli.

Tip elektrarne	Število	Moč (v kW)
Vetrna elektrarna	1	50
Sončne elektrarne	311	22.407
SPTTE naprava	11	1.409
Skupaj	323	23.936

Tabela 9: Izdaje Eko sklepov v letu 2012

3.2.3 Izplačila podpor

Trend višanja izplačil podpor se je nadaljeval tudi v letu 2012, ko je bilo kljub nižji skupni količini proizvedene električne energije (minus 31 odstotkov glede na leto 2011) izplačanih za 30 odstotkov več podpor. Povprečna višina podpore je zrasla iz 73,69 EUR/MWh v letu 2011 na 137,28 EUR/kWh v letu 2012. Količinsko proizvodnja, ki je deležna ene od oblik podpor, predstavlja približno 5 odstotkov slovenske letne porabe⁴.

Leto	2009	2010	2011	2012
Količina električne energije (v kWh)	934.180.729	995.508.812	943.253.650	653.969.311
Izplačila podpor po pogodbah (v EUR, brez DDV)	22.736.785	48.588.434	69.505.462	89.777.431
Povprečna podpora (v EUR/kWh)	0,02434	0,04881	0,07369	0,13728

Tabela 10: Izplačila podpor v letih 2009 do 2012⁵

⁴ Po podatkih Javne Agencije RS za energijo (Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2010) je poraba električne energije v Sloveniji znašala 12.159 GWh.
⁵ Podatki za leto 2012 so na dan 28.2.2013

Izplačila po vrsti naprave so predstavljena v spodnji tabeli. Po deležu proizvedene električne energije izstopajo SPTE enote na fosilno gorivo (30 odstotkov) in bioplinarne (23 odstotkov), medtem ko pri deležu izplačil podpore izstopajo sončne elektrarne katerih delež pri vsoti izplačil znaša 43 odstotkov. Omeniti velja tudi povprečno izračunano podporo v EUR/kWh, ki pri sončnih elektrarnah v letu 2012 znaša 0,31502 EUR/kWh, medtem ko je ta višina povprečne podpore pri hidroelektrarnah precej nižja in znaša 0,05779 EUR/kWh.

Trend višanja izplačil podpor se je nadaljeval tudi v letu 2012, ko je bilo kljub nižji skupni količini proizvedene električne energije (-31 odstotkov glede na leto 2011) izplačanih za 30 odstotkov več podpor, povprečna podpora pa je zrasla na 137,28 EUR/MWh. Količinsko proizvodnja, ki je deležna ene od oblik podpor, predstavlja nekaj nad 5 odstotkov slovenske porabe.

Tip naprave	Podpora (EUR)	Proizvedena električna energija (kWh)	Delež energije	Delež podpore
Bioplinarne elektrarne (kode BP, OP)	18.275.162	150.589.023	20,4%	23,0%
Elektrarne na biomaso (kode SL, LB)	8.676.032	80.867.227	9,7%	12,4%
Geotermalne elektrarne	0	0	0,0%	0,0%
Hidroelektrarne (kode HE)	5.812.251	100.576.030	6,5%	15,4%
Sončne elektrarne (kode SE)	38.239.960	121.390.569	42,6%	18,6%
SPTE na fosilna goriva (kode SF)	18.418.377	198.994.838	20,5%	30,4%
Vetrne elektrarne (kode VE)	175	1.834	0,0%	0,0%
Drugo	355.475	1.549.790	0,4%	0,2%
SKUPAJ	89.777.431	653.969.311	100%	100%

Tabela 11: Podpore v letu 2012⁶

V primerjavi z letom 2011 je izrazito porasel delež sončnih elektrarn, ki predstavlja približno 42 odstotkov vseh izplačanih podpor ob približno 19 odstotnem deležu proizvedene energije. Omeniti pa velja tudi silovit padec deleža proizvodnje električne energije v primerjavi z letom 2011. V obdobju 2011 so hidroelektrarne proizvedle 38 odstotkov električne energije, medtem ko je v letu 2012 ta delež le 15 odstotni - ta razlika gre predvsem na račun zaključka stare sheme in posledično izpada starejših hidroelektrarn iz sheme.

⁶ Podatki za leto 2011 so na dan 16.2.2012

Tip naprave	Delež podpore 2011	Delež podpore 2012	Razlika % podpore (%t)	Delež energije 2011	Delež energije 2012	Razlika % energije (%t)
Bioplinke elektrarne (kode BP, OP)	27,85%	20,36%	-7,49%	16,19%	23,03%	6,84%
Elektrarne na biomaso (kode SL, LB)	11,81%	9,66%	-2,14%	9,97%	12,37%	2,39%
Geotermalne elektrarne	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Hidroelektrarne (kode HE)	12,15%	6,47%	-5,68%	38,15%	15,38%	-22,77%
Sončne elektrarne (kode SE)	24,70%	42,59%	17,89%	5,31%	18,56%	13,26%
SPTTE na fosilna goriva (kode SF)	23,38%	20,52%	-2,87%	30,35%	30,43%	0,08%
Vetrne elektrarne (kode VE)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Drugo	0,10%	0,40%	0,29%	0,03%	0,24%	0,20%

Tabela 12: Primerjava izplačil po tipu med leti 2011 in 2012⁷

Center za podpore je do novembra 2012 izdajal t.i. »izjave za investitorje«, vendar jih zaradi ocene nezadostnih finančnih sredstev (sklep skladen s Pravili delovanja Centra za podpore) ne izdaja več. Glede na predviden primanjkljaj v shemi je Center za podpore s Sklepom z dne 23. 10. 2012 omejil izplačila (za elektrarne velikosti 50kW ali več) na največ +15 odstotkov glede na letne napovedane količine.

⁷ Podatki za leto 2012 so na dan 18.2.2013

3.3 Druge dejavnosti centra za podpore

3.3.1 Programi za varčevanje z električno energijo

Skladno z Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih, je Borzen v funkciji izvajanja dejavnosti Centra za podpore februarja 2010 pričel z zbiranjem in upravljanem sredstev za programe povečanja energetske učinkovitosti rabe električne energije. V okviru tega je Borzen izdal tudi Sklep o izvajanju finančne poravnave za izvajanje programov za povečanje učinkovitosti rabe električne energije.

Podatke o dobavljenih količinah električne energije končnim odjemalcem Center za podpore zbira od vseh zavezancev. Malim zavezancem (dobava manj kot 300 GW h/leto) tudi izstavlja račune in prejeta sredstva posreduje Eko skladi, medtem ko podatke velikih zavezancev le posreduje Eko skladi v skladu z določbami uredbe, dokler veliki zavezanci še nimajo potrjenih programov. Po potrditvi programa sredstva za velike zavezance v višini potrjenega programa zbira Center za podpore. V skladu s potrjeno finančno dinamiko in glede na uresničevanje programa, je velikim zavezancem s potrjenim programom, omogočeno črpanje teh sredstev. Podatki o dobavljenih količinah in zbranih sredstvih prispevka za leto 2012 so prikazani v spodnji tabeli.

2012	Mali zavezanci		Veliki zavezanci			
	Obdobje	Sporočene količine (v kWh)	Zbrana sredstva (brez DDV)	Sporočene količine (v kWh)	Potrjen program količine (v kWh)	Potrjen program sredstva (brez DDV)
Jan.	19.094.715	9.547 €	617.303.103	214.687.737	107.344 €	- €
Feb.	18.876.863	9.438 €	389.832.378	358.163.956	179.082 €	- €
Mar.	19.167.567	9.584 €	401.242.407	342.443.686	171.222 €	- €
Apr.	18.882.587	9.441 €	363.874.305	437.320.597	218.660 €	- €
Maj	24.587.185	12.294 €	374.411.566	391.274.347	195.637 €	- €
Jun.	17.844.571	8.922 €	372.402.037	410.950.983	205.475 €	- €
Jul.	18.016.005	9.008 €	381.754.393	452.199.687	226.100 €	5.355 €
Avg.	16.896.930	8.448 €	370.948.255	379.923.457	189.962 €	4.600 €
Sep.	17.654.225	8.827 €	364.147.414	376.880.636	188.440 €	- €
Okt.	19.209.100	9.605 €	370.434.229	386.282.731	193.141 €	1.800 €
Nov.	18.894.687	9.447 €	366.930.928	384.927.279	192.464 €	116.213 €
Dec.	17.735.352	8.868 €	368.762.011	485.097.852	242.549 €	188.557 €
Skupaj	226.859.787	113.429 €	4.742.043.026	4.620.152.948	2.310.076 €	316.525 €

Tabela 13: Pregled dobavljenih količin in zbranih sredstev za programe povečanja energetske učinkovitost rabe električne energije

3.3.2 Zanesljiva oskrba z električno energijo z uporabo domačih primarnih virov energije

Zaradi zagotavljanja zanesljive oskrbe z električno energijo v državi, lahko Vlada ob sprejemanju letne energetske bilance določi količino primarne energije iz domačih virov, ki jo morajo proizvajalci električne energije uporabiti v obravnavanem letu za proizvodnjo električne energije. Količina primarne energije iz domačih virov v posameznem koledarskem letu ne sme preseči 15 odstotkov skupne primarne energije potrebne za proizvodnjo električne energije in porabljene v koledarskem letu v državi. Center za podpore z izbranim proizvajalcem sklene pogodbo ter

mu izplačuje pokritje upravičenih stroškov, to je razliko med ceno proizvedene električne energije iz domačih virov primarne energije ter tržno ceno iz primerljivih proizvodnih naprav, ki te energije ne uporabljajo. Sredstva se zbirajo s posebnim prispevkom, ki se pobira na enak način kot prispevek za OVE+SPT shemo.

S sklepom Ministrstva za infrastrukturo in prostor št. 4301-19/2012-DE/7 z dne 3. julij 2012 je bila Termoelektrarna Trbovlje d.o.o. (TET) izbrana za proizvajalca električne energije, ki bo prevzel obveznost zagotavljanja zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije v letu 2012. TET je zavezan k uporabi rjavega premoga iz Rudnika Trbovlje Hrastnik d.o.o., na podlagi Sklepa Ministrstva za gospodarstvo pa je upravičen do pokritja upravičenih dodatnih stroškov zaradi proizvodnje iz domačega vira primarne energije.

Sredi leta je bila med Borzenom in TET sklenjena pogodba, na podlagi katere je bilo za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije v letu 2012 izplačanih 7.461.000 EUR neto.

3.3.3 Register potrdil o izvoru

Potrdila o izvoru so elektronski zapisi, ki predstavljajo dokaz, da je bila v določenem proizvodnem objektu v določenem obdobju proizvedena določena količina električne energije, na način kot ga določa potrdilo o izvoru električne energije.

Register potrdil o izvoru je računalniška podpora sistemu izdajanja potrdil o izvoru električne energije. Uporabnikom na pregleden in enostaven način preko svetovnega spleta omogoča izdajo, prenos in unovčenje potrdil o izvoru. Razni sezname, ki so podprti v registru potrdil o izvoru, omogočajo uporabniku stalen pregled nad njegovimi računi, podatke pa lahko tudi izvaža ter poljubno obdeluje v za to namenjenih programskih orodjih.

Z Energetskim zakonom je določeno, da je za izdajanje Potrdil o izvoru za celotno Slovenijo odgovorna Agencija RS za energijo. Borzen je v vlogi Centra za podpore skladno z zakonom zadolžen za vzdrževanje skupne aplikacijske podpore za registre, ki so potrebni za izvajanje sistema podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, kar vključuje tudi Register potrdil o izvoru.

V sodelovanju z Agencijo RS za energijo je Borzen vzpostavil Register potrdil o izvoru, ki je nadgradnja centralne podatkovne baze potrdil o izvoru. Borzen ima vlogo skrbnika aplikacije, medtem ko je izdajatelj potrdil o izvoru Agencija RS za energijo.

V letu 2012 je bil začel in v pretežni meri dokončan projekt temeljite nadgradnje, ki poleg polne skladnosti z Direktivo zagotavlja skladnost z mednarodno uveljavljajočim se EECs standardom ter omogoča prenose potrdil preko t.i. AIB HUB registra⁸, kar slovenskim podjetjem olajšuje trgovanje v EU. Prav tako je bil že v letu 2009 vzpostavljen poseben račun Centra za podpore, ki bo namenjen upravljanju s potrdili o izvoru, ki bodo na Center za podpore prenesena v okviru podporne sheme za proizvodnjo električne energije iz OVE in SPT. Javna Agencija za energijo potrdil še ni izdala in prenesla na račun Centra za podpore.

Na dan 31. december 2012 je bilo v Registru potrdil o izvoru 62 uporabnikov: poleg administratorskega računa (Borzen), računa izdajatelja Potrdil o izvoru (Agencije RS za energijo), računa Centra za podpore ter 6 računov sistemskih operaterjev, še 14 trgovskih računov ter 39 računov proizvajalcev. Registriranih je bilo 111 proizvodnih enot s skupno nazivno močjo 1.049.890 kW, od teh 2 SPT, ostale OVE. Izmed enot OVE je pri sedmih vir energije sonce, ostale naprave so manjše ali večje hidroelektrarne.

⁸AIB HUB je poseben register oz. vmesnik, ki ga upravlja Združenje izdajateljev potrdil o izvoru AIB («Association of Issuing Bodies») in ki omogoča mednarodne prenose med registri.

V letu 2012 je bilo izdanih za 4.100.639.095 kWh potrdil o izvoru (0,2 odstotka več kot v enakem obdobju leta 2011), od tega 2.535.810.358 kWh potrdil o izvoru za proizvodnjo v koledarskem letu 2011. V tem obdobju je bilo med računi uporabnikov znotraj Registra potrdil o izvoru in na AIB HUB prenesenih skupaj 1.504.054.514 kWh.

Obdobje transakcije	Izdaje (št.)	Razveljavitve (št.)	Prenosi (št.)	Izdaje (MWh)	Razveljavitve (MWh)	Prenosi (MWh)
januar-december 2011	298	239	106	4.093.212	3.544.460	1.366.279
januar-december 2012	359	277	214	4.100.639	2.420.744	1.504.054

Tabela 14: Aktivnosti v Registru potrdil o izvoru v letu 2012 in primerjava z letom 2011

Podatki prikazani v tabeli 14 vključujejo izdaje in razveljavitve vseh obstoječih tipov potrdil o izvoru (nacionalni Pol, EECS RECS, EECS Pol) ter vse obstoječe oblike prenosov (t.j. prenose med računi znotraj registra in transakcije preko AIB HUB-a).

3.3.4 Upravljanje z energijo bilančne skupine Centra za podpore

V bilančno skupino Centra za podpore, t.j. Eko skupina, so uvrščene elektrarne, ki električno energijo prodajajo preko Centra za podpore. To so bile v letu 2012 elektrarne, ki so imele t.i. Eko sklepe Centra za podpore ter izključno elektrarne, ki so uvrščene v novo podporno shemo. S koncem leta 2011 so namreč iz Eko skupine izstopile vse elektrarne, ki so bile uvrščene v staro shemo podpor s tipom podpore »cena«. Iz tega naslova je izstopilo 11 elektrarn s skupno nazivno močjo nekaj več kot 2,7 MW.

Glede na stanje konec leta 2011 je število elektrarn v Eko bilančni skupini do konca leta 2012 zrastle za skoraj 45 odstotkov, skupna nazivna moč pa se je povečala za dobrih 18 odstotkov.

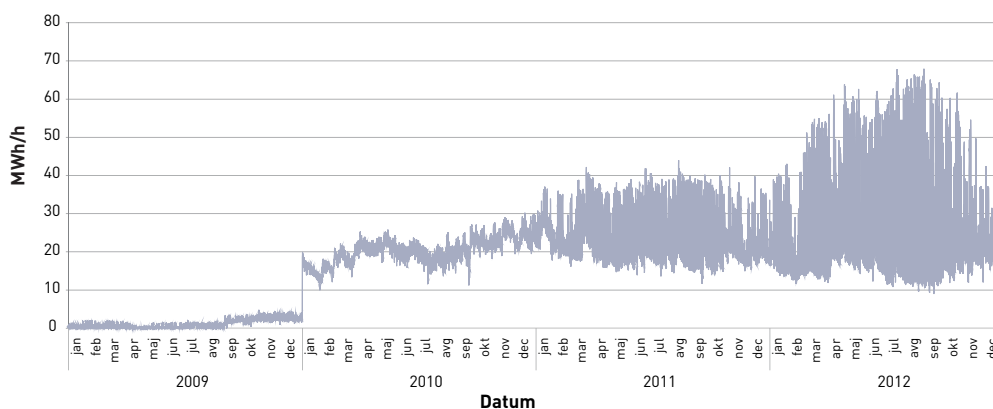
Tip elektrarne	Stanje 31.12.2009		Stanje 31.12.2010		Stanje 31.12.2011		Stanje 31.12.2012	
	Število	Vsota moči (v kW)	Število	Vsota moči (v kW)	Število	Vsota moči (v kW)	Število	Vsota moči (v kW)
Sonce	36	1.219	371	27.015	755	65.353	1.126	85.891
Hidro energija	6	125	43	10.985	40	10.458	31	8.616
SPE	8	3.633	19	6.748	21	6.989	32	6.568
Bioplin	2	1.970	12	15.544	12	11.416	12	11.416
Veter	3	20	3	20	4	23,5	5	74
Odlagališčni plin	1	469	2	3.171	2	3.171	1	2.702
Plin iz blata	1	130	1	130	1	130	0	0
čistilnih naprav								
Skupaj	57	7.566	451	63.613	835	97.541	1.207	115.266

Tabela 15: Elektrarne v Eko skupini 2009 - 2012

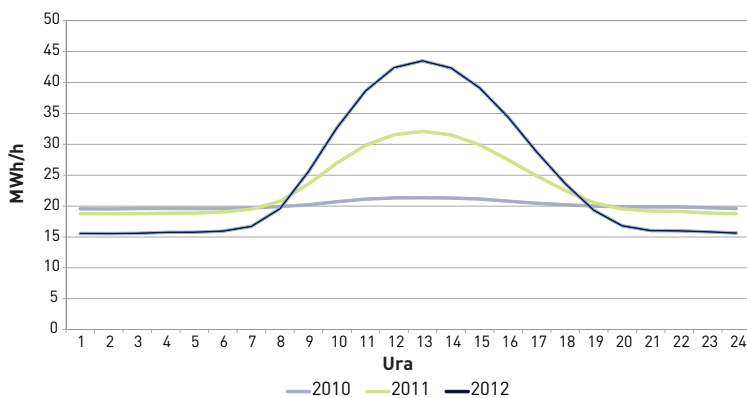
Glede na stanje konec leta 2011 se je število elektrarn v letu 2012 povečalo za 327, na 1.207 enot. Nazivna moč se je v istem obdobju povečala za dobrih 18 odstotkov in je konec leta znašala nekaj čez 115 MW.

Spodnji graf prikazuje urno realizacijo proizvedenih količin električne energije bilančne skupine Centra za podpore od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2012.

Slika 7: Urna realizacija Eko skupine v letih 2009 - 2012 (v MWh/h)

Pretežni delež povečanja moči v letu 2012 glede na konec leta 2011 tudi v tem letu nosijo vstopi novih sončnih elektrarn. Slednje pojasnjuje še intenzivnejšo povečanje proizvodnje v vršnih urah, kar lepo nakazuje tudi zgornji diagram (slika 7). Hkrati se zaradi izstopov elektrarn stare sheme, nižje proizvodnje malih hidroelektrarn (kot posledice izjemno nizke hidrologije predvsem v začetku leta) ter nižje proizvodnje nekaterih bioplinarn v primerjavi z letom 2011 v povprečju znižala pasovna proizvodnja.

Slika 8: Povprečni dnevni profil - primerjava 2012 glede na leti 2011 in 2010

V letu 2012 je bila realizacija proizvedene in prevzete energije v bilančni skupini Centra za podpore dobrih 5 odstotkov višja kot v letu 2011. Finančni izpljen je bil za skoraj 13 odstotkov večji v primerjavi z letom 2011. Slednje izvira iz zgoraj omenjenega porasta proizvedene in s tem prodane energije, hkrati pa je bila tudi enota proizvedene energije v povprečju prodana po višji ceni kot v letu 2011. Končna dosežena povprečna cena je v letu 2011 znašala 51,28 EUR/MWh, v letu 2012 pa 54,78 EUR/MWh. Slednje je pretežno rezultat visokih cen doseženih na letni dražbi za energijo 2012. Tehtana povprečna cena energije, dosežena na dražbi, je namreč znašala 58,53 EUR/MWh, viški energije prodani na energetski borzi BSP pa so v povprečju dosegli ceno 54,30 EUR/MWh.

Kot nakazano v predhodnem odstavku, Center za podpore, v okviru upravljanja s tveganji, prodaja energijo tako terminsko kot na dnevnem trgu. Terminalska prodaja se izvaja preko dražb, dnevna prodaja pa na energetski borzi BSP. Dražba za energijo leta 2012 je bila izvedena 12. decembra 2011. Vsi loti dveh ponujenih standardnih produktov, vršne (euro-trapez) in pasovne energije, so bili v celoti prodani. Na dražbi je bilo na voljo 12 lotov pasovne energij in 5 lotov vršne energije. Sodelovalo je 11 podjetij od katerih so bila tri uspešna. Med njimi je bilo eno tuje in dve domači podjetji. 14. decembra 2012 je bila izvedena dražba za energijo leta 2013.

Leto	2010	2011	2012
Skupaj (MWh)	176.902	201.488	212.697
Prodaja na dražbah (MWh)	86.148	157.680	121.068
Prodaja na BSP (MWh)	34.962	35.533	82.510
Odstopanja (MWh)	55.792	8.112	9.136
Poračun za leto 2010	0	163	
Skupaj (EUR)	7.005.612	10.643.592	11.650.803
Prodaje na dražbah (EUR)	3.469.180	8.064.982	4.479.950
Prodaja in nakup na BSP (EUR)	1.726.709	2.253.570	7.086.152
Obračun odstopanj (EUR)	1.809.723	6.072	84.701
Poračun odstopanj in vračilo presežka za leto 2010	0	318.968	
Končna dosežena cena (upoštevajoč odstopanja, EUR/MWh*)	39,60	52,82	54,78
Dosežena cena na avkcijah (EUR/MWh*)	40,27	51,15	58,53
Tehtana cena prodaje na BSP (EUR /MWh*)	49,39	63,42	54,30
BSP MAX (EUR /MWh*)	117,02	165,01	224,00
BSP MIN (EUR /MWh*)	4,76	0,00	0,00

*zaokroženo na dve decimalni mesti

Tabela 16: Prodaja energije Elektrarne v Eko skupini za obdobje 2010 - 2012

Večina realiziranih količin je proizvodnja enot v podporni shemi. Elektrarne po Eko sklepih so v letu 2010 proizvedle 1.372 MWh, v letu 2011 9.705 MWh, v letu 2012 pa 15.628 Mwh.

V letu 2012 se je izvedla študija z namenom evalvacije in nadgraditve modelov napovedovanja proizvodnje iz enot v Eko skupini, ki nam omogočajo čim bolj optimalno dnevno prodajo energije na energetski borzi BSP. Cilj študije je optimizacija napovedi in zmanjševanje stroškov odstopanj, kar je zelo na področju volatilnih in pogosto težko napovedljivih obnovljivih virov, posebno delikatno.

3.3.5 Informiranje in osveščanje o obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije

V letu 2012 je Center za podpore začel izvrševati z novelo Energetskega zakona EZ-E zadane mu naloge glede informiranja in izobraževanja glede obnovljivih virov energije (OVE) in učinkovite rabe energije (URE).

Poleg ponatisa priročnika Koristni nasveti za izgradnjo manjših elektrarn, smo veliko truda vložili v prenovljeno strukturo in vsebine spletne strani Borzena, kjer sta bili dodani podstrani z informacijami glede OVE in URE. Na področju obnovljivih virov energije so bile dodane vsebine:

- Kaj so obnovljivi viri energije;
- Geografski prikaz potencialov za uporabo OVE;
- Vrste obnovljivih virov;
- Podpore;
- Povezave.

Na področju tematike učinkovite rabe energije pa:

- Kaj je učinkovita raba energije;
- Koristni nasveti;
- Zagotavljanje prihrankov energije;
- Sofinanciranje in kreditiranje;
- Soproizvodnja toplote in električne energije;
- Projekti;
- Povezave.

Področje informiranja in osveščanja je odlična priložnost, da posredujemo informacije o OVE in URE čim širši množici ter po svojih močeh pripomoremo k večjemu zavedanju in poznavanju obeh tematik. V prihodnje nameravamo na tem področju izpeljati tudi nove projekte ter vsebinsko obogatiti obstoječe.

3.4 Finančni podatki Centra za podpore

Vplačila prispevkov se zbirajo na posebnem računu Centra za podpore in se uporabljajo za zagotavljanje podpor, delovanje Centra za podpore in druge z zakonom določene namene.

V spodnji tabeli so prikazani prihodki in odhodki Centra za podpore za leto 2012, in sicer realizirane vrednosti v primerjavi s planiranimi vrednostmi.

	vrednost v EUR brez DDV	
Postavka	Plan 2012	Realizacija 2012
A Začetno stanje	37.819.652	37.819.652
1 Prihodki	70.998.996	60.612.019
a Prispevek OVE+SPTE	51.114.977	40.986.072
b Prispevek DVE	7.461.148	7.413.454
c CP-prodaja EE	12.422.871	12.212.493
2 Odhodki	108.935.858	99.119.496
a Podpore OVE+SPTE	100.883.858	90.662.640
b Podpore DVE	7.461.000	7.461.000
c Delovanje CP	591.000	591.000
d CP-nakup EE		404.856
3 Skupaj (1-2)	-37.936.862	-38.507.477
4 Skupaj (A+3)	-117.210	-687.825

Tabela 17: Pregled prihodkov in odhodkov Centra za podpore v letu 2012

Center za podpore je v letu 2012 zbral 40.986.072 EUR neto prispevka OVE+SPTE in 7.413.454 EUR neto prispevka DVE. Poleg prejetih prispevkov OVE+SPTE in DVE, prihodki Centra za podpore zajemajo tudi prejeta sredstva iz obračuna odstopanj za Eko skupino v neto vrednosti 602.381 EUR ter prodajo električne energije Centra za podpore na letni avkciji in borzi v neto vrednosti 11.609.812 EUR. Prejeta sredstva iz obračuna odstopanj za Eko skupino v letu 2012 vključujejo tudi prejeta sredstva delitve presežka za leto 2011.

Odhodki iz naslova OVE+SPTE za leto 2012 znašajo 91.067.496 EUR neto in vključujejo izplačila podpor, odkup električne energije po Eko sklepih, nakup električne energije za izravnavo odstopanj ter nakup električne energije Eko skupine na energetske borzi BSP v skupni višini 404.856 EUR.

Podpora DVE je bila izplačana v višini 7.461.000 EUR neto. V skladu s Tarifo organizatorja trga je prispevek za delovanje Centra za podpore v letu 2012 znašal 591.000 EUR neto.

Po izplačilu podpor za leto 2012 Center za podpore izkazuje primanjkljaj sredstev v višini 687.825 EUR neto. Primanjkljaj za izplačila podpor za proizvodnjo električne energije v mesecu decembru 2012 smo v začetku leta 2013 rešili z dogovorom o predčasnem plačilu dela terjatev za januarski prispevek OVE+SPTE. Po prejemu soglasja družbenika za najem kratkoročnega kredita za zagotovitev likvidnosti podporne sheme dne 1.3.2013 pa so stekli postopki za najem kredita in tako zagotovili nemoteno izplačilo podpor OVE+SPTE za proizvodnjo v januarju 2013.

3.4.1 Financiranje podporne sheme in prispevki

Podporno shemo financirajo vsi odjemalci električne energije, ki se jim skladno z zakonodajo obračunavata dva prispevka, in sicer:

- prispevek za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije,
- prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v sproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov.

Prispevka se obračunavata mesečno na enoto obračunske moči, kot posebna postavka na računu za uporabo omrežja. Gre za ločena prispevka, ki nista del cene za uporabo omrežja.

Prispevek za zagotavljanje podpor je namenjen financiranju podporne sheme OVE+SPT, prispevek za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije pa izvajanju istoimenske dodatne dejavnosti Centra za podpore.

Končni odjemalci električne energije so dolžni plačevati tudi prispevek za izvajanje programov za povečanje učinkovitosti rabe električne energije, ki se obračunava na energijo (kWh), zbirajo pa ga dobavitelji. Prispevek je vezan na dodatno dejavnost Centra za podpore »izvajanje programov za varčevanje z električno energijo«. Prejeta sredstva so namenjena financiranju programov za varčevanje z električno energijo.

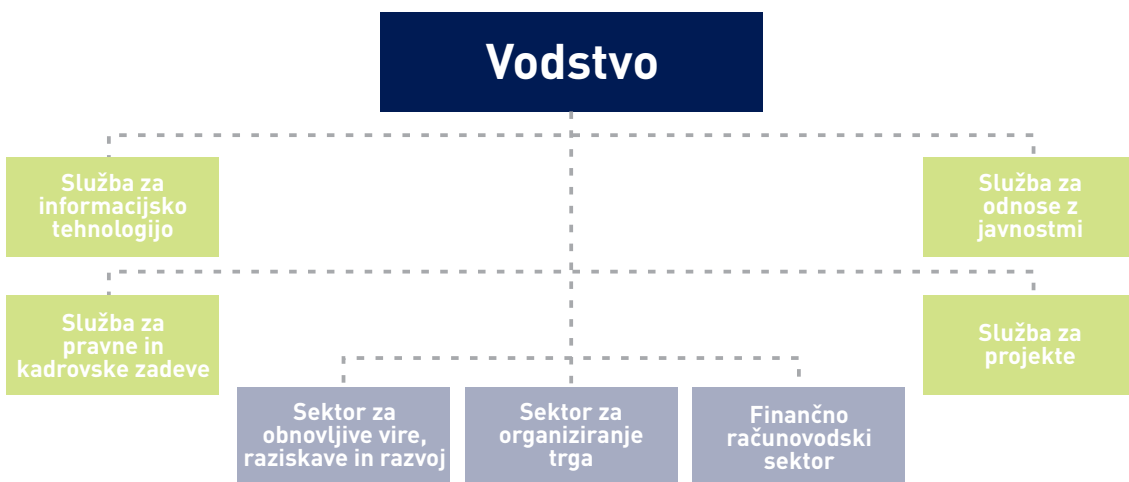
4. trajnostni razvoj

Trajnostna naravnost naše družbe se prepleta skozi celotno delovanje in poslovanje Borzena. Danes želimo prispevati za boljši jutri vseh nas.

4.1 Zaposleni

Na Borzenu se zavedamo, da so zagotovilo uspešnosti družbe brez dvoma ljudje, zaposleni. Zato skrbimo za njihov osebnostni in strokovni razvoj. Prizadevamo si za ustvarjanje delovnega okolja, v katerem delovne zahteve in rezultate združujemo z zadovoljstvom, motiviranostjo, pripadnostjo in dobrimi medsebojnimi odnosi.

4.1.2 Kadrovski kazalci

ŠTEVILO ZAPOSLENIH

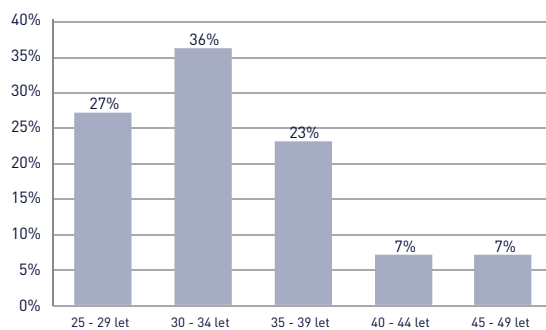
Konec leta 2012 je bilo v družbi zaposlenih 30 sodelavcev. V primerjavi s koncem leta 2011 se je število zaposlenih povečalo za enega sodelavca. Povprečno število zaposlenih v letu 2012 je bilo 29 in se v primerjavi s povprečnim številom zaposlenih v letu 2011 ni spremenilo.

Delež sodelavcev zaposlenih za določen čas je konec leta 2012 znašal malo več kot 3 odstotke vseh zaposlenih in se je v primerjavi s predhodnim letom zmanjšal za 4 odstotne točke, kar je posledica spremembe delovnega razmerja za določen čas v delovno razmerje za nedoločen čas.

STAROSTNA STRUKTURA

Povprečna starost zaposlenih v družbi je 34 let, kar se odraža v mladem in ambicioznem timu. Starostna struktura prikazana v spodnjem grafikonu kaže, da je v družbi največ zaposlenih v starostni skupini od 30 do 34 let, in sicer 36 odstotkov vseh zaposlenih, sledi pa mu starostna skupina od 25 do 29 let s 27 odstotki vseh zaposlenih.

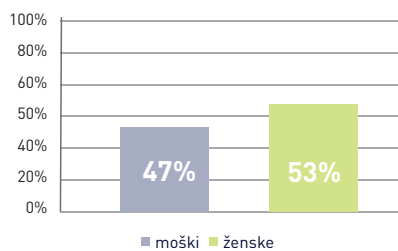

Slika 10: Starostna struktura zaposlenih v družbi na dan 31.12.2012

STRUKTURA GLEDE NA SPOL

Med zaposlenimi na Borzenju je 16 žensk, kar predstavlja 53 odstotkov vseh zaposlenih, in 14 moških, kar predstavlja 47 odstotkov vseh zaposlenih v družbi. Razmerje med spoloma se iz leta v leto bistveno ne spreminja.

Slika 11: Struktura zaposlenih glede na spol na dan 31.12.2012

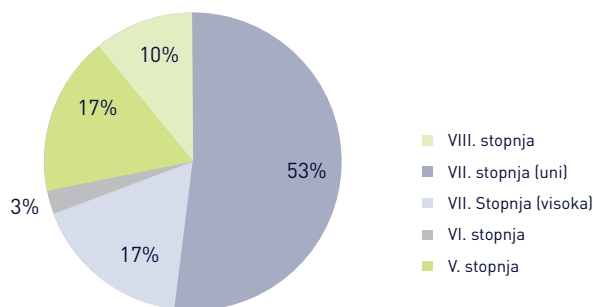
IZOBRAZBENA STRUKTURA

Največji odstotek zaposlenih ima VII. stopnjo izobrazbe, in sicer 70 odstotkov, sledi V. stopnja s 17 odstotki ter VIII. stopnja z 10 odstotki.

Stopnja	Naziv strokovne izobrazbe	2011	Delež v %	2012	Delež v %
VIII	Magisterij	3	10	3	10
VII/2	Univerzitetna izobrazba	16	55	16	53
VII/1	Visoka strokovna izobrazba	5	17	5	17
VI	Višja strokovna izobrazba	0	0	1	3
V	Srednja izobrazba	5	17	5	17
	Skupaj	29	100	30	100

Tabela 18: Izobrazbena struktura v deležih na dan 31.12.2011 in 31.12.2012

Slika 12: Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31.12.2012

4.1.3 Razvoj in izobraževanje kadrov

Za Borzen je ključnega pomena, da razpolaga s kadrom, ki je strokovno izobražen in usposobljen za opravljanje zahtevanega dela. Zaposlovanje je torej nadgradnja skrbnega načrtovanja in razvoja kadrov.

Vsako leto skrbno pripravimo letni načrt izobraževanja, ki obsega potrebe po izobraževanju zaposlenih, te pa sledijo zastavljenim strateškim ciljem družbe. Načrt izobraževanja je vsebinsko in vrednostno oblikovan za vsakega posameznika, pri čemer so upoštevane tudi individualne želje, ki so usklajene s cilji družbe. Vsi zaposleni so se tako tekom leta udeleževali različnih seminarjev, tečajev, usposabljanj in konferenc.

Zaposleni lahko svoje že pridobljeno znanje in izobrazbo nadgrajujejo in izpopolnjujejo z izobraževanjem ob delu. Velik interes zaposleni kažejo za nadaljnje šolanje oziroma študij in pridobivanje višje formalne izobrazbene stopnje. Borzen podpira tovrsten osebnostni razvoj zaposlenih s študijskim dopustom. V letu 2012 se je za pridobitev višje stopnje izobrazbe ob delu izobraževalo 5 zaposlenih.

V družbi poteka interni prenos znanja in informacij med zaposlenimi ter predstavitve uvajanja novih postopkov v poslovanje. Za področja, ki so vezana na večino zaposlenih organiziramo in oblikujemo izobraževanja in usposabljanja na sedežu družbe.

Pomemben vidik razvoja in izobraževanja so tudi strokovna literatura ter članstva v strokovnih združenjih, kjer poteka neformalni pretok znanja.

4.1.4 Nagrajevanje in motiviranje zaposlenih

Osnova sistema nagrajevanja je razvrstitev delovnih mest v tarifne in plačilne razrede. Znotraj posameznega tarifnega razreda so razredi, v katere se zaposleni razvrščajo glede na izobrazbo ter zahtevnost in obseg dela, ki ga opravljajo.

Vodja organizacijske enote mesečno spremlja delo zaposlenega in njegovo uspešnost nagraduje s stimulacijo, ki predstavlja variabilni del plače. Posebno pozornost namenjamo tudi nematerialnim oblikam nagrajevanj, kot na primer vključevanje v različne projekte, delovne skupine in podobno, kar še dodatno motivira zaposlene.

4.1.5 Komuniciranje z zaposlenimi

Redni letni razgovori z zaposlenimi so pripomoček za ugotavljanje delovne uspešnosti posameznika v preteklosti in prepoznavanje njegovih kompetenc v prihodnosti. Vsebina letnih razgovorov je poglobljen pogovor o tekočih nalogah, opravljenem delu in rezultatih, ciljih in nalogah za prihodnje obdobje ter o sodelavčevem osebnostnem razvoju in karierni poti.

Zaposleni so o dogajanju na Borzenu sprotno informirani preko intraneta, elektronske pošte ter različnih formalnih in neformalnih srečanj. Imajo tudi možnost aktivnega sodelovanja pri ustvarjanju ciljev družbe, omogočeno jim je svobodno izražanje mnenja, v družbi pa velja tudi politika odprtih vrat.

Verjamemo, da je na ravni komuniciranja pomembna dobra mednivojska komunikacija, kot tudi kvalitetna komunikacija znotraj tima družbe. V okviru internega komuniciranja se posvečamo tudi tem tematikam, kar se med drugim odraža v rednih izvajanjih t.i. teambuilding programov.

V družbi imamo delavskega zaupnika, ki ga izvolijo zaposleni in je vedno na voljo ter pripravljen prisluhniti sodelavcem in po potrebi ustrezno odreagirati.

4.1.6 Skrb za zaposlene

ZDRAVJE IN VARSTVO PRI DELU

Borzen skrbi za varno in zdravo delovno okolje vseh zaposlenih. V vse nove procese in projekte vključujemo najnovejše novosti s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta je izdelana ocena tveganja s predpisanimi ukrepi, ki zagotavljajo ustrezno varnost zaposlenih. Tveganja periodično ocenjujemo in jih s primernimi varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni, hkrati pa zaposlenim omogočamo delati z napredno in človeku prijazno tehnologijo in materialom.

Organiziramo redne periodične zdravstvene preglede zaposlenih, kar omogoča spremljanje zdravja in zmožnosti opravljanja dela. V družbi merimo zanemarljivo nizko stopnjo bolniške odsotnosti. Razlog temu je reševanje zdravstvenih in drugih težav zaposlenih ter preventivne skrbi za zdravje zaposlenih.

DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Borzen se zaveda, da je usklajevanje poklicnega in družinskega življenja dandanes vse večji izziv, zato se je družba odločila, da bo pristopila k javnemu pozivu za pridobitev certifikata »Družini prijazno podjetje«. S pridobitvijo osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje smo formalizirali že obstoječe družini prijazne ukrepe in dodali še nekaj novih. V letu 2012 je Revizijski svet preverjal uresničevanje implementacijskega načrta družbe ter nam po pregledu podal pozitivno revizijo za obdobje preteklega leta. Pozitiven učinek sprejetih ukrepov pa se kaže tudi s strani zaposlenih, in sicer v visokem odstotku koriščenja sprejetih ugodnosti.

ŠPORTNE AKTIVNOSTI

V okviru promocije zdravja na Borzenu omogočamo zaposlenim različne športne aktivnosti, saj se zavedamo, da kakovostno in na zdrav način preživeti prosti čas, pozitivno vpliva na zaposlene. Družba podpira delovanje Športnega društva Borzen, ki skrbi za rekreativne športne aktivnosti in kulturna udejstvovanja.

Na Borzenu omogočamo zaposlenim možnost vključitve v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, z namenom povečanja socialne varnosti zaposlenih, predvsem v času upokojitve. V prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje so vključeni vsi zaposleni.

Poleg tega nudimo vsem svojim zaposlenim nezgodno zavarovanje za primere nezgod tako v času opravljanja rednega dela kot tudi v prostem času.

4.2 Odgovornost do širše družbene skupnosti

NA PODROČJU ODNOSA Z DELEŽNIKI

Na Borzenu se zavedamo pomembnosti odnosa z vsemi našimi deležniki. Zavestno negujemo naše odnose na vseh ravneh z vsemi javnostmi, pri tem pa komunikacijo prilagajamo vsaki javnosti posebej. Zadovoljni deležniki dajejo pozitiven signal, da svoje storitve opravljamo kakovostno, s tem pa uresničujemo naše poslanstvo gospodarske javne službe.

Na področju komuniciranja smo se v letu 2012 v veliki meri posvečali ključnima skupinama deležnikov, to so obstoječi in potencialni člani bilančne sheme ter obstoječi in potencialni člani podporne sheme. Z željo nuditi kakovostne ter uporabniku prijazne storitve, smo za slednje pripravili številne aktivnosti, ki stremijo k poenostavitvi določenih postopkov v procesu pridobivanja podpore ter aktivnosti, ki lajšajo samo pridobivanje podpor. Za omenjene deležnike smo v sodelovanju s SODO pripravili tretjo izdajo tiskane in elektronske verzije priročnika »Koristni nasveti za izgradnjo malih elektrarn« v slovenskem in angleškem jeziku, vsem pa je v sklopu našega klicnega centra vse delovne dni v tednu na voljo strokovna pomoč. Pripravili smo nove spletne vsebine in obrazce, posebej pa velja izpostaviti povsem nov vsebinski sklop, ki ga skladno z novo pridobljenimi nalogami EZ-E, ponosno predstavljamo v menijih o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije.

Borzen stremi k naprednemu energetskega trgu, ki bo kot tak sam po sebi največja dodana vrednost za vse obstoječe in potencialne člane bilančne sheme. Aktivnosti, ki jih na področju komuniciranja v letu 2012 s temi deležniki velja izpostaviti, so zagotovo posodobljena Pravila za delovanje organiziranega trga z električno energijo, ki so bila pred sprejemom v javni obravnavi, kar pomeni, da so jih s svojimi pripombami in predlogi lahko dopolnjevali vsi zainteresirani subjekti. Podobno je bila javna obravnava izvedena tudi za Pravila za izvajanje izravnalnega trga, katerega vzpostavitev v mesecu oktobru že sama po sebi predstavlja dodano vrednost za slovenski energetski trg. V mesecu maju je Borzen za člane bilančnih skupin organiziral predstavitev nove aplikacije za evidentiranje pogodb in izdelavo voznih redov. Udeleženci interaktivne strokovne delavnice so dobili vpogled v delovanje nove aplikacije za evidentiranje pogodb in izdelavo voznih redov ter njene funkcionalnosti in prednosti, ki so jih v testnem obdobju s predlogi lahko tudi preizkusili. Aplikacija je naravnana uporabniku prijazno, predvsem v smislu boljše preglednosti in kontrole nad prijavo pogodb s strani bilančnih skupin.

V preteklem letu smo pristopili tudi k projektu korenitejšje posodobitve in nadgradnje obstoječe spletne strani, katere vizija je predvsem večja interaktivnost. Prenovljena spletna stran naj bi tako uporabniku omogočala pristnejšo izkušnjo tako skozi večjo informatizacijo določenih administrativnih postopkov, kot tudi s samo navigacijo in vsebino. Postavili smo konceptualne okvire, ki bodo služili za optimalno prenovo strani, pripravili prenovljeno arhitekturo strani in nov design ter reformulacije vsebin.

V letu 2012 smo pristopili k projektu izvedbe raziskave zadovoljstva naših deležnikov, natančneje uporabnikov storitev Centra za podpore ter članov bilančnih skupin in podskupin, ki so uporabniki storitev organiziranja trga. Cenimo mnenje naših deležnikov in želimo njihov uvid ter predloge, ki bodo temelj naših vzajemnih odnosov. Na ta način smo pridobili nekaj dragocenih informacij, ki jih bomo lahko uporabili pri našem nadaljnjem delu, saj si želimo naše storitve približati in jih narediti uporabnikom prijazne. Spletna anketa zadovoljstva uporabnikov storitev Centra za podpore je dosegla več kot 20 odstotno odzivnost, kar je za primerljive spletne ankete zelo zadovoljlivo in kaže na dejstvo, da so deležniki želeli deliti svoje mnenje z nami. Rezultati raziskave so spodbudni, saj je na primer kar 92 odstotkov anketirancev na splošno zadovoljnih z izvajanjem storitev, nezadovoljnih pa je le 1 odstotek vprašanih. Raziskava zadovoljstva s storitvami organiziranja trga med slovenskimi in tujimi bilančnimi skupinami in podskupinami je na slovenski verziji dosegla izjemen odziv, saj je bila stopnja odziva skoraj 50 odstotna, medtem ko je bil odziv tujcev z nekaj manj kot 20 odstotki, nekoliko nižji. Tak odziv tujih anketirancev je še vedno v povprečju, ki

ga dosegajo take vrste raziskav v tujini. Skupni rezultati za domače in tuje anketirance kažejo, da je splošno zadovoljstvo s storitvami Organizatorja trga na visoki ravni, saj je kar 63 odstotkov anketirancev zadovoljnih, 28 odstotkov pa celo zelo zadovoljnih, nezadovoljna pa sta manj kot 2 odstotka anketirancev. Pri tujcih je kar 43 odstotkov popolnoma zadovoljnih, medtem ko je takih slovenskih anketirancev 20 odstotkov.

NA PODROČJU TRANSPARENTNOSTI

Družba želi zagotavljati transparentno poslovanje, saj verjamemo, da je to naša zaveza do vseh uporabnikov naših storitev ter ne nazadnje do vseh državljanov Republike Slovenije. Transparentnost tretiramo kot pomembno vrednoto, kar udejanjamo tudi z objavo vrste podatkov in informacij o našem poslovanju na spletni strani družbe. Med drugim objavljamo seznam upravičencev do podpor, seznam članov bilančne sheme, poročila o delovanju trga, poročila o delovanju podporne sheme, razpise za javna naročila velike in male vrednosti in podobno. Z januarjem pa smo skladno s Priporočili družbenika pričeli objavljati tudi sklenjene posle ter donacije in sponzorstva. Relevantne informacije redno posredujemo zainteresirani javnosti in smo odprti do medijev.

DOBRA KORPORATIVNA PRAKSA

Družba Borzen spoštuje priporočila dobre korporativne prakse družbenika in Združenja nadzornikov Slovenije. Skladno s tem smo podrobneje uredili varovanje poslovnih skrivnosti ter dopolnili obstoječi Kodeks poslovne etike. Člani Nadzornega sveta družbe so se v izogib nasprotju interesov izrekli za neodvisne in podpisali posebno izjavo o neodvisnosti, konec leta pa z namenom izboljšanja svojega delovanja izvedli tudi postopek vrednotenja učinkovitosti svojega dela in sprejeli posebno poročilo z akcijskim načrtom.

NA PODROČJU DRUŽBENE ODGOVORNOSTI

Družbeno odgovorno ravnanje je zajeto že v sami srži dejavnosti, ki jo opravljamo, saj kot organizator trga z električno energijo skrbimo za zanesljivo in stabilno delovanje slovenskega elektroenergetskega trga, kot izvajalec podporne sheme za OVE in SPTE pa spodbujamo in osveščamo o izrabi zelenih virov energije ter učinkoviti rabo energije. Družbeno odgovornost gojimo do zaposlenih in ostalih deležnikov, o tem pa v okviru Trajnostnega poročila po mednarodnih smernicah GRI od leta 2012 tudi poročamo.

Družba Borzen je član Mreže družbeno odgovornih podjetij. Mreža, ki skrbi za promocijo in osveščanje o pomembnosti družbene odgovornosti, predstavlja stičišče slovenskih podjetij in organizacij, kjer se izmenjujejo znanja, informacije, ideje in dobre prakse na področju družbene odgovornosti. Delovanje Mreže za družbeno odgovornost Slovenije temelji na informiranju in osveščanju podjetij, organizacij in širše javnosti o pomenu vključevanja družbeno odgovornih strategij v delovanje podjetij, o pozitivnih vplivih vključevanja in o dobrih praksah družbeno odgovornega delovanja.

Namenska in ciljno usmerjena sponzorstva ter donacije so eden izmed načinov kako se povežemo s skupnostjo in s tem prispevamo k pozitivnemu delovanju družbe kot celote. Podpiramo udejstvovanja na področju športa, dela z mladimi, kulture, izobraževanja in humanitarnosti.

Trudimo se deliti dobre prakse in podpiramo prenos znanja v širše družbeno okolje, mladim pa omogočamo opravljanje obvezne študijske prakse ter jim omogočamo neformalno mentorstvo.

→ → → 4.3 Odgovornost do naravnega okolja

Varovanje okolja je ena osnovnih pravic, dolžnosti in odgovornosti vseh zaposlenih in ga obravnavamo kot sestavni del politike vodenja družbe. Sledimo trendu učinkovite rabe, tako na področju energije, vode, kot materiala.

Borzen se trudi slediti načelom trajnostnega razvoja tudi v segmentu varovanja okolja, ki je neposredno vpet v naše poslovanje. Borzen namreč upravlja državno podporno shemo za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije (OVE in SPTE), ter s tem spodbuja izrabo teh naravnih virov, kar ima pozitivne posledice za okolje. Istočasno spodbujamo učinkovito rabo energije ter skrbimo za prenos znanja na tem področju.

Trajnostna naravnost je tako del našega vsakdana že danes, še močneje pa bodo teme trajnostne držbe in varovanja okolja del našega jutri. Januarja 2012 je namreč z novelo Energetskega zakona Borzen dobil tudi nove pristojnosti, ki zajemajo predvsem naloge povezane z informiranjem, ozaveščanjem, usposabljanjem in objavo informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije.

V prostorih družbe se aktivno ukvarjamo z osveščanjem vseh zaposlenih o varovanju narave, pridno ločujemo odpadke, uporabljamo reciklirane materiale, varčujemo s pitno vodo in električno energijo. Ker pa želimo na tem področju narediti še korak več, smo v letu 2012 izmerili ogljični odtis naše družbe ter postavili smernice za njegovo izboljšanje v prihodnosti. Borzen se uvršča v povprečje primerljivih slovenskih pisarniških podjetij in nekoliko nad povprečjem za mednarodna pisarniška podjetja, pri čemer ogljični odtis Borzena znaša 175.269,82 kg CO₂e, ogljični odtis na zaposlenega pa 5.007,71 kg CO₂e. Tem temam se v okviru t.i. zelene pisarne želimo še bolj posvečati tudi v prihodnje.

→ → → 4.4 Raziskave in razvoj

4.4.1 Sodelovanje v strokovnih združenjih in delovnih skupinah

Na Borzenu aktivno sooblikujemo trende tako slovenske kot tudi evropske energetike. Zavedamo se pomembnosti sodelovanja med različnimi akterji v energetskem prostoru. Naši strokovnjaki zasedajo odgovorna mesta v različnih združenjih in delovnih skupinah, kar kaže na izjemno zaupanje, ki nam je izkazano tudi v strokovnih krogih. V nadaljevanju omenjamo nekatere, ki pomembneje zaznamujejo delovanje naše družbe.

V okviru sekcije **Eurelectric**, ustanovljene pri Gospodarski zbornici Slovenije, je Borzen včlanjen v združenje Eurelectric, Evropsko združenje družb proizvajalcev, prenosa, distribucije ter trgovanja in dobave električne energije. Borzenovi sodelavci so aktivni v številnih delovnih skupinah: WG Wholesale Markets & Trading, Markets Committee, WG Legal Affairs in TF Market Design for RES Integration. Borzen je tudi član Energetske zbornice Slovenije.

Borzen je aktivni član v združenju **EuroPEX**, ki povezuje evropske energetske borze in organizatorje trga z električno energijo. Tu Borzen sodeluje v delovnih skupinah WG Environmental Markets (»okoljski trgi«), WG Power Markets (»trgi z električno energijo«) in WG Transparency and Integrity (»preglednost trgov«). EuroPEX je pomemben deležnik pri oblikovanju evropskega regulatornega okvira veleprodajnih energetskih trgov.

Smo člani združenja **APEX**, ki je Svetovno združenje borz z električno energijo in povezuje energetske borze in organizatorje trga z električno energijo.

Borzen je prisoten tudi v **Central Eastern European Electricity Forum**, ki je bil ustanovljen z namenom spodbujanja razvoja trga na področju srednjevzhodne Evrope v smeri ciljev enotnega trga Evropske unije.

Predstavniki naše družbe so bili povabljeni tudi v **Strateški svet za politiko energije in podnebnih razmer** pri Gospodarski zbornici Slovenije, kjer se izmenjujejo in oblikujejo mnenja o globalnih energetskih vprašanjih.

Sodelujemo tudi v združenju **CIGRE** (Conseil Internationale des Grands Reseaux Electriques) – **CIRE** (Slovensko združenje elektroenergetikov), še posebno v skupini Trženje in regulacija energetskih sistemov.

Borzen je zelo aktiven v **Sekciji za izmenjavo podatkov na energetskem trgu** (IPET), ki deluje v okviru Energetske zbornice Slovenije in spodbuja razvoj na področju izmenjave podatkov na trgu z električno energijo.

Aktivni smo pri delu skupine **Feed-in-cooperation**, ki je skupina, ustanovljena s strani pristojnih ministrstev Nemčije, Španije in Slovenije ter si prizadeva za razvoj na področju podpornih mehanizmov OVE/SPT v obliki sistemov odkupa.

Smo tudi člani združenja **IAEE** (International Association for Energy Economics), ki je neprofitna in neodvisna svetovna članska organizacija za podjetja, vlade, akademske in druge strokovnjake, ki se ukvarjajo z vprašanji energetske ekonomike in povezanimi področji v mednarodnem okolju.

Borzen je dolgoleten član **Časopisnega sveta revije slovenskega elektrogospodarstva Naš stik**, ki igra pomembno vlogo pri informiranju strokovne energetske javnosti in energetskemu opismenjevanju splošne javnosti.

Borzen je tudi član **Mreže družbeno odgovornih podjetij**, ki skrbi za promocijo in osveščanje o pomembnosti družbene odgovornosti ter predstavlja stičišče slovenskih podjetij in organizacij, kjer se izmenjujejo znanja, informacije, ideje in dobre prakse na področju družbene odgovornosti.

4.4.2 Pomembnejši projekti in aktivnosti družbe

VZPOSTAVITEV IZRAVNALNEGA TRGA

V začetku leta 2012 smo Borzen, ELES in BSP sprejeli dogovor, da se bo projekt vzpostavitve izravnalnega trga združil s projektom vzpostavitve trgovanja znotraj dneva. Cilj skupnega operativnega izvajanja izravnalnega trga s trgovanjem znotraj dneva na enem mestu, je doseganje številnih sinergijskih učinkov, tako pri izpolnjevanju tehničnih zahtev s strani ELES kot obveze Borzena na podlagi energetskega zakona, med drugim je prijaznejše do članov ter zagotavlja večjo likvidnost obeh trgov.

Vzpostavitev izravnalnega trga, ki smo jo zabeležili 16. oktobra, je korak v smeri večje preglednosti, ekonomske učinkovitosti in razvoja tega segmenta trga. Predstavlja organizirano oblik zbiranja in angažiranja ponudb za prodajo in nakup izravnalne energije z namenom izravnave odstopanj slovenskega elektroenergetskega sistema na pregleden in ekonomsko učinkovit način.

e-BADGE

Borzen, skupaj s še 13 podjetji iz 5 evropskih držav, igra aktivno vlogo v vseevropskem projektu 'e-BADGE'. Namen projekta je predlagati učinkovit pan-evropski inteligentni mehanizem za integracijo obnovljivih virov ter virtualnih elektrarn v čezmejni izravnalni trg na primeru trilaterale Slovenija – Italija – Avstrija. Vloga Borzena je predvsem v strokovni podpori presoje posameznih arhitekturnih alternativ postavitve takšnega mehanizma. Projekt predstavlja pozitiven doprinos k učinkovitejšemu upravljanju z električno energijo, tako na področju prenosa, kot tudi distribucije, predvsem v smeri večje optimizacije, nadzora in varnosti na trgu z električno energijo

ELEKTRONSKA IZMENJAVA PODATKOV

Borzen potrebuje pri izvajanju svojih nalog podatke s strani različnih akterjev na trgu z električno energijo in je na trgu tudi vir podatkov. Borzen je v letu 2012 izdelal informacijski sistem, ki bo omogočal prehod na elektronsko izmenjavo podatkov, saj želi zaradi povečevanja količine informacij o realizaciji proizvodnje in porabe električne energije poskrbeti, da se z uporabo avtomatiziranega in inteligentnega informacijskega sistema, omogoči hitro, natančno in varno izmenjavo podatkov za izvajanje nalog gospodarske javne službe.

SPAJANJE TRGOV Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

Upoštevajoč skupen cilj po vzpostavitvi enotnega integriranega trga z električno energijo v Evropi, zanesljivost obratovanja slovenskega in širše evropskega elektroenergetskega sistema, in s tem zagotavljanje zanesljivosti oskrbe, ter naloge določene z veljavnimi predpisi Republike Slovenije smo Borzen, ELES in BSP konec novembra 2012 podpisali pismo o nameri glede nadaljnega medsebojnega sodelovanja, izmenjave informacij in izdelavo strategij pri integraciji trgov z električno energijo.

Že vzpostavljeno spajanje trgov z električno energijo na slovensko italijanski meji, ki je dodobra zaživelo v preteklem letu, s tem pa pozitivno vplivalo na likvidnost slovenskega trga, je z relevantnimi akterji s pentalateralno pogodbo dobilo zeleno luč za izvajanje tudi še v letu 2013.

→ → → 4.5 Investicije

V letu 2012 smo skladno s poslovnim načrtom izvedli pretežen del planiranih investicij, ki so v naši družbi predvsem vezane na informacijsko tehnologijo. Virtualna platforma in namensko razvita programska oprema v naši družbi predstavljata osnovo za izvajanje podpore poslovnim procesom. Prva nam omogoča dinamično prilagajanje poslovnim zahtevam in razmeram v danem trenutku. Zato ji posvečamo še posebno pozornost v njenem razvoju in vzdrževanju. V preteklem letu so bile investicije v strojno programsko opremo namenjene predvsem povečanju zanesljivosti in širitvi kapacitet obstoječega virtualnega okolja.

Namensko razvita programska oprema pa dopolnjuje podporo poslovnim procesom predvsem v segmentu specifičnih nalog in zahtev. V letu 2012 je bila deležna posodobitev in nekaterih novih funkcionalnosti. Na novo je bila vpeljana aplikacija za elektronsko izmenjavo podatkov, ki smo jo povezali z aplikacijo za izdelavo bilančnih obračunov. Poleg tega je bila izvedena investicija v enotni informacijski sistem, izvedeni pa sta bili tudi nadgradnji Registra potrdil o izvoru ter nadgradnja spletne strani.

SISTEMSKA STROJNA IN PROGRAMSKA OPREMA

Ker velik pomen posvečamo tudi varnosti informacijskega sistema, smo zamenjali dotrajano mrežno opremo in v IT okolje implementirali nove, zmogljivejše in zanesljivejše požarne pregrade. S protivirusno zaščito pa smo poleg računalnikov zaščitili tudi pametne telefone.

Vzpostavitev varnostnega kopiranja podatkov in enotnega informacijskega sistema sta narekovala posodobitve tudi na podatkovnem sistemu, ki je bil delno prenovljen in razširjen glede na kapacitete in licenčno podprt.

ENOTNI INFORMACIJSKI SISTEM

Z vzpostavitvijo enotnega informacijskega sistema smo v družbi uvedli varen in zanesljiv sistem, ki bo omogočil poenotenje podatkov, enkratno vnašanje podatkov, avtomatsko konsolidacijo in sinhronizacijo podatkov, enoten vir podatkov in skrajšan postopek vezan na obdelavo teh podatkov in pripravo poročil. Na področju upravljanja z dokumenti smo omogočili delno brezpapirno poslovanje, s čimer se bodo nižali stroški potrošnega materiala, skrajšal čas verifikacije in podpisovanja dokumentov, z enotnim dokumentnim odložiščem pa bo olajšano upravljanje z dokumenti, povečanje varnosti hrambe dokumentov in s tem poslovanja. Na področju upravljanja s partnerji so na enem mestu zbrani vsi podatki o partnerju, njegovih aktivnostih, sklenjenih pogodbah in ne nazadnje o vseh komunikacijah s podjetjem, s čimer bomo zagotovili še višjo odzivnost in kakovost zagotavljanja naši storitev.

ELEKTRONSKA IZMENJAVA PODATKOV ORGANIZATORJA TRGA ZA NAMENE BILANČNEGA OBRAČUNA

Na Borzenu smo izdelali informacijski sistem, ki bo omogočal prehod na elektronsko izmenjavo podatkov o realizaciji proizvodnje in porabe električne energije za potrebe bilančnega obračuna. Pri razvoju informacijskega sistema za izmenjavo podatkov smo izhajali iz modelov in dobrih praks za izmenjavo podatkov, ki so že bili oblikovani s strani organizacij ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity) in eBIX (European Forum for Energy Business Information Exchange). Z novo aplikacijo bodo člani bilančne sheme in ostali udeleženci trga na enostavnejši, preglednejši in avtomatiziran način lahko sporočali podatke in spremljali rezultate bilančnega obračuna.

NADGRADNJA APLIKACIJE ZA IZVAJANJE BILANČNEGA OBRAČUNA iBIS

Nadgradnja aplikacije za izvajanje bilančnega obračuna iBIS zajema spremembe algoritmov izračuna bilančnega obračuna, ki so bile potrebne zaradi sprememb Pravil za delovanje organiziranega trga z električno energijo, ki so

začela veljati s 1. januarjem 2012 ter spremembe povezane z elektronsko izmenjavo podatkov. Omenjene spremembe in posledična nadgradnja stopata z roko v roki z razvojem v smeri informatizacije organiziranega trga z električno energijo, kar je dodana vrednost za vse udeležence trga.

NADGRADNJA REGISTRA POTRDILO IZVORU ZA POTREBE CENTRA ZA PODPORE

Nadgradnja Registra potrdilo o izvoru je posledica sprememb, ki jih prinaša nova Direktiva 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov. Investicija je bila izvedena v smeri večje uporabnosti, s tem pa dodane vrednosti in tržne prednosti za slovenska podjetja (npr. 'multicertificate' sistem, omogočanje mednarodnih prenosov, možnost izdaje potrdil tudi za t.i. 'sivo' električno energijo in podobno), ki so uporabniki Registra.

NEIZVEDENE INVESTICIJE

V letu 2012 nismo izvedeli planiranih investicij v programsko opremo za izravnalni trg, saj smo med izvajanjem projekta ugotovili, da bi bilo za družbo in trg bolj smotrno, da namesto razvoja lastne programske opreme in izvajanja storitev znotraj družbe, najame celotno storitev izvajanja izravnalnega trga pri podjetju BSP d.o.o.

računovodsko poročilo

67

letno poročilo družbe **borzen** za leto 2012

1. revizorjevo poročilo

• REVIZIJA •

BM Veritas Revizija d.o.o., Dunajska cesta 106, 1000 Ljubljana
T: 01 568 43 80, 01 568 24 36, F: 01 568 40 75

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastniku družbe
Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o.
Dunajska cesta 156
1000 Ljubljana

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Borzen, d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2012, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja gospodarske družbe Borzen, d.o.o. na dan 31. decembra 2012 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Odstavek o drugi zadevi

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 26. april 2013

Benjamin Fekonja, univ. dipl. ekon
pooblaščen revizor

2. izkazi poslovanja

2.1 Bilanca stanja

v EUR

OPIS	31. 12. 2012	31. 12. 2011
SREDSTVA	19.680.184	58.059.206
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	2.858.055	2.571.387
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA		
IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	695.451	352.653
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.650.958	1.672.888
1. Poslovni prostor	1.285.843	1.336.006
2. Oprema	365.115	336.882
III. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	419.568	419.568
1. Deleži v pridruženih družbah	419.568	419.568
IV. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	92.078	126.278
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	16.809.328	55.478.093
I. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	24.800.000
II. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	11.312.313	12.450.149
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7.450.364	8.724.270
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	3.861.949	3.725.879
III. DENARNA SREDSTVA	5.497.015	18.227.944
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	12.801	9.726
Zunajbilančna sredstva	5.189.667	5.396.386
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	19.680.184	58.059.206
A. KAPITAL	4.346.359	4.250.223
I. VPOKLICANI KAPITAL	1.963.279	1.963.279
1. Osnovni kapital	1.963.279	1.963.279
II. KAPITALSKE REZERVE	395	395
III. REZERVE IZ DOBIČKA	766.042	711.801
1. Zakonske rezerve	196.328	142.087
1. Druge rezerve iz dobička	569.714	569.714
IV. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	1.616.643	1.574.748
1. Dobiček poslovnega leta	1.616.643	1.574.748
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	61.805	48.691
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	15.272.020	53.760.292
A. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	15.272.020	53.760.292
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	11.614.909	11.477.467
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.657.111	42.282.825
Č. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0
Zunajbilančne obveznosti	5.189.667	5.396.386

Tabela 19: Bilanca stanja na dan 31. december 2012 in 31. december 2011

2.2 Izkazi poslovnega izida

v EUR

OPIS	1.1.-31.12.12	PN 2012	1.1.-31.12.11
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	3.446.174	3.324.400	3.423.744
a. Prihodki od dodatka k omrežnini	1.628.695	1.667.800	1.639.288
b. Prihodki od evidentiranih pogodb z uporabo ČPZ	1.164.254	1.009.600	1.133.787
c. Prihodki od Centra za podpore	591.000	591.000	591.000
č. Prihodki od BSP	59.475	56.000	57.335
d. Drugi prihodki	2.750	0	2.334
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	83	0	18.746
POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	3.446.257	3.324.400	3.442.490
3. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	771.762	794.000	829.847
a. Stroški materiala	61.280	75.000	80.751
b. Stroški storitev	710.482	719.000	749.096
4. STROŠKI DELA	1.205.987	1.213.000	1.195.210
a. Stroški plač	898.913	917.300	894.901
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	120.140	118.700	115.655
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	66.726	70.000	64.830
d. Drugi stroški dela	120.208	107.000	119.824
5. ODPISI VREDNOSTI	316.078	329.700	261.990
a. Amortizacija	316.078	329.700	261.699
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki	0	0	291
6. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	25.328	12.000	16.836
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	1.127.102	975.700	1.138.607
7. FINANČNI PRIHODKI	893.182	770.000	927.151
a. Finančni prihodki s prevredn. fin. prihodki	893.182	770.000	927.151
8. FINANČNI ODHODKI	39	0	48
a. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov naložb	39	0	48
ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	2.020.245	1.745.700	2.065.710
9. DRUGI PRIHODKI	13.167	0	0
10. DRUGI ODHODKI	0	0	0
POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	13.167	0	0
SKUPAJ VSI PRIHODKI	4.352.606	4.094.400	4.369.641
SKUPAJ VSI ODHODKI	2.319.194	2.348.700	2.303.931
CELOTNI DOBIČEK	2.033.412	1.745.700	2.065.710
11. DAVEK IZ DOBIČKA	328.328	349.140	407.887
12. ODLOŽENI DAVEK	34.200	0	194
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.670.884	1.396.560	1.657.629

*PN - poslovni načrt

Tabela 20: Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2012

70

letno poročilo družbe borzen za leto 2012

2.3 Izkazi denarnih tokov (različica I)

v EUR

OPIS	2012	2011
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a. Postavke izkaza poslovnega izida	1.141.049	978.342
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	3.459.341	3.423.744
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-1.989.964	-2.037.515
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-328.328	-407.887
b. Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev ter rezervacij) poslovnih postavk bilance stanja	-37.353.513	-2.911.638
Začetne manj končne poslovne terjatve	1.137.836	-829.465
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-3.075	-1.982
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-38.488.274	-2.078.240
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	0	-1.951
c. Pribitek prejemkov pri poslovanju	-36.212.464	-1.933.296
B. DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a. Prejemki pri naložbenju	43.293.229	947.656
Prejemki od dobljenih obresti, ki se nanašajo na naložbenje	893.146	927.079
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	83	20.577
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	42.400.000	0
b. Izdatki pri naložbenju	-18.236.946	-25.523.562
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-486.862	-157.522
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-150.084	-566.040
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	0	0
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	-17.600.000	-24.800.000
c. Pribitek izdatkov pri naložbenju	25.056.283	-24.575.906
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a. Izdatki pri financiranju	-1.574.748	-500.000
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-1.574.748	-500.000
b. Pribitek izdatkov pri financiranju	-1.574.748	-500.000
D. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	5.497.015	18.227.944
Denarni izid v obdobju	-12.730.929	-27.009.202
Začetno stanje denarnih sredstev	18.227.944	45.237.146

Tabela 21: Izkaz denarnih tokov

2.4 Razporeditev čistega dobička poslovnega leta

v EUR

OPIS	31. 12. 2012
Čisti dobiček prejšnjih let	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.670.884
Del čistega dobička poslovnega leta za oblikovanje zakonskih rezerv	54.241
Bilančni dobiček poslovnega leta	1.616.643

Tabela 22: Razporeditev čistega dobička poslovnega leta 2012

Bilančni dobiček poslovnega leta 2012 znaša 1.616.643 EUR in zajema čisti dobiček poslovnega leta zmanjšan za rezerve oblikovane po 4. odstavku 64. čl. Zakona o gospodarskih družbah.

2.5. Izkaz gibanja kapitala

v EUR

	Osnovni kapital	Kap. rezerve Spl. prevr. popr. osn. kapitala	Rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Čisti izid posl. leta	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Dr. rezerve iz dobička			
Končno stanje 31. 12. 2010	1.963.279	395	59.206	438.019	0	631.695	3.092.594
Začetno stanje 01. 01. 2011	1.963.279	395	59.206	438.019	631.695		3.092.594
Celotni vseobsegajoči donos							
Vnos čistega poslovnega izida						1.657.629	1.657.629
Spremembe v kapitalu							
Prenos nerazp. dobička v rezerve				131.695	-131.695		0
Izplačilo dobička lastniku					-500.000		-500.000
Oblikovanje obveznih rezerv			82.881			-82.881	0
Končno stanje 31. 12. 2011	1.963.279	395	142.087	569.714	0	1.574.748	4.250.223
Začetno stanje 01. 01. 2012	1.963.279	395	142.087	569.714	1.574.748		4.250.223
Celotni vseobsegajoči donos							
Vnos čistega poslovnega izida						1.670.884	1.670.884
Spremembe v kapitalu							
Izplačilo dobička lastniku					-1.574.748		-1.574.748
Oblikovanje obveznih rezerv			54.241			-54.241	0
Končno stanje 31. 12. 2012	1.963.279	395	196.328	569.714	0	1.616.643	4.346.359

Tabela 23: Izkaz gibanja kapitala za leti 2011 in 2012

3. pojasnila k računovodskim izkazom

PODLAGE ZA SESTAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in Zakonom o gospodarskih družbah. Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah, vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela previdnosti, prednosti vsebine pred obliko in pomembnosti.

3.1 Pojasnila postavk v bilanci stanja

NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Za neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve se v poslovnih knjigah izkazujejo posebej njihove nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti kot kumulativni odpis, ki je posledica amortiziranja; v bilanci stanja so vpisana po neodpisani vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

v EUR

	Programska oprema	Programska oprema v izdelavi	Skupaj
Nabavna vrednost			
01. 01. 2012	947.376	0	947.376
Neposredna povečanja – nabave		486.862	486.862
Prenos z investicij v teku	473.888	-473.888	0
Odtujitve	4.559	0	4.559
31. 12. 2012	1.416.705	12.974	1.429.679
Odpisana vrednost			
01. 01. 2012	594.723	0	594.723
Amortizacija v letu	144.064	0	144.064
Odtujitve	4.559	0	4.559
31. 12. 2012	734.228	0	734.228
Sedanja vrednost			
01. 01. 2012	352.653	0	352.653
31. 12. 2012	682.477	12.974	695.451

Tabela 24: Preglednica neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev

V letu 2012 smo investirali v novo programsko opremo v skupnem znesku 486.862 EUR. Vlaganja vključujejo novo programsko opremo, ki zajema aplikacijo za elektronsko izmenjavo podatkov organizatorja trga za namene bilančnega obračuna (EIP), nadgradnjo aplikacije za izvajanje bilančnega obračuna iBIS, nadgradnjo informacijskega sistema za obračun in finančno poravnavo ISOB, nakup Microsoft licenčne programske opreme, nadgradnjo spletne strani Borzen, nadgradnjo Registra potrdil o izvoru ter vzpostavitev Enotnega informacijskega sistema (EIS), s katerim se vzpostavlja varen in zanesljiv sistem poslovanja.

Med odtujitvami je upoštevana programska oprema, ki je zastarela in se ni več uporabljala ter je bila tudi že v celoti odpisana.

Amortizacijska stopnja, po kateri se amortizira programska oprema, je od 20 % do 50 % in odraža pričakovano dobo koristnosti.

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V bilanci stanja so izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo.

V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če le povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

v EUR

	Nepremičnine	Oprema informacijski sistem	Oprema pisarniških prostorov	Orodja, instrumenti, naprave in druge investicije	Skupaj
Nabavna vrednost					
01. 01. 2012	1.367.135	723.350	134.868	101.170	2.326.523
Nabave	0	145.241	2.645	2.198	150.084
Odtujitve	0	255.981	0	0	255.981
31. 12. 2012	1.367.135	612.610	137.513	103.368	2.220.626
Odpisana vrednost					
01. 01. 2012	31.129	543.020	13.898	65.589	653.636
Amortizacija	50.163	92.588	15.051	14.212	172.014
Odtujitve	0	255.981	0	0	255.981
31. 12. 2012	81.292	379.627	28.949	79.801	569.669
Sedanja vrednost					
01. 01. 2012	1.336.006	180.330	120.970	35.581	1.672.887
31. 12. 2012	1.285.843	232.983	108.564	23.567	1.650.957

Tabela 25: Preglednica opredmetenih osnovnih sredstev

Investicije v opredmetena osnovna sredstva so znašale 150.084 EUR in vključujejo multifunkcijsko napravo Canon, strežnike, podatkovna polja, stikala ter drugo računalniško opremo. Pri investicijah v informacijski sistem gre večinoma za zamenjave stare in že dotrajane opreme ter za posodobitve in dograditve informacijskega sistema.

Odtujitve se nanašajo na odpise dotrajane opreme, ki je bila v večji meri zamenjana.

Amortizacija opreme je bila obračunana po naslednjih stopnjah:

- računalniška oprema 20,00 do 33,33 %,
- pisarniško pohištvo 11,00 do 12,00 %,
- ostala oprema 10,00 do 25,00 %.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Dolgoročne finančne naložbe se ob nastanku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Dolgoročne finančne naložbe v deleže	419.568	419.568
Skupaj	419.568	419.568

Tabela 26: Preglednica dolgoročnih finančnih naložb

Družba Borzen ima v lasti 50 odstotkov lastniškega deleža v družbi BSP d.o.o. Na podlagi cenitve, ki je bila izvedena v aprilu 2011, je bilo vrednost 50 % lastniškega kapitala na dan 31. 12. 2010 ocenjeno na 419.568 EUR. Družba BSP d.o.o. je leto 2011 in 2012 zaključila s pozitivnim izidom.

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Odložene terjatve za davek:		
-iz naslova slabitve finančne naložbe	86.591	115.455
-iz naslova rezervacij	4.635	4.869
-iz naslova amortizacije	852	5.954
Skupaj	92.078	126.278

Tabela 27: Preglednica odloženih terjatev za davek

Odložene terjatve za davek se v največji meri nanašajo na odloženi davek od slabitve finančne naložbe v podjetje BSP d.o.o. v letu 2010. Sama slabitev navedene finančne naložbe ni davčno priznan odhodek v letu slabitve, vendar bo postala davčno priznan odhodek v letu dejanske odtujitve naložbe (likvidacija, prodaja...), zato je družba v svojih poslovnih knjigah izkazala ustrezno terjatev za odloženi davek. Poleg tega družba izkazuje tudi terjatev za odloženi davek od rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade ter od amortizacije, ki je bila za poslovne namene obračunana po višjih stopnjah kot so bile davčno priznane. Terjatve za odloženi davek so se v letu 2012 zmanjšale za 34.200 €, predvsem zaradi preračuna na nove stopnje davka od dohodka ter delno zaradi odprave teh terjatev iz naslova amortizacije.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Kratkoročne finančne naložbe se ob nastanku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročni depoziti pri bankah	0	24.800.000
Skupaj	0	24.800.000

Tabela 28: Preglednica kratkoročnih finančnih naložb

Konec leta 2012 družba Borzen ne izkazuje kratkoročnih finančnih naložb.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

Terjatve se ob nastanku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačane. Terjatve do pravnih in fizičnih oseb v tujini se preračunajo v domačo valuto na dan nastanka. Tečajne razlike, ki se pojavijo do dneva poravnave takšnih terjatev ali do dneva bilance stanja, se štejejo kot postavka finančnih prihodkov oziroma finančnih odhodkov. Ustreznost izkazanih velikosti posameznih terjatev je bila preverjena pred sestavitvijo računovodskih izkazov.

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročne terjatve do kupcev	7.450.364	8.724.270
a) Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	7.285.882	8.390.330
- od tega terjatve do povezanih oseb	13.378	13.653
b) Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	164.482	333.940
Kratkoročni dani predujmi in varščine	510	564
Kratkoročne terjatve za obresti	725	262.128
Kratkoročne terjatve iz naslova CP	694.783	0
Druge kratkoročne terjatve	3.165.931	3.463.187
Skupaj	11.312.313	12.450.149

Tabela 29: Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev

Med kratkoročnimi terjatvami do kupcev na dan 31. 12. 2012 odpade največji del, to je 79 %, na terjatve Centra za podpore in prispevka po 67. členu EZ za povečanje učinkovite rabe električne energije, 17,5 % terjatev je iz naslova bilančnega obračuna, 3,5 % terjatev pa je iz naslova storitev evidentiranja bilateralnih pogodb ter zaprtih pogodb z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti. Terjatve do povezanih oseb se nanašajo na terjatve do podjetja BSP d.o.o.

Skoraj vse terjatve do kupcev (99,9 %) so na zadnji dan leta 2012 še nezapadle. Terjatve, ki so že zapadle niso sporne, saj so bile vse že plačane v prvi polovici januarja. Ocenjujemo, da je izpostavljenost tveganju neplačila majhna.

Kratkoročne terjatve iz naslova Centra za podpore predstavljajo primanjkljaj sredstev OVE in SPTE. To so v bistvu terjatve iz naslova prispevka za OVE in SPTE, ki jih mora Borzen prejeti, da bo lahko poplačal obveznosti upravičencem po že prejetih, sicer še ne zapadlih računih upravičencem Centra za podpore.

Druge kratkoročne terjatve se nanašajo na vstopni DDV od računov, ki so bili prejeti v januarju 2013, nanašajo pa se na mesec december 2012 ter na presežek DDV po obračunu za mesec november in december 2012.

DENARNA SREDSTVA

Pri denarnih sredstvih so poleg rednih sredstev posebej izkazana sredstva Centra za podpore ter sredstva bilančnega obračuna, ki se vodijo na posebnih računih. Ravno tako se vodijo ločeno tudi depoziti na odpoklic odprti pri naslednjih bankah: UniCredit banka Slovenija d.d., Sberbank banka d.d., Banka Sparkasse d.d., Factor banka d.d. in Zveza bank, Podružnica Ljubljana.

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Dobroimetje pri bankah	2.193.199	273.053
Denarna sredstva na poslovnem računu	114.483	12.121
Denarna sredstva na posebnih računih – Center za podpore	217.396	252.974
Denarna sredstva na posebnih računih – ure	1.848.651	440
Denarna sredstva na posebnih računih za bilančni obračun	12.669	7.518
Depoziti na odpoklic – skupaj	3.303.816	17.954.891
Depozit na odpoklic	1.677.689	800.865
Depozit na odpoklic – Center za podpore	624.280	14.300.291
Depozit na odpoklic – bilančni obračun	1.001.847	2.853.735
Skupaj	5.497.015	18.227.944

Tabela 30: Preglednica denarnih sredstev

KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani stroški, ki so nam bili v letu 2012 zaračunani, nanašajo pa se na poslovno leto 2013 in bodo bremenili stroške tega leta.

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	12.801	9.726
Skupaj	12.801	9.726

Tabela 31: Preglednica kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev

KAPITAL

Celotni kapital podjetja se razčlenjuje na osnovni kapital, rezerve, preneseni dobiček ali izgubo preteklih let in nerazdeljeni čisti dobiček ali izgubo tekočega leta.

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Vpoklicani kapital	1.963.279	1.963.279
Osnovni kapital – kapitalska vloga	1.963.279	1.963.279
Kapitalske rezerve – splošni prevr. popravek kapitala	395	395
Rezerve iz dobička	766.042	711.801
Zakonske rezerve	196.328	142.087
Druge rezerve iz dobička	569.714	569.714
Preneseni dobiček prejšnjih let	0	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.616.643	1.574.748
Skupaj	4.346.359	4.250.223

Tabela 32: Preglednica kapitala

V letu 2012 je družba ustvarila 1.670.884 EUR čistega dobička. Po oblikovanju obveznih rezerv, po četrtem odstavku 64. člena ZGD v višini 54.241 EUR, izkazuje ostanek čistega dobička v višini 1.616.643 EUR. Bilančni dobiček družbe znaša 1.616.643 EUR in je enak čistemu dobičku leta 2012. Bilančni dobiček leta 2011 v višini 1.574.748 EUR se je po sklepu družbenika v celoti namenil za izplačilo dividend.

Ocena poslovnega izida na podlagi splošnega prevrednotenja zaradi ohranjanja kupne moči na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin:

- če bi prevrednotili kapital s stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin (2,7 %) za leto 2012, bi izkazali za 73.702 EUR prevrednotovalnih odhodkov ter pozitivni izid v višini 1.543.639 EUR (brez upoštevanja vpliva na obračun davka od dobička pravnih oseb).

REZERVACIJE

Družba je na podlagi aktuarskega izračuna oblikovala rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in za jubilejne nagrade. V letu 2012 ni bilo porabe rezervacij, konec leta 2012 po ponovnem oblikovanju, pa znašajo rezervacije za odpravnine ob upokojitvi 21.086 EUR ter rezervacije za jubilejne nagrade 40.719 EUR.

v EUR

	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	61.805	48.691
Skupaj	61.805	48.691

Tabela 33: Preglednica rezervacij

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti se ločeno izkazujejo kot kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti so dobljena posojila, ki jih družba Borzen ne izkazuje. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti. Vse obveznosti so izkazane po pošteni vrednosti.

v EUR

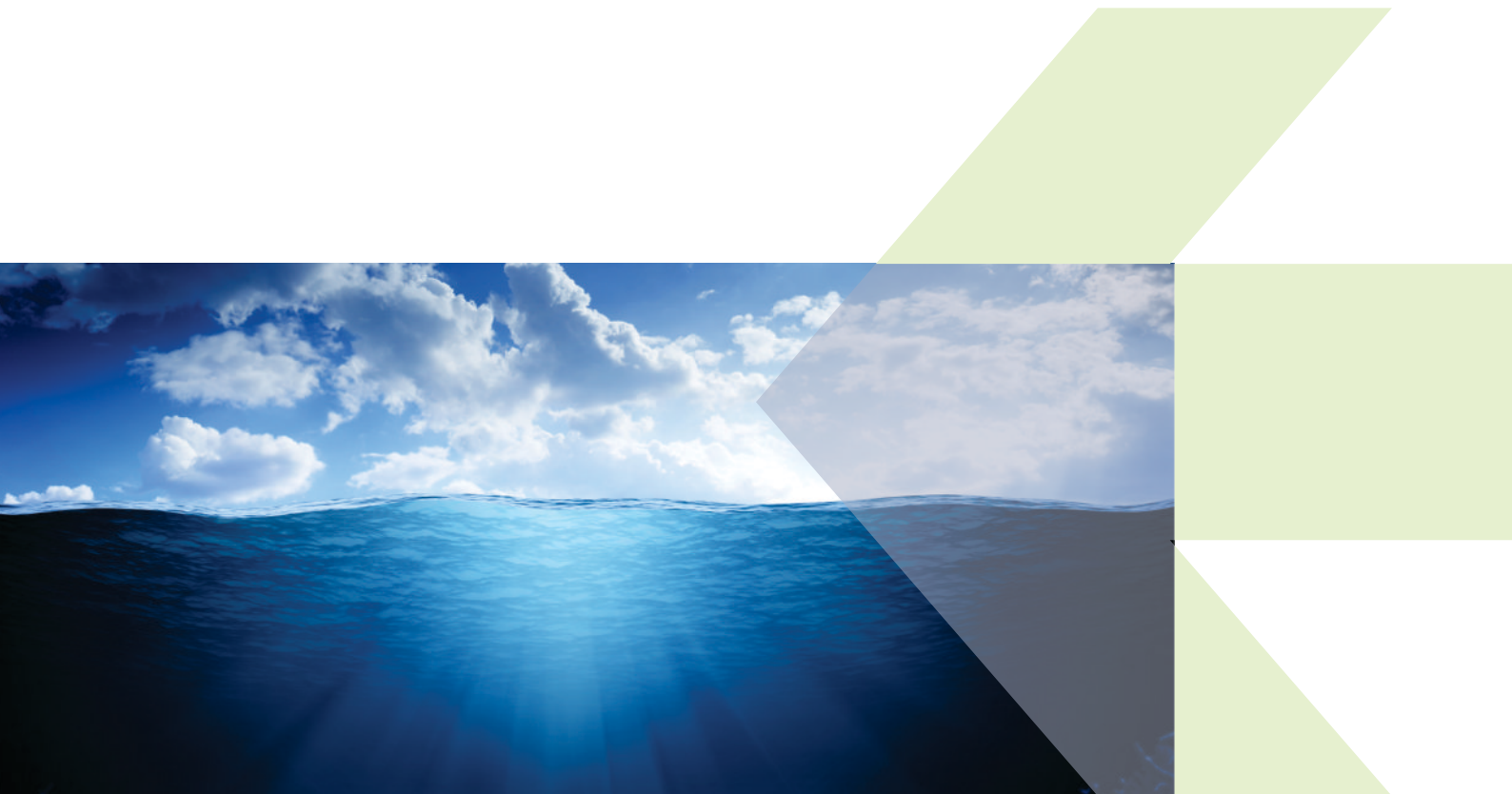
	31. 12. 2012	31. 12. 2011
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	11.614.909	11.477.467
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – redni dobavitelji	445.884	193.976
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – Center za podpore	9.994.940	9.326.595
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – bilančna shema	1.174.085	1.956.896
Kratkoročne obveznosti iz naslova Centra za podpore	151.600	38.036.863
Kratkoročne obveznosti iz naslova učinkovite rabe energije	2.090.461	32.901
Kratkoročne obveznosti iz naslova bilančne sheme	1.216.683	3.772.007
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme	41.144	0
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	104.070	92.111
Obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	65.151	49.917
Obveznosti za prispevke iz kosmatih plač in nadomestil plač	18.136	18.910
Obveznosti za davke iz kosmatih plač in nadomestil plač	14.015	16.548
Obveznosti za druge prejemke iz delovnega razmerja	6.768	6.736
Obveznosti do državnih in drugih institucij	49.777	345.503
Obveznosti za obračunani DDV	34.308	171.020
Obveznosti za davek iz dobička	0	157.665
Druge kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	15.469	16.818
Druge kratkoročne obveznosti	3.376	3.440
Skupaj	15.272.020	53.760.292

Tabela 34: Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti

Stanje obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2012 sestavljajo odprte postavke do rednih dobaviteljev, odprte postavke do upravičencev Centra za podpore ter odprte postavke do dobaviteljev iz naslova bilančnega obračuna. Obveznosti do rednih dobaviteljev so večje zaradi nabav osnovnih sredstev konec leta 2012. Pri upravičencih Centra za podpore se znesek nanaša na decembrske račune, ki zapadejo v plačilo januarja 2013. Obveznosti do dobaviteljev družba poravnava v dogovorjenih/pogodbenih rokih.

Kratkoročne obveznosti iz naslova Centra za podpore so bile v letu 2011 zelo visoke in so dejansko predstavljale presežek zbranih sredstev OVE in SPTE, konec leta 2012 pa jih praktično ni več, izkazan je celo primanjkljaj, ki je bil prikazan v tabeli kratkoročnih terjatev. Kratkoročne obveznosti iz naslova Centra za podpore vključuje depozite, ki jih morajo predložiti kupci električne energije, prodane na decembrski dražbi, in znašajo 144.641 EUR ter presežek sredstev iz naslova DVE 6.959 EUR.

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih predstavljajo odprte postavke do zaposlenih iz naslova decembrskih plač in neizplačane nagrade direktorja.

IZVENBILANČNA EVIDENCA

Družba prikazuje stanje zunajbilančnih sredstev v višini 5.189.667 EUR. Od tega predstavljajo 1.425.894 EUR denarna sredstva članov bilančne sheme na depozitnih podračunih, ki so odprti na ime članov bilančne sheme. Sredstva predstavljajo zavarovanje za izpolnitev finančnih obveznosti iz naslova bilančnega obračuna. Finančna kritja mora predložiti odgovorni bilančne skupine ob podpisu bilančne pogodbe z Organizatorjem trga v skladu z veljavnimi Pravili za delovanje organiziranega trga z električno energijo. Sredstva so prikazana zunajbilančno, ker nimajo neposrednega vpliva na velikost in sestavo sredstev in obveznosti do virov sredstev, saj predstavljajo le garancijo za izpolnitev obveznosti članov bilančne sheme.

Poleg denarnih depozitov lahko člani bilančne sheme predložijo finančna kritja tudi v obliki bančnih garancij na prvi poziv. Vrednost prejetih bančnih garancij članov bilančne sheme, je na dan 31. 12. 2012 znašala 3.763.773 EUR.

3.2 Pojasnila postavk v izkazu poslovnega izida (različica I)

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Prihodki se priznavajo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah.

v EUR

	Leto 2012	Delež v %	PN 2012	Delež v %	Leto 2011	Delež v %
Čisti prihodki od prodaje storitev						
Prihodki od dodatka k omrežnini	1.628.695	47,3	1.667.800	50,2	1.639.288	47,6
Prihodki od evident. pogodb z uporabo ČPZ	1.164.254	33,8	1.009.600	30,4	1.133.787	32,9
Prihodki od Centra za podpore	591.000	17,1	591.000	17,8	591.000	17,2
Prihodki od BSP	59.475	1,7	56.000	1,7	57.335	1,7
Drugi prihodki	2.750	0,1	0	0,0	2.334	0,1
Skupaj prihodki od prodaje	3.446.174	100,0	3.324.400	100,0	3.423.744	99,5
Drugi poslovni prihodki	83	0,0	0	0,0	18.746	0,5
Skupaj	3.446.257	100,0	3.324.400	100,0	3.442.490	100,0

Tabela 35: Preglednica čistih prihodkov od prodaje

Največji delež prihodkov se nanaša na prihodke od dodatka k omrežnini. Višina dodatka k omrežnini v višini 0,13 EUR/MW h je določena v Tarifi organizatorja trga, veljavni od 1. 1. 2010 dalje, ki jo je potrdila Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 36001-11/2010/4 z dne 23. 9. 2010. V skladu z določbami Pravilnika o določitvi cen za uporabo elektroenergetskih omrežij in kriterijih za upravičenost stroškov (Uradni list RS, št. 134/03) in 90. člena Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja (Uradni list RS, št. 121/05) Organizator trga dodatek k omrežnini zaračunava sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja (SODO) in sistemskemu operaterju prenosnega omrežja (ELES). Drugi največji delež predstavljajo prihodki od evidentiranja pogodb z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti. Provizijo za evidentiranje pogodb z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti je dolžna plačati pogodbeni stranka, ki Organizatorju trga evidentira zaprto pogodbo z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti, skladno z izstavljenim računom.

Dejavnost Centra za podpore se financira iz deleža prispevkov iz 64.s člena Energetskega zakona namenjenega za delovanje centra za podpore.

Od prihodkov od prodaje jih je bilo 3.114.000 EUR zaračunano domačim kupcem, 332.174 EUR pa kupcem v tujini.

POSLOVNI ODHODKI

Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški, nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah, kot so stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, amortizacija, prevrednotovalni poslovni odhodki in drugi poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, v povezavi z neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s posebnim prevrednotovalnim popravkom kapitala.

v EUR

	Leto 2012	Delež v %	PN 2012	Delež v %	Leto 2011	Delež v %
Stroški materiala	61.280	2,6	75.000	3,2	80.751	3,5
Stroški storitev	710.482	30,6	719.000	30,6	749.096	32,5
Stroški dela	1.205.987	52,0	1.213.000	51,6	1.195.210	51,9
Amortizacija	316.078	13,6	329.700	14,0	261.699	11,4
Prevrednotovalni poslovni odhodki	0	0,0	0	0,0	291	0,0
Drugi poslovni odhodki	25.328	1,1	12.000	0,5	16.836	0,7
Skupaj	2.319.155	100,0	2.348.700	100,0	2.303.883	100,0

Tabela 36: Preglednica poslovnih odhodkov

STROŠKI MATERIALA IN STORITEV

v EUR

Vrsta stroška	Leto 2012	Delež v %	PN 2012	Delež v %	Leto 2011	Delež v %
Stroški energije	11.078	18,1	27.000	36,0	28.588	35,4
Pisarniški material in strokovna literatura	36.550	59,6	30.000	40,0	28.351	35,1
Drugi stroški materiala	13.652	22,3	18.000	24,0	23.812	29,5
Skupaj stroški materiala	61.280	100,0	75.000	100,0	80.751	100,0
Stroški storitev izravnalnega trga	20.129	2,8	0	0,0	0	0,0
Tekoče vzdrževanje osnovnih sredstev	71.019	10,0	85.000	11,8	83.325	11,1
Najemnine	61.264	8,6	60.000	8,3	105.005	14,0
Stroški službenih potovanj	40.192	5,7	37.000	5,1	36.720	4,9
Članarine	30.544	4,3	32.000	4,5	30.008	4,0
Izobraževanje	55.937	7,9	55.000	7,6	52.381	7,0
Svetovalne storitve in strokovne študije	160.903	22,6	180.000	25,0	198.746	26,5
Odnosi z javnostmi	94.806	13,3	97.000	13,5	95.620	12,8
Stroški poslovnih prostorov	41.487	5,8	40.000	5,6	43.542	5,8
Druge storitve	111.114	15,6	106.000	14,7	93.324	12,5
Stroški nadzornega sveta	23.087	3,2	27.000	3,8	10.425	1,4
Skupaj stroški storitev	710.482	100,0	719.000	100,0	749.096	100,0

Tabela 37: Preglednica stroškov materiala in storitev

Stroški materiala so glede na predhodno leto nižji predvsem na račun nižjih stroškov električne energije ter drugih stroškov materiala, medtem ko so se stroški pisarniškega materiala in strokovne literature povečali. Tudi stroški storitev so nekoliko nižji kot v preteklem letu.

Med stroški svetovalnih storitev so tudi stroški, ki so bili v letu 2012 plačani revizorjem za opravljene storitve revidiranja v skupni vrednosti 5.216 EUR. Stroški revidiranja vključujejo stroške revidiranja letnih poročil in javnih naročil.

STROŠKI DELA

Skupni stroški dela so v letu 2012 znašali 1.205.987 EUR. Družba je konec leta 2012 imela 30 zaposlenih. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur je bilo 26,9. Stroški dela so obračunani v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih in v skladu z Uredbo vlade o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek.

ODPISI VREDNOSTI

Amortizacija je v letu 2012 znašala 316.078 EUR in je višja kot v predhodnem letu, saj je bilo v drugi polovici leta 2011 in 2012 kar nekaj novih nabav osnovnih sredstev. Družba uporablja enakomerni časovni obračun amortiziranja.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI

Drugi poslovni odhodki, so znašali v letu 2012 25.328 EUR, nanašajo pa se na prispevek za stavbno zemljišče ter rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, ki so bile dodatno oblikovane v letu 2012.

FINANČNI PRIHODKI

	Leto 2012	Delež v %	PN 2012	Delež v %	Leto 2011	Delež v %
Finančni prihodki iz obresti	892.923	100,0	770.000	100,0	927.079	100,0
Drugi finančni prihodki s prevrednotovalnimi prihodki	259	0,0	0	0,0	72	0,0
Skupaj	893.182	100,0	770.000	100,0	927.151	100,0

Tabela 38: Preglednica finančnih prihodkov

Prihodki od obresti se nanašajo na obresti od danih depozitov bankam in obresti na vpogled od denarnih sredstev na računih.

FINANČNI ODHODKI

Znesek finančnih odhodkov v letu 2012 ni pomemben, saj znaša le 39 EUR in se nanaša na odhodke od prevrednotenja obveznosti zaradi ohranitve vrednosti.

ČISTI POSLOVNI IZID IN CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS

v EUR

	Leto 2012	Delež v %	PN 2012	Delež v %	Leto 2011	Delež v %
Prihodki	4.352.606	100,0	4.094.400	100,0	4.369.641	100,0
Čisti prihodki od prodaje	3.446.174	79,2	3.324.400	81,2	3.423.744	78,4
Drugi poslovni prihodki	83	0,0	0	0,0	18.746	0,4
Prihodki od financiranja	893.182	20,5	770.000	18,8	927.151	21,2
Drugi prihodki	13.167	0,3	0	0,0	0	0,0
Odhodki	2.319.194	100,0	2.348.700	100,0	2.303.931	100,0
Stroški prodajanja storitev z odpisi vrednosti	2.293.827	98,9	2.336.700	99,5	2.287.048	99,3
Drugi poslovni odhodki	25.328	1,1	12.000	0,5	16.836	0,7
Odhodki financiranja	39	0,0	0	0,0	47	0,0
Drugi odhodki	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Davek iz dobička	328.328		349.140		407.887	
Odloženi davek	34.200				194	
Čisti poslovni izid obrač. obdobja	1.670.884		1.396.560		1.657.629	
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	1.670.884		1.396.560		1.657.629	

Tabela 39: Preglednica čistega poslovnega izida in celotnega vseobsegajočega donosa

DRUGA RAZKRITJA

Poslovodstvo družbe je enočlanski organ - direktor, ki ga imenuje Nadzorni svet za obdobje petih let. Direktor, od 1. januarja 2010 je to mag. Karol Peter Peršolja, vodi poslovanje ter zastopa in predstavlja družbo.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača), sprejemljivega plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost). V poslovnem letu 2012 je direktor prejel:

v EUR

	Bruto	Neto
Plača 2012	101.271	50.254
Nagrada za poslovno uspešnost v letu 2011	4.755	2.185

Tabela 40: Prejemki direktorja v letu 2012

Člani Nadzornega sveta so bili v letu 2012 upravičeni do prejemkov za svojo funkcijo na podlagi veljavnega sklepa družbenika, kot sledi:

v EUR

	Bruto	Potni stroški	Neto
Korošec Vekoslav	8.820	0	6.836
Tomaž Fatur	6.220	0	4.820
Janko Kramžar	6.740	0	5.224

Tabela 41: Prejemki članov Nadzornega sveta v letu 2012

Družba nima terjatev do direktorja in do članov nadzornega sveta, ravno tako tudi ni izplačala ter odobrila nobenih predujmov, posojil in poroštev za obveznosti tem osebam.

POMEMBNEJŠI KAZALNIKI POSLOVANJA IN FINANČNEGA STANJA DRUŽBE

VRSTA KAZALNIKA	2012	2011
Kazalniki stanja financiranja		
1. Stopnja lastniškosti financiranja	0,221	0,073
2. Stopnja dolgoročnosti financiranja	0,224	0,074
Kazalniki stanja investiranja		
3. Stopnja osnovnosti investiranja	0,119	0,035
4. Stopnja dolgoročnosti investiranja	0,145	0,044
Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja		
5. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,852	2,098
6. Koeficient neposredne pokritosti kratk. obveznosti	0,360	0,339
7. Koeficient pospešene pokritosti kratk. obveznosti	1,101	0,571
8. Koeficient kratkoročne pokritosti kratk. obveznosti	1,101	1,032
Kazalniki gospodarnosti		
9. Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,486	1,494
Kazalniki dobičkonosnosti		
10. Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala - ROE	0,389	0,451
11. Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev - ROA	0,043	0,028

Tabela 42: Preglednica kazalnikov poslovanja in finančnega stanja

Kazalniki stanja financiranja

Stopnja lastniškosti financiranja (kapital / obveznosti do virov sredstev) prikazuje delež lastniškega financiranja vseh sredstev podjetja. Izkazuje stopnjo finančne neodvisnosti in s tem stopnjo finančne varnosti. Kazalnik se je v letu 2012 precej povečal zaradi zmanjšanja obveznostih do virov sredstev, ki so manjše zaradi porabe presežka sredstev v upravljanju Centra za podpore.

Stopnja dolgoročnosti financiranja (vsota kapitala, dolgoročnih dolgov in dolgoročnih rezervacij ter dolgoročnih PČR / obveznosti do virov sredstev) znaša 0,224 in je ravno tako povečana zaradi porabe kratkoročnih obveznosti, ki izhajajo iz sredstev v upravljanju Centra za podpore.

Kazalniki stanja investiranja

Stopnja osnovnosti investiranja (osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva) prikazuje udeležbo neodpisane vrednosti osnovnih sredstev v vseh sredstvih. Tudi vrednost tega kazalnika se je precej povečala zaradi upada sredstev v upravljanju Centra za podpore.

Stopnja dolgoročnosti investiranja (vsota osnovnih sredstev in dolgoročnih AČR po neodpisani vrednosti, dolgoročnih finančnih naložb, naložbenih nepremičnin in dolgoročnih poslovnih terjatev / sredstva) prikazuje stopnjo udeležbe dolgoročnih sredstev v vseh sredstvih. Tudi na višino tega kazalnika vplivajo sredstva v upravljanju Centra za podpore.

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev (kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti) prikazuje razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi in nam pove, v kolikšni meri so osnovna sredstva financirana s kapitalom.

Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti) kaže, da bi lahko družba na določen dan poravnala 36 % vseh svojih obveznosti z razpoložljivimi denarnimi sredstvi. Vrednost tega kazalnika je bila v letu 2011 podobna.

Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (vsota likvidnih sredstev in kratkoročnih terjatev / kratkoročne obveznosti) nam kaže sposobnost pokrivanja kratkoročnih obveznosti z denarnimi sredstvi in kratkoročnimi terjatvami.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti) kaže pokritost kratkoročnih dolgov z denarjem in drugimi kratkoročnimi sredstvi.

Kazalniki gospodarnosti

Kazalnik gospodarnosti poslovanja, kot razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki, kaže na učinkovitost poslovanja družbe, saj so iz kazalnika izločeni finančni prihodki in odhodki ter drugi prihodki in odhodki. Kazalnik v letu 2012 znaša 1,486, kar pomeni, da je družba v letu 2012 dosegla 149 enot poslovnih prihodkov na 100 enot poslovnih odhodkov.

Kazalniki dobičkonosnosti

Temeljni kazalnik dobičkonosnosti kapitala pove, kakšna je čista donosnost kapitala oziroma prikazuje dobiček na enoto kapitala in je s stališča lastnikov družbe najpomembnejši in eden najpogosteje uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti. Pove nam, koliko čistega dobička smo ustvarili s povprečnim kapitalom, ki je bil vložen v družbo. Vrednost koeficienta je glede na preteklo leto nekoliko nižja, predvsem zaradi večjega povprečnega kapitala. Kazalnik dobičkonosnosti sredstev prikazuje čisti dobiček v povprečnih sredstvih. Višina kazalnika za leto 2012 (4,3 %) je večja od preteklega leta (2,8 %), vendar nanj še vedno vplivajo terjatve Centra za podpore, ki jih ima družba v upravljanju in jih vodi v bilanci stanja med sredstvi, po drugi strani pa se ne vodijo kot promet družbe. Med letom se je višina presežkov Centra za podpore zmanjševala, kar je vplivalo na manjši obseg sredstev v bilanci stanja na dan 31.12.2012.

KAZALNIKI STROŠKOV DELA

VRSTA KAZALNIKA	2012	2011
1. Čisti prihodki od prodaje	3.446.174	3.423.744
2. Stroški materiala in storitev	771.762	829.847
3. Stroški dela	1.205.987	1.195.210
4. Dodana vrednost	2.674.412	2.593.897
5. Povprečno št. zaposlenih po stanju	29,04	29,00
6. Dodana vrednost na zaposlenega	92.094	89.445
7. Delež stroškov dela v dodani vrednosti	0,4509	0,4608
8. Prihodki na zaposlenega	118.670	118.060

Tabela 43: Preglednica kazalnikov stroškov dela

S kazalnikom dodana vrednost na zaposlenega merimo ustvarjeno vrednost v obdobju. To pomeni, da od čistih prihodkov prodaje odštejemo stroške materiala in storitev ter dobljeno vrednost delimo s povprečnim številom zaposlenih. V dodano vrednost na zaposlenega so torej vključeni amortizacija, dobiček in stroški dela. Kazalnik stroški dela v dodani vrednosti kaže višino stroškov dela v dodani vrednosti. Kazalnik prihodki na zaposlenega pa kaže višino čistih prihodkov iz prodaje na zaposlenega.

3.3 Dodatna razkritja na podlagi SRS 35

Področje delovanja posameznih dejavnosti, ki jih opravlja družba Borzen, d.o.o. urejajo Slovenski računovodski standardi (SRS 35).

Skladno z Energetskim zakonom, Uredbo o načinu izvajanja gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o., in drugimi veljavnimi predpisi družba Borzen opravlja gospodarsko javno službo organiziranja trga z električno energijo, ki vključuje tudi izvajanje dejavnosti Centra za podpore. Poleg tega pa opravlja še tržno dejavnost (opravljanje storitev za podjetje BSP d.o.o.).

Energetski zakon opredeljuje dejavnost organiziranja trga z električno energijo in dejavnost Centra za podpore kot eno gospodarsko javno službo, vendar istočasno tudi opredeljuje, da je treba za dejavnost Centra za podpore voditi ločene računovodske evidence. Za potrebe ločenega vodenja evidenc se obravnava organiziranje trga in Center za podpore ločeno, kot dve poslovnoizidni mesti, pri čemer so sredstva, ki jih koristita obe ožje pojmovani dejavnosti, razmejena po vnaprej določenih ključih.

Osnovno izhodišče pri prikazovanju uspešnosti poslovanja posameznih dejavnosti je, da se v čim večji meri zajema tako sredstva in obveznosti, kot prihodke in odhodke neposredno po dejavnostih. Pri postavkah, ki jih ni mogoče nedvoumno pripisati posamezni dejavnosti, se uporabljajo ključni, ki temeljijo na predvidevanjih glede njihove razporeditve na posamezne dejavnosti. Ključni za delitev skupnih prihodkov in odhodkov so določeni v Pravilniku o ločenem evidentiranju prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev po posameznih dejavnostih družbe Borzen, d.o.o.

Družba ima za posamezne dejavnosti določena stroškovna mesta, na katera razporeja prihodke in pripisuje neposredne in posredne stroške. Stroškovna mesta pripadajo neposredno posameznim dejavnostim ali pa so splošna in s svojimi stroški posredno bremenijo posamezne dejavnosti. Družba je oblikovala ključe za delitev posrednih stroškov, ki jih letno preverja ter korigira glede na nova dejstva.

Tabela splošnih ključev, ki so bili določeni in sprejeti za leto 2012 je predstavljena v nadaljevanju.

DEJAVNOST			
	Organiziranje trga	Center za podpore	Tržna dejavnost
Ključ K1	71 %	28 %	1 %
Ključ K3		razporeditev stroškov plač	
- FRS	60 %	30 %	10 %
- IT	75 %	18 %	7 %
- vodstvo, ostalo	87 %	13 %	0 %

Tabela 44: Preglednica splošnih ključev za leto 2012

»Ključ K1« upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki neposredno ali posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri s porabo delovnega časa v urah, potrebnih za posamezno dejavnost.

»Ključ K3« upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki neposredno ali posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri v urah, izraženih vrednostno s stroški dela, ki bremenijo posamezno delovno mesto.

Družba Borzen pripravlja izkaz poslovnega izida ločeno za vsako gospodarsko javno službo ter posebej za tržno dejavnost.

Družba kot celota izkazuje v letu 2012 čisti dobiček v vrednosti 1.671.582 EUR. Dejavnost GJS organiziranje trga z električno energijo izkazuje dobiček v vrednosti 1.098.605 EUR, dejavnost GJS Centra za podpore 570.163 EUR dobička in tržna dejavnost 2.814 EUR dobička.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PO DEJAVNOSTIH ZA OBDOBJE OD 1. 1. 2012 DO 31. 12. 2012

v EUR

OPIS	BORZEN Skupaj	Organiziranje trga	Center za podpore	Tržna dejavnost
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	3.446.174	2.795.322	591.364	59.488
a. - prihodki od dodatka k omrežnini	1.628.695	1.628.695	0	0
b. - prihodki od evidentiranih pogodb z uporabo ČPZ	1.164.254	1.164.254	0	0
c. - prihodki od Centra za podpore	591.000	0	591.000	0
č. - prihodki od BSP	59.475	0	0	59.475
d. - drugi prihodki	2.750	2.373	364	13
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	83	59	23	1
POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	3.446.257	2.795.381	591.387	59.489
3. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	771.762	512.864	252.708	6.190
a. - stroški materiala	61.280	36.470	24.297	513
b. - stroški storitev	710.482	476.394	228.411	5.677
4. STROŠKI DELA	1.205.987	811.569	356.017	38.401
a. - stroški plač	898.913	604.798	265.417	28.698
b. - stroški pokojninskih zavarovanj	120.140	80.308	35.817	4.015
c. - stroški drugih socialnih zavarovanj	66.726	44.813	19.770	2.143
č. - drugi stroški dela	120.208	81.650	35.013	3.545
5. ODPISI VREDNOSTI	316.078	216.171	88.555	11.352
a. - amortizacija	316.078	216.171	88.555	11.352
b. - prevrednotovalni poslovni odhodki	0	0	0	0
6. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	25.328	17.983	7.092	253
POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	2.319.155	1.558.587	704.372	56.196
POSLOVNI IZID POSLOVANJA	1.127.102	1.236.794	-112.985	3.293
7. FINANČNI PRIHODKI	893.182	90.293	802.889	0
a. - finančni prihodki iz drugih naložb	893.182	90.293	802.889	0
8. FINANČNI ODHODKI	39	28	11	0
a. - finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	39	28	11	0
ČISTI POSL. IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	2.020.245	1.327.059	689.893	3.293
9. DRUGI PRIHODKI	13.167	9.349	3.687	131
10. DRUGI ODHODKI	0	0	0	0
SKUPAJ VSI PRIHODKI	4.352.606	2.895.023	1.397.963	59.620
SKUPAJ VSI ODHODKI	2.319.194	1.558.615	704.383	56.196
CELOTNI DOBIČEK	2.033.412	1.336.408	693.580	3.424
11. DAVEK IZ DOBIČKA	328.328	215.785	111.990	553
12. ODLOŽENI DAVEK	34.200	22.477	11.665	58
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČ. OBDOBJA	1.670.884	1.098.146	569.925	2.813

Tabela 45: Poslovni izid po dejavnostih za obdobje od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012

BILANCA STANJA NA DA 31.12.2012 S PRIKAZOM SREDSTEV V UPRAVLJANJU

v EUR

OPIS	BORZEN Skupaj	BORZEN brez GJS	CP	URE	BIL. SHEMA
SREDSTVA	19.680.184	4.955.145	9.907.887	2.304.241	2.512.911
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	2.858.055	2.858.055	0	0	0
I. NEOPREDMET. SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	695.451	695.451			
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.650.958	1.650.958	0	0	0
1. Poslovni prostor	1.285.843	1.285.843			
2. Oprema	365.115	365.115			
III. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	419.568	419.568	0	0	0
1. Deleži v pridruženih družbah	419.568	419.568			
IV. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	92.078	92.078			
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	16.809.328	2.084.289	9.907.887	2.304.241	2.512.911
I. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	0	0			
II. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	11.312.313	292.102	9.065.969	455.832	1.498.410
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7.450.364	265.856	5.424.384	455.832	1.304.292
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	3.861.949	26.246	3.641.585	0	194.118
III. DENARNA SREDSTVA	5.497.015	1.792.187	841.918	1.848.409	1.014.501
C. KRATK. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	12.801	12.801			
Zunajbilančna sredstva	5.189.667	5.189.667			
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	19.680.184	4.955.145	9.907.887	2.304.241	2.512.911
A. KAPITAL	4.346.359	4.346.359	0	0	0
I. VPOKLICANI KAPITAL	1.963.279	1.963.279	0	0	0
1. Osnovni kapital	1.963.279	1.963.279			
II. KAPITALSKE REZERVE	395	395			
III. REZERVE IZ DOBIČKA	766.042	766.042	0	0	0
1. Zakonske rezerve	196.328	196.328			
1. Druge rezerve iz dobička	569.714	569.714			
IV. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	1.616.643	1.616.643	0	0	0
1. Dobiček poslovnega leta	1.616.643	1.616.643			
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	61.805	61.805			
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	15.272.020	546.981	9.907.887	2.304.241	2.512.911
A. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	15.272.020	546.981	9.907.887	2.304.241	2.512.911
1. Kratkoročne posl. obveznosti do dobaviteljev	11.614.909	445.883	9.781.161	213.780	1.174.085
2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.657.111	101.098	126.726	2.090.461	1.338.826
Č. KRATK. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0	0	0
Zunajbilančne obveznosti	5.189.667	5.189.667	0	0	0

Tabela 46: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2012 z ločeno prikazanimi sredstvi, ki so v upravljanju

V tabeli 46 prikazujemo ločeno postavke, ki se nanašajo na sredstva in na obveznosti do virov teh sredstev, ki jih ima Borzen v upravljanju in so namenjena izključno za opravljanje dejavnosti v okviru posamezne GJS. Ločeno so prikazana sredstva Centra za podpore, sredstva učinkovite rabe energije ter sredstva bilančne sheme. To so na eni strani denarna sredstva, ki so na ločenih posebnih računih ter terjatve in obveznosti, ki se prav tako vodijo ločeno in se poravnava preko posebnih poravnalnih računov.

izjava poslovodstva

Poslovodstvo in Nadzorni svet v skladu s 60a. členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljata, da je letno poročilo družbe Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o. sestavljeno in bo objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o. za leto, končano na dan 31. december 2012, in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so izdelani na predpostavki o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2012.

Ljubljana, 31. 3. 2013

mag. Karol Peter Peršolja
Direktor

pomembnejši energetski predpisi

V nadaljevanju naštevamo pomembnejše energetske predpise, ki urejajo delovanje gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo:

- Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/07 - uradno prečiščeno besedilo, 70/08, 22/10, 37/11 - Odl. US, 10/12 in 94/12);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10, 94/10, 43/11, 105/11, 43/12 in 90/12);
- Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni v sproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 37/09, 53/09, 68/09, 76/09, 17/10 in 81/10);
- Uredba o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih (Uradni list RS, št. 114/09 in 57/11);
- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevka za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo z uporabo domačih virov primarne energije (Uradni list RS, št. 8/09);
- Pravila za delovanje organiziranega trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 98/09 in 97/2011);
- Pravila za delovanje Centra za podpore (Uradni list RS, št. 86/09);
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 73/2012).

kodeks in priporočila

Spodaj navajamo kodeks in priporočila družbenika, ki jih Borzen pri svojem delovanju v celoti spoštuje:

- Kodeks upravljanja družb v državni lasti
- Priporočilo št. 1: Odločanje o sejinah in plačilih za člane nadzornih svetov
- Priporočilo št. 2: Izplačevanje regresa za letni dopust
- Priporočilo št. 3: Upravljanje tveganj, notranje kontrole ter notranja revizija
- Priporočilo št. 4: Kvartalno poročanje o poslovanju družbe/skupine
- Priporočilo št. 5: Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine
- Priporočilo št. 6: Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadevajo izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo)
- Priporočilo št. 7: Optimizacija stroškov dela v letu 2011 in 2012
- Priporočilo št. 8: Delo revizijske komisije, vrednotenje učinkovitosti nadzornega sveta ter poročanje nadzornim svetom
- Priporočilo št. 9: Revizije
- Priporočilo št. 10: Plačila zunanjim članom komisij nadzornega sveta in drugim zunanjim strokovnjakom s katerimi pri svojem delu sodeluje nadzorni svet
- Priporočilo št. 11: Etični kodeksi družb
- Priporočilo št. 12: Skupščine družb

stiki z borzenom

Borzen, organizator trga z električno energijo, d.o.o.,
Dunajska cesta 156, SI-1000 Ljubljana

T: 01 620 76 00
info@borzen.si

Vodstvo

Direktor mag. Karol Peter Peršolja

Sektor za organiziranje trga

Andraž Šavli, vodja sektorja za organiziranje trga
e-pošta: andraz.savli@borzen.si

Sektor za obnovljive vire, raziskave in razvoj

Borut Rajer, vodja sektorja za obnovljive vire, raziskave in razvoj
e-pošta: borut.rajer@borzen.si

Finančno računovodski sektor

mag. Valerija Štiblar, vodja finančno računovodskega sektorja
e-pošta: valerija.stiblar@borzen.si

Služba za informacijsko tehnologijo

Matej Hohkraut, vodja službe za informacijsko tehnologijo
e-pošta: matej.hohkraut@borzen.si

Služba za odnose z javnostmi

Eva Činkole Kristan, vodja službe za odnose z javnostmi
e-pošta: eva.cinkole@borzen.si

Služba za pravne in kadrovske zadeve

mag. Mateja Čuk Anžlovar, vodja službe za pravne in kadrovske zadeve
e-pošta: mateja.cuk-anzlovar@borzen.si

Služba za projekte

Aleš Jurak, vodja službe za projekte
e-pošta: ales.jurak@borzen.si

SLOVARČEK

- CP – Center za podpore
- DVE – domači viri energije
- GJS – gospodarska javna služba
- OT – Organizator trga
- OVE - obnovljivi viri energije
- Pol – Potrdila o izvoru
- RES-E – Register potrdil o izvoru za obnovljivo energijo
- RES-H – Register potrdil o izvoru za obnovljivo toploto/hlad
- SPTE - soproizvodnja toplote in električne energije
- URE – učinkovita raba energije

Izdajatelj: **Borzen, d.o.o.**

Besedila: **Borzen, d.o.o.**

Idejna zasnova in grafično oblikovanje: **Studio Corner**

